

D-600-351

Vol. I

Book No. (1)

9th July, 1982

Friday

18 Ashadh, 1904 SE

THE ANDHRA PRADESH Legislature Assembly Debates OFFICIAL REPORT

C O N T E N T S	PAGES
-----------------	-------

1. Oral Answers to Questions	... 1
2. Short Notice Questions and Answers	... 23
3. Condolence Motion :	... 26
Re : Sri M. Habibulla, Former M.L.A.	... 26
4. Announcements :	... 26
Re : 1) Resignation of Dr. M. Chenna Reddy and Sri N. Bhaskara Rao	... 26 ... 27
2) Panel of Chairmen	... 27
5. Notice for Adjournment motion : Grabbing of Land in Hyderabad city (consent refused)	... 27 ... 27
6. Calling attention matters :	... 47
1) Indiscriminate police firing at Garbham Village in Srikakulam District on 1.7.1982.	... 47
2) Non-release of sufficient water to ayacut canals for the functioning of the Vijayawada Thermal Station.	... 54
7. Point of Order :	... 63
Re : Placing of Ordinance on the Table	... 63
8. Papers Laid on the Table	... 69
9. Government Bill :	
The Hyderabad Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1982.	... 70
10. Business of the House.	... 70
11. Non-Official Resolution .	... 72
Re : Streamlining the Police machinery to meet the objectives of Welfare State.	... 92

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : :

Deputy Speaker : Sri A. Eswara Reddy

Panel of Chairmen : 1. Smt. D. Indira
2. Sri D. K. Samarasimha Reddy
3. Sri B. Niranjana Rao
4. Sri V. Sobhanadreswara Rao
5. Sri K. Govinda Rao
6. Sri C. N. Reddy

Secretary : Sri E. Sadashiva Reddy

Joint Secretary : Sri D. L. Narasimham

Deputy Secretary : Sri M. Ramanadha Sastry

Assistant Secretaries : 1. Sri S. Purnananda Sastry
2. Sri M. Viswanatham
3. Sri J. V. Ramana Murthy
4. Sri P. Bashaiah
5. Sri A.V.G. Krishna Murthy
6. Sri M. V. Hanumantha Rao
7. Sri N. Pattabhirama Rao
8. Sri Habeeb Abdur Rahman

Chief Reporter : Smt. M. V. S. Jayalakshmi

**THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE
ASSEMBLY DEBATES**
OFFICIAL REPORT

**First Day of the Twelfth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly**

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday The 9th July 1982

The House met at Three of the Clock in the Evening
(Mr. Deputy SPEAKER IN THE CHAIR)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

**MISAPPROPRIATION OF LAKHS OF RUPEES BY
EXECUTIVE ENGINEER K.C. CANAL DIVISION
AT NANDYAL**

1—

* 9081-Q.—Sarvasri M. Omkar, (Narsampet), A. Lakshmi-narayana, Miryalaguda) and Smt. M. Swarajyam (Thunghurthy) Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government received representation from Sri M. Omkar, MLA in the 1st week of January 1982, regarding the large scale misappropriation amounting to lakhs of rupees committed by the Executive Engineer, K. C. Canal Division at Nandyal in Kurnool District: and

(b) If so, the action taken thereon?

* An astersik before the name Indicates confirmation by the Member.

1. He split up the sanctions and estimates of work to fit in within his powers.

ఆయన వెక్కున్నరి జారీనిడిక్కన్ క్రిందకు వ్యోట్లుగా, తనకుతానై కాప్ట్రాక్టులు యచ్చేట్లుగా మొత్తం ఎస్టిమేషన్ పరుగును స్థిరించేయడం? అది కూడా, లక్ష రూపాయలకు తక్కువగా పుండెట్లు—తన పర్ లోపల పుండెట్లుగా స్థిర్ చెయ్యటం జరిగింది. 2. నామినేషన్ షైన దాదాపు 16.47 లక్షల రూపాయలు ఎస్టిమేషన్ పుండెపరుగును నన్నిఁటి జస్టిషీకేషన్ లేకుండా, ఆరైస్ లేకుండానే నామినేషన్ చేసి యవ్వడం జరిగింది. అటి ఒక తప్పగా భాధించడం జరిగింది. తరువాత, ఆయన యా పరుగును యచ్చేటప్పుడు ఎస్టిమేషన్ ఎమోంటుకు మించి చాలా ఎక్సెసిన్ ఎస్టిమేట్లు చేయడం జరిగింది. ఆయన రు. 76.80 లక్షలు 54.50 లక్షలు ఖర్చు పెట్టివలసి వుండగా — ఖర్చు పెట్టిటం జరిగింది, ఆట్లాగే 96.90 లక్షలు— 54.50 లక్షలు ఖర్చుపెట్టివలసి వుండగా — ఖర్చుపెట్టడం జదిగింది. ఆయన ప్రతిది కూడా ఇన్ యాంబీసిపేషన్ ఆఫ్ శాంక్షన్ ప్రొసీస్ అవుటూవచ్చారు అలాగే, నాన్—అఛ్రెన్నెన్ ఆఫ్ గైడ్లెన్స్కూడా వుంది, జి.ఎం.ఎన్ నం. 29 (రెపిన్యూ ప్రోటో! తె. 8.1.82న యచ్చిన దానిలో చెప్పిన గైడ్లెన్సుకు భిన్నంగా పరుగును యి వ్వడం జరిగింది. ఇవి గాక, మిగతా పరుగును విషయంలో కూడా ఆయన ఇరైగ్యాలారిటీన్ కమిషన్ చేశాడని జనరల్గా అబ్బర్వ్ చెయ్యడం జరిగింది. అందువలన 28.1.82న యా బీఫ్ డెక్కిక్ ఎగ్జామినర్ యి చ్చిన ప్రెలిమినరి రిపోర్టును ఆధారం చేసుకొని దీనిని యాంటీ—కరప్పన్ బ్యారోకు రిఫర్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్య నాయుడు (ఉదయగిరి) సస్పెండ్ చేయబడిన ఎగ్గి క్యాబిన్ ఇంజనీరు మహాశయని పేరు ఏమిటి? ఆయన ఇంతకు ముందున్న స్థలాల్లో కూడా ఇటువంటి చర్యలకు పాల్పడిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా?

శ్రీ వి. వెంకప్రాం :— ఆయన పేరు కె. వి. మునిరెడ్డి. 27.1.1982 న ఆయను సస్పెండ్ చేయడం జరిగింది. ఇంతకు మునుపు ఇలాంటి విషయాలలో సస్పెండ్ బంధి లేసిని తక్కణ నమాచారం ఇక్కడలేదు.

శ్రీ గౌతులవ్వచ్చు (సోంపేట) ;— ఆయన తన అధికారాలను అధిగ మించి చేస్తున్న ఈ చర్యలు ఆతనిపై అదికారులకు తెలియకుండానే, వారి దృష్టికి రాకుండానే, జరిగాయంటారా? దృష్టిలో వచ్చిన సంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా?

శ్రీ వి. వెంకప్రాం .— ఆయన ఆయన విధి నిర్వహణలో ఉండే ఏష యాలకు నంఱంధించి విచారణ జరుగుతోంది. జరిగింది. పై అధికారులు కని క్రింది

ఆధ్యాతులు కాని ఇందులో సంబంధం కలిగి ఉన్నారా ఆచే విషయం ఎ.సి.బి. ఇంక్రైటీ
రో ఇవరంగా తెలుపుంది.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి (కల్వుకురి);— ఒంకార్ గారు జనవరి 1982లో
ఒప్పెసెంటేషను ఇచ్చారు. సస్పెన్షన్ జానులో జరిగింది. రిప్రెజింటేషను వర్లి జరుగే
దేదు. ప్రశ్న వేసిన తరువాత నమాచారును ఇవ్వపలసి వచ్చినప్పుడు నస్సెండ్
చేసాడు ఇంత ఆలస్యం ఎందుకు జరిగింది?

శ్రీ బి, వెంకట్రాం ;— రిప్పెసెంటేషను కంటే ముందే ఇంక్రైటీ చేయడం
జరిగింది. ఖచుకః ఇంక్రైటీ చేస్తున్న నమయంలోనే ఒంకార్ గారికి నమాచారం
అందిందేమో, ఏది ఏమైనప్పటికి, నస్సెన్స్ చేయవలసిన నమయంలోనే చేయడం
జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి ;— జానులో సస్పెన్షన్ చేశారు. ప్రశ్న వేసిన
తరువాత ఆస్థామాట. రిప్రెజింటేషను జనవరిలో ఇచ్చారు. అంతకుముందే ఇంక్రైటీ
జరిపిస్తున్నాం అంటున్నారు. ఇటువంటి గ్రేడ్ అఫెసెన్ చేసిన వ్యక్తిని ఎప్పుడో
నస్సెండ్ చేయకుండా ఇటీవలనే ఎందుకు చేశారు?

శ్రీ బి. వెంకట్రాం . - నేను జయపాల్ రెడ్డికి గార్మ్ ఇంతకు ముందే
నమాచారునం చెప్పి ఉన్నాను. మరల జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. ఒంకార్గారి పిటిషను,
లెటర్ 14.1.1982న తెలిన ప్రిన్సిపాల్ సెక్రటరీ టు ది గవర్న్ మెంటుకు అందింది.
టీవీ డిక్ష్యూకర్ ఎగ్గుమినరు రిపోర్ట్ 22.12.81కే అందింది. 14.1.82. 22.12.81
పీటరో ఏది మూడు, ఏది వెనుక అంటారో.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి ;— నస్సెన్స్ ఎప్పుడు?

శ్రీ బి. వెంకట్రాం ;— నన్ను కంపీట్ చేయనివ్వండి. అతనిపై ఆరో
పణలు ఉన్నాయని ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిన తరువాత చీవ్ టెక్నికర్ ఎగ్గుమినరు
విచారణాజేసి రిపోర్ట్ పంచాలని చెప్పడం 14.1.82న ఒంకార్ గారి రిప్పెసెంటేషను
వస్తుందని యాంచేసి పేషనుతో జరుగేదు. ఆ రిపోర్ట్ 22.12.81 నాల్గే వచ్చింది.
ఒంకార్ గారు ప్రాసినందుకు సంకోషం కాని 28.12.82న నస్సెన్స్ జరిగింది.
అర్థమైనది కదా, నంతోచం.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ ;— శాగా ఆర్ట్‌ఫైనాన్సి. శాసన సభలో చర్చకు రాక
ముందే నస్సెన్స్ లో పెళ్ళి చర్చి చర్చి పరచానికి చేశారు, పరవాలేదు. ఈయనపై విచారణ

జరుపుతున్న నమయంలో ఈయన లోపాలు బైటపెట్టిన సూపరి.చెండింగ్ ఇంజనీరును క్షణాలమీద ఆక్రూద నుంచి మార్చిన మాట వాస్తవమేనా ? విచారణలో ఇంచ ఆల న్నో జరిగిన తరువాత మాత్రమే ఈయనపై ఈ కొద్దిపాచి చర్చ తీసుకుసి గ్యాండుకు నంతోషమే కాని ఈయన చేసిన లక్షల దుర్భిషించి గంతో పైన పబ్కషణి కలిగి ఉన్నత స్థానాలలో ఉన్న పారికి ఉన్న సంబంధాల దృష్ట్యా దీసిన రూప్ర మాపదానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలు ఏ విధంగా అంక్షాలచుకున్నారు ?

శ్రీ వి. వెంక్టుం : - ఈయనపై ఆలోపణల చేసిన సూపరించెండింగు ఇంజనీరును నిమిషాలమీవ ఒద్దిలి చేసారా లేవా అనే పెట్టయి నా దగ్గర ఉండే సహాచరంలో లేదు. ఎందువల్లనుండి ఆది ప్రశ్నలో లేదు కనుక. ఈ విషయంలో ప్రశ్నత్వం అధికార డంపంత్రాంగం క్రీన్స్ చేయానికి నిర్దిష్టమైన చర్చలు తీసుకుంటున్న విషయం గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ఆలాంచి ఇంజనీర్లు ఎవరైనా తప్పుచేస్తే, ప్రజారాస్సు దుర్ఘాషించే గం చేస్తే, పారిని క్షమించేచుట్టేకం ప్రభుత్వాన్నికిలేదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోనికి పచ్చన తరువాత ఇలాంటిపద్ధతిని నడవిన పాటపై చర్చ తీసుకున్న విషయం గౌరవ సభ్యులు తెలిసిన విషయమే. ఇందులో ఏ రకమైన ఆ త్రధ ఉండరనే మాట నథ పారిపె మనవి చేస్తున్నాను.

ATTACK BY Dacoits ON THE PASSENGERS OF BUS ON CHITTOOR MADRAS BORDER

2—

*9002—Q.—Sri Ch. Vithal Reddy (Narasapur):—

Will the Cheif Minister be pleased to state :

(a) Whether it is a fact that dacoits armed with lethal weapons have attacked the passengers of a bus on a road on Chittor-Madras borders between 2.00 p.m. and 10.00 p.m. on 15-11-1981 and looted properties worth more than a lakh of rupees:

(b) If so; whether these decoits have been apprehended: and

(c) The steps to be taken in future to protect bus passengers from the attacks of decoits with lethal weapons?

శ్రీ వి. వెంక్టుం : -

(ఎ) ఆవునండి, దొంగతనం కట్టపాడి . చిత్తూరు రోడ్సుపై జరిగింది.

ఆ ప్రాంతం తమిళనాడు రాష్ట్రంలోని కట్టపాకి పోలీసు సైషను పతిథిలో వుంది.

(బి) దొంగతనం తమిళనాడు రాష్ట్రంలో జరిగింది. బందిపోటు దొంగ లను పట్టుకొనడానికి తమిళనాడు ప్రభుత్వం చర్య తీసుకొంటుంది.

(సి) బందిపోటు దొంగతనాలను నివారించటానికిపీలుగా తమ పరిధిలోగల ప్రాంతంలో రోద్దు గస్తిలను, శిల్పాల ఎక్కువ చేయవలసిందిగా 17.11.1981 తేదీన తిల్లూతోని సర్క్రూలు ఆన్ సెక్రెటందరిని పోచ్చంచడం జరిగింది.

శ్రీ ఎస్. పి వెంకటేశ్వర చౌదరి : - (విత్తురు) ఇలాంటివే మరికొన్ని కొంగతనాలు ఇచ్చివల మన నోర్ధర్లో జరుగుతూ వస్తున్నాయి. దీనిపై చర్య తీసుకొనకపోతే చాలా కష్టం. విత్తురు నుంచి నెల్లూరు పోయే బోర్డరు రోద్దు ఆదవి ప్రాంతం, కాంత శూట్ కూడా ఉంది. మన ప్రభుత్వం గట్టిచర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ వి. వెంకట్రాం : - మన ప్రభుత్వం తరఫన పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. పెద్దిలింగ్ చాలా పటిష్టం చేయడం జరిగింది. మనం పోల్చి చూస్తే ఇచ్చివల చోర్డరు ప్రాంతంలో బందిపోటు దొంగతనాలు తగ్గాయని చెప్పవచ్చు. అయితే ఇంకా చేయవలసింది చాలా ఉంది. పోలీసు కనిస్తేచిల్సి నంబ్యా, ఆనసెక్రెటర్ సంఖ్య పెంచి పీఠందు సరైన మోటివేషనుతో పని చేసేటట్టు చూడవలసి ఉంది. ప్రభుత్వం తప్పకుండా సరైన చర్య తీసుకుంటున్నదని మనవిచేస్తున్నాము.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్రూరరావు (వుయ్యాచు) : - గట్టి చర్యలు తీసుకుంటున్నాం అంటున్నారు ముఖ్యమంత్రిగారు. రాజధాని నగరానికి దగ్గరలోనే 20 రోడుల క్రితం జరిగింది. మరువటి రోడుని మేము విజయపాడ వెదుతుండి బస్సులో సాయిద పోలీసులు ఎక్కువ ఏమిటంతే నిన్నరూత్రి పలానా చోట దొంగతనం జాలిగింది అన్నారు. రాజధాని నగరం ప్రక్కనే ఈ విధంగా జరుగుతుంటే ఏమనాలి; ప్రభుత్వ ఆసమర్థ తప్ప, ఇది జీముత్వల్ విషయం కనుక ప్రభుత్వం ఇప్పటికేనా మాటలు కాక క్రియ ద్వారా పొరులకు తగిన రఘజ కల్పిస్తారా?

శ్రీ వి. వెంకట్రాం : - అక్కడ కూర్చున్నాడు కాబట్టి శోభనాద్రిశ్రూర రావు అట్టా మాట్లాడక తప్పదు, జరగడమలేదవి ఎవ్వరూ ఆనడమూటేదు. కంపెనీ చిక్కిగా తగ్గేటట్టిగా చేసామని గట్టిగా చెప్పగలను. ఇంకా తగిన క్రింద తీసుకొంటున్నామనే మాట చెప్పగలను. అయితే వారు ప్రభుత్వములోకి వస్తే తప్ప వారికి తృప్తి జరగడు. మేము ఎంత బాగా చేసినా వారికి ఛాగుగా కచ్చించడు.

శ్రీ సి. హావ్. విఠలరెడ్డి ; - అర్.టి.సి. బన్ మన రాష్ట్రానిది. తమిళ నాడు సరిహద్దులలో ఈ బందిపోటు దొంగతనము జరిగినది. 15.1.1981 నాడు జరిగిని. ఇప్పుడికై నా ఆ బందిపోటు దొంగలను పట్టుకొనడము జరిగినదా అని ఆ ప్రభుత్వమును అటిగారా ? ఆనులు వారు ఆ బందిపోటు దొంగలను పట్టుకొనడం జరిగినవా లేదా ?

శ్రీ బి. వెంక్రూటాం ; - తమిళనాడు గవర్నర్మెంటును అడగలేదని గౌరవ నఱ్యాలు అనుకోంటున్నారు. కానీ, మేము అడుగుతున్నాము. వారు ఇప్పుడు చెబుతున్నారు కాబట్టి మరల రేపే అడుగుతాము.

శ్రీ సి. హావ్. విఠలరెడ్డి ; - ఇప్పుడికే ఆఫిగితే నమాచారము తెలిసేది. రేపు ఆఫిగిన తరువాత వచ్చిన ఇన్వర్క్యూవన్ ని సభకు తెలియజ్ఞిస్తారా ?

శ్రీ బి. వెంక్రూటాం ; - ఇప్పటికి తెలిసినది తెలిపచేశాను. ఆదనముగా ఎప్పుడు ఇన్వర్క్యూవన్ వచ్చినా తప్పక తెలియజ్ఞిస్తాను.

శ్రీ గౌతమచంద్రస్వామి ; - రాష్ట్ర సరిహద్దులలో బందోబస్తు చేశామన్నారు. అందువల్ల రాజధాని సరిహద్దులలో బందిపోటు దొంగలనాలు ఎక్కువయినాయా ? కోణాద్రిక్ష్వరావుగారు ప్రభుత్వములోకి వస్తే ఒప్పు రిగ్డవంటారా ?

శ్రీ బి. వెంక్రూటాం ; - వారు చేపేపి అభ్యర్థేవన్, ప్రశ్నకాదు. ఆయన ఎప్పుడూ ఇట్టాగే అభ్యర్థేవన్ చేస్తూ వుంటారు.

ASSIGNMENT OF LAND TO THE FAMILY OF FLT. LT. ANDRE COSTA KILLED IN INDO-PAKISTAN WAR,

1971

* 8273 Q.—Sri G. Vedantha Rao (Duggirala) : Will the Minister for Revenue and Power be pleased to state ,

(a) Whether Flt. Lt. Andre Rudolph Da Costa, resident of Hyderabad was killed in action in the Indo-Pakistan War of 1971 ,

(b) if so, whether on the recommendations of the Andhra Pradesh State People's Defence Council, Hyderabad the

Andhra Pranesh Housing Board, allotted 26/A at Sanjeева Reddy Nagar to the dependants of the deceased,

(c) whether the possession of the house was given, if not the reason therefor,

(d) whether in 1972 itself, the Collector addressed the Tahasildar Tanduru taluk for assignment of lands to the dependants of the deceased; if so, whether the land is assigned, and

(e) if not, the reasons, for not assigning the land to the dependants of patriot of the highest order who was posthumously awarded Veer Chakra since last 9 years?

శ్రీ యన్. జనార్థనరెడ్డి, రచినూ మరియు విష్ణుచూక్కిశాఖ,

(ఎ) అవునండి.

(బి) అవునండి.

(సి) లేదండి, స్వగ్రహించి పైప్ లెఫ్టెనెంటు ఎ. ఆర్. డి కాస్ట్ భార్య శ్రీమతి డి. కాస్ట్ కెనడాకు వలస వెళ్లింది.

(డి), ఇ. అంధ్రప్రదేశ్ సైనిక వీర్యు కార్బూరూర్ నుండి ఇతర ఆశ్చీలతో పాటు అంచిన శ్రీమతి డి. కాస్ట్ ఆర్జిని కలెక్టరు, తాండూరు తహసిల్లారుకు పంపించారు. అపే కెనడాకు వలస వెళ్లి నందున భూమి కేటాయించలేదు.

శ్రీ జి వేదాంతరావు ;— శారతీయ నాగరికత, సంపదాయాలు మన రచెన్మాళాభాషాత్ములకు తెలియని విషయం కాదు. భార్య వలస వెళ్లినా అతని మనలి తల్లిదండ్రులు జీవన్మరణాలమర్యా వుండి ఎంతో శాధ పదుతున్నారనేది ఈ ప్రభుత్వానికి తెలుసునా ? సోచలిన్ని సమాజము ఆని చెప్పుకుంటున్న ఈ ప్రభుత్వము భార్య వలస పోయినప్పుడు ఆశని మనసలి తల్లి దండ్రులకు పొలము గాని, ఇల్లగాని ఎందుకు యివ్వాలేదు ? ఎప్పుడైనా సోచలిస్తూ సిద్ధాంతముపైన సమ్మక్కంపన్న రచెన్మాళ మంత్రి గారు ఆ వృద్ధ తల్లిదండ్రులకు ఇల్లగాని, పొలముగాని యిప్పిస్తారా ?

శ్రీ యన్. జనార్థనరెడ్డి ;— లేక్క పాయి ర్ భార్య కాబట్టి ఆమెకు రిక మెండ్ చేశారు. ఆయన భార్య యి క్షుడ వుంచే ఆమెకు దక్కుతుంది, లేకపోకేలేదు.

శ్రీ జి. వేదాంకరావు :— హీందూ లా ప్రకారము, హీందూ సక్కెత్తన యాక్కు ప్రకారం భార్య తరువాత వారసులు ఎవరో ప్రభుత్వానికి తెలుసా? భార్య లేనప్పుడు తల్లిదండ్రులకు వస్తుందని ప్రబుత్వం గుర్తిస్తుందా?

శ్రీ యిన్. జనార్థనరెడ్డి :— భార్యకు యివ్వాలని సైనిక దోష్ట రికమెండ్ చేసింది. తల్లిదండ్రులకు యివ్వాలని రికమెండెషన్ రాలేదు. అటుపంచిది ఏమైనా వుంచే ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఇటువంటి నమరయోధుల విషయంలో భార్య వలసిపోయిందని, తల్లితండ్రులు ఆప్టీకేషన్ పెట్టిలేదని యివ్వుకుండా పూరుకొంచూరా? ఆ మునాలి తల్లిదండ్రులు వున్నారా లేదా అనేది తెలుసుకొని తక్షణమే వారిని అడుకోవలసిన బాధ్యత ఈ ప్రభుత్వముపైన వుంచి, ఆ విధంగా తెలుసుకొని నహాయం చేస్తారా?

శ్రీ యిన్. జనార్థనరెడ్డి :— రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పిన సలహాను పాటి స్వాము.

PENSION CASES PENDING IN ELECTRICITY DEPT IN ANANTAPUR CIRCLE

4—

*8265—Q.— Sarvasri V. Sivarama Krishna Rao (Badvel) : and D. China Mallaiah (Indury) :— Will the Minister for Revenue and Power be pleased to state,

(a) Whether it is a fact that there are a number of Pension Cases Pending without Payment since 1975 in the Electricity Department in Anantapur Circle, and

(b) if so, the no. of such cases pending and reasons thereof?

(శ్రీ యిన్. జనార్థనరెడ్డి)

(ఎ) లేదండి,

(ఐ) 1976వ నంవత్సరానికి నంబంథించి ఒక కేసు మాత్రం పెండిం గలిగి వుంది. ఈ కేసుకి ఉద్దేశి విరుద్ధకి శాఖ సూచర్కైజరు. అవీసితి నిరోధక

శాఖారు ఆయనపై అవిసీతి అనోపణల పీద కేసు పెట్టగా | పత్తేక పోలేసు సంస్కరణ బింబించిన ప్రతేక న్యాయమూర్తి ఆయనకు శిక్ష విధించారు. దాని పీద ఆయన ప్రైకోర్టులో అప్పిలు దాఖలు చేయగా అది ఇంకా పరిష్కారం కాలేదు. ప్రైకోర్టులోని కేసు పరిష్కారం ఐదనందున ఆయనకు తాత్కాలిక హించను చెల్లింపబడుతున్నది

శ్రీ డి. చినుమల్లయ్య ;— ఒకే ఒక కేసు అన్నారు. వారికి చెల్లించవలసిన మొత్తమ చెల్లించడానికి చర్య లేసుకొంటారా ?

శ్రీ యన్. జనార్థనరాట్టి :- ది. సత్యమూర్తి అనే ఆయన ఒక ట్రావ్ కేసులో ఇన్వార్ట్ అయిసారు. కేసు పెండింగ్ లో చుంది. ఆయన అప్పిలు చేసు కొన్నారు. ప్రైకోర్టులో పెండింగ్ లో వుంది. ఇప్పుడు 195-27-152 రూపాయలు మిమిము పెస్సన్ యిస్తున్నారు. కోర్టు తెర్యుచు అనుసరించి పూర్తి పెస్సన్ యివ్వి వలసివస్తే యి వ్యాధం అయిగుతుంది. కనుక కోర్టు టెర్యునుబ్బి చేస్తాము.

LOCATION OF BRANCH OFFICES OF CENTRAL FINANCE INSTITUTIONS IN THE STATE

* 9315 Q.—Smt. Mallu Swarajyam (Thungathurthi):- Sri M. Omkar, Smt. G. Dhana Suryavathi (Nidumolu) : and Sri. M. Yarraiah Reddy :- will the Minister for Finance be pleased to state :

(a) whether the State Government have taken any steps to move the G.O. I to locate the Branch Offices of Central Finance Institutions like Unit Trust etc. in our State as they have been located in Bombay and Madras etc. :

(b) if so, when will they be located, and

(c) if not, the reasons therefor ;

ఆర్థిక ప్రణాళిక శాఖల మంజురి (శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు) :-

(ఎ) వ్యవసాయ రిప్రెసన్సు, అభివృద్ధి సంస్థ (ఎఅర్డసి), భారతీయ పారిశ్రామిక ఆర్థిక సంస్థ (ఎప్పసిలి), గ్రామీణ విధుదీకరణ సంస్థ లిమిటెడ్ (అర్టిసి) భారతీయ పీఎఫ్ సంస్థ (ఎట్టసి) వంటి కేంద్ర ఆర్థిక సంస్కరణల ఇదివరకే ప్రైదరాఘవర్కో తమ ఉద్యమి కార్బూలయాల కలిగిన్నాయి.

యునిట్ ప్రైవేట్ ఆఫ్ ఇండియా 7-5-1982న అంత్ర ప్రదేశ్‌లో విజయ వాడలో తమ ఉప కార్యాలయాన్ని తెరచింది.

(చి) ఈ ప్రక్క ఉత్సవాంకాదు.

(సి) ఈ ప్రక్క ఉత్సవాం కాదు.

శ్రీ ఎం. ఒంకార్ ; - కేంద్ర ఆర్థిక సంస్థల కార్బూలయాలు ఇతర 3-30 p.m రాష్ట్రాలలో పుండి మన రాష్ట్రంలో లేనివి ఏమి ? వారిని కూడా మన రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయడానికి మన ప్రభుత్వం చేస్తున్న కృషి ఏమిటి ?

శ్రీ కోన ప్రభాకరరావు ; - స్పెసిఫిక్ గా పలానా కార్బూలయాలు మన రాష్ట్రంలో రేవు అని చెబితే వారి గురించి తెలుసుచుంచాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరావ్ ; - కేంద్ర ఆర్థిక సంస్థలకు సంబంధించిన కార్బూలయాలు మన రాష్ట్రంలో లేనివి ఏమి, వాటిని ఇక్కడ పెట్టటానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలు ఏమిటి ?

శ్రీ కోనప్రభాకరరావు ; - మన రాష్ట్రంలో వున్న కార్బూలయాలు కప్పాను. ఎక్కడ ఉన్నయో కూడా చేప్పాను. పుండరసిన సంస్థలు లేవుని, వాటి సంస్థలు ఏమిటి చెబితే సమాచారం వుంటే చెబుతాను, రేకపోతే తెచ్చిస్తాను.

LAYING OF NEW BROAD-GAUGE RAILWAY LINE BETWEEN DRONACHALAM JUNCTION AND GOOTY

6-

* 9091 Q.- Sri Mohd. Ibrahim Khan (Kurnool) :- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether the Government proposed to lay a new broad-gauge Railway line between Dronachalem Junction (Kurnool District) and Gooty (Anantapur District) : and

(b) if so, whether any survey has been conducted in this regard ?

Minister for Roads & Buildings

(M. Manik Rao)

a) No Sir,

b) Does not arise.

శ్రీ పూల సుబ్రయ్య (మార్గహర్) :- మంత్రిగారి సమాధానం ఆక్షప్తిగానూ, విచారణగానూ వుంది. ఆదివరకు చాలాసార్లు ద్రోజాచలం నుండి గుత్తి, గుత్తి నుండి బెంగుళూరుకు బ్రాడ్ గేట్ లైన్ వేయాలనే విషయం కాసననథలో చద్దకు వచ్చింది మంత్రిగారు చీ ని చెకవ చేస్తామని హామీ ఇచ్చారు. ఇప్పుడిని తేదని చేపుటిం ఆక్షప్తింగా వుంది. ఇచ్చిన హామీని తిరిగి పరిశీలించి తెలియజేస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. మణికోరావు :- గౌరవనభ్యల కున్న పాఠ కంటే మాకు ఎక్కువగా వుంది..... ..

శ్రీ పూలసుబ్రయ్య :- పాఠను ఆచరణ రూపంలో వ్యక్తం చేయాలి ఉన్న మాటలలో కాదు.

శ్రీ ఎమ్. మణికోరావు :- ద్రోజాచలంనుండి గుత్తికి లైన్ కావాలని కోరడం జరిగింది. ఆది కొత్త లైన్ తీసుకోవడము కంటే మీటర్ గేట్స్ ను బ్రాడ్ గేట్ గా చేయడం బాగుంటుండనుకున్నారు. నేను ఈ మద్ద రైల్స్ మంత్రిగారితో మాట్లాడనపుడు పారు నర్చే చేయడానికి పర్మిషన్ ఇచ్చారు. నర్చే జరుగుతున్నది.

Guntakal to Guntur, via Dronachalam. This is the first time we are getting double line getting surveyed completely.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య (గుత్తి) :- ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. గుత్తి నుండి బెంగుళూరుకు బ్రాడ్ గేట్ వేళారు. గుత్తి నుండి ద్రోజాచలంకు 200 మైళ్ళ దూరం. ఇది కూడా వేస్తే చాలా సౌకర్యంగా వుంటుంది. బొంబాయి, డిల్లీ, కలకత్తా, పోహకానికి పీటిగా వుటుంది. రైలైన్ చారు తీసుకోవాలంచే మందు మనం ప్రపోజీర్ పంపాలి, ముఖ్యమాత్రిగారు ఇక్కడే చున్నారు కనుక.

this may be taken up immediately, so that it will be economical both from the point of view of distance as well as from the monetary aspect.

శ్రీ ఎమ్. మణికోరావు :- గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది మేము బ్రాశమును కై లేకుపుంత్రిగారితో మాట్లాదాను.

This is one of the achievements if we get broad gauge from Guntakal to Guntur and that has been ordered for survey completely.

శ్రీ హరి సుబ్బయ్య : - మంత్రిగారు ఇంతవరకూ నర్చే జరగనట్టు బెఱుగొన్నారు గతంలో నర్చే జరిగింది. మరల నర్చే చేయడంలో అర్థమిలేదు. కేంద్రం ఇది శాంక్షేపికాన్ చేయకుండా మనలను చిన్నచూపు చూస్తున్నది. మరల నర్చే రపాలని చెప్పడం న్యాయంకాదు. కనుక ఫుని నర్చే జరపకుండా దీనిని కేంద్రం ఓండి తొందరగా రాబ్ధిటానికి హునుకుంటారా?

SRI M. MANIK RAO : South Central Railway, Secunderabad, General Manager has written a letter that there is no proposal or Dronachalam to Gooty for broad guage.

శ్రీ హరిసుబ్బయ్య : - ఇది ఇనివరకు నర్చే జరిగింది. ఆక్కడ వోరన ట్రై అనే ప్రాక్టెక్టువుంది. దానివల్ల ఆక్కడ డబుల్ లైన్ కు సాంకేతికమైన ఇబ్బంది చిన్నంది. కానీ తరువాత దానిని కొలగించారు. తేంద్రంమండి రాబ్ధిలేని ఆక్కితో మనం వున్నాము. దీనిని తిఱి నర్చే చేయవలసిన ఆవశయం లేదు కనుక తొందరగా రాబ్ధిటానికి కృషి చేస్తారా?

శ్రీ ఎమ్. మాజిక్ రావు : - గౌరవసభ్యులు చెప్పిన చాచన

again I will write to the Board and I will convey the sentiments expressed by the Hon. Members.

DEATHS DUE TO CONSUMPTION OF TODDY IN THE STATE

7—

*9481 Q.—**Sri M. Jayaramulu (wanaparthy) :-** Will the Minister for Excise be pleased to state :

(a) the number of persons died due to the consumption of toddy, during 1980-81 in our State, and

(b) the reasons for their death ?

అశ్వరి శాఖా మంత్రి శ్రీ వై. ఎన్. రాజశేఖరరావు

ఎ) 1980-81లో మదక్ జిల్లాలోని చిట్టార్ట, రాయలపట్టి గ్రామాల రోను, మహాబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని కిష్కారం గ్రామం, నిజామాబాద్ జిల్లాలోని మధారు గ్రామాలలోను కల్ప క్రాగటం వల్ నలగురు చనిపోయినట్టుగా తెలిసింది.

(ఒ) వీరి మరణాలకు గల కారణాలు వైద్య అధికార్లు, పోలీసు శాఖ వారి వద్ద ఇంకా పరిశిలనలో ఉన్నాయి .

శ్రీ సి. హాచ. విఠల్ రెడ్డి : - వారు చనిపోయి సంవత్సరం అయింది. క్రుట్రీ చేసిన పారిపై, దుకాణం యజమానిపై ఏమి చర్య తీసుకున్నారు ? దుకాణం లె సెన్సు రద్దు చేశారా ?

డా. వైరాజ్ శేఖరరెడ్డి : - సమాధానం ఈ మధ్యనే వచ్చింది, వెంటనే చచ్చి తీసుకుంటున్నాము. వారి, పడిరోణల్లో తీసుకున్న చర్య ఏమిటో తెలియ చేస్తాను.

శ్రీ జమురాములు ; E అధ్యాతా, పనవర్తిలో 1 క్రమంది యువకులు మందు కలపడం వల్ల చనిపోయారు. మందు కలిపనవారి మీద ఎమైనా యాడను తీసుకున్నారా ? ఇకముందు కలపకులడా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకుంటారా?

డా. ఎన్. రాజేశ్ శరెడ్డి : - ఫనవర్తిలో 15 మంది చనిపోయారని గౌరవ నభ్యలు చెబుతున్న విషయం వాస్తవంకాదు. ఆది సత్యదూరము. కానీ యా మధ్యన పెదక్ జీల్లాలో ఆయవగురు క్లోర్ టైంప్లేటు పాయజినింగు వల్ల చనిపోయారు. జరిగినదానిమీద సమర్థవంత్మమైన చర్య తీసుకొని యటవంటివి మళ్ళి రిపీటు కాకుండా కావలసిన విధంగా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ సి. హాచ. రాజేశ్ శర్మ . మంత్రిగారు అంగీకరించారు. క్లోర్ టైంప్లేటు కలపడంవల్ల చనిపోయాని, యాక్కను తీసుకుంటామన్నారు. ముఖ్యమైన పాయింటు, ప్రభుత్వం యొక్క ఎక్స్పొలిట్ విధానముతో ఇది ప్రత్యుషంగా ముదిపడి వుంది. మీరు ఆడను పెడుతున్నారు ఎక్కువ రేట్సుతో, చోకగా కట్టు తయారు చేయాలంచే క్లోర్ టైంప్లేటు కలపుతున్నారు. తక్కువ ఖర్చుతో ఎక్కువ చేసుకోదానికి ఆవకాశం వుంది. అనులు కట్టు ఆమ్మదానికి లేకుండా పోయాది. అందుకని యా విధానం మార్గివేసి ఎక్కువ దబ్బుకు ఆడను తున్నే గాకుండా త్రాగేపారికి మంచి కట్టు సరఫరా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుందా ?

డా. వైరాజ్ శేఖరరెడ్డి : గౌరవనభ్యలు చెప్పినట్లు కట్టు దర విపరితంగా పెరగడంవల్ల క్లోర్ టైంప్లేట్ పాయింట్ చేయదం, అడల్జరేషనుకు కారణమనే విషయం విజమే. దానిగురించి ఎక్కువైనా క్లోర్ టైంప్లేటు కలపకుండా చాలా చోట్టు

మంచి కళ్లు కావలసిన విధంగా చెట్లు పెంచడం తోపాటు ధరలు విపరీకంగా పెంచ కుండా చెక్కు ఎంగలవ చేయడానికి ఉచ్చతక్కుం చర్య లేసుచూటంచే.

శ్రీ శ్రీవిషాంకరావు (సాగడకమ్ము) :- జేసు ర్వయంగా మంత్రిగారికి కృపాను. సాగర్ కర్మాలు లో 81-82లో రాణాపు పది లాటి ఈ అడల్ఫుర్టెబెర్ నాటి ప్రాగడంవల్ల చనిపోయారు, దాని పీద చర్య లీసుకొపలసిందస్, ఏమి చర్య సుకున్నారు అచి ఒకపాటి, తెండవథి అటువచిచి మీ రోటిచుకు వచ్చిన తరువాత ఏమి ర్యా లీసుకుంటాయి ? పాలసీ గైడులైన్సు ఏమిచే, చర్య ఏమి అసుకుంటారు ? ఇన్ను క్యాన్సులు చేస్తారా ? రుజువు ఆయన తరువాత ఆ పని చేసుతెదు.

డా. వైరాజుకెంబర్దీ : మేము లీసుకుస్తూ చర్య గురించి అడుగుతున్నారు ఇద్దీ కండక్ట్ చేయడమే గాకు-దా తరువాత ఏప్రక్కాడెక్కులైతే అటువంచే ఇన్నంటుగు జరిగినవో ఆక్కుడ లైనన్నులు రస్పెండు చేయడం, క్యాస్సులు చేయడం డెల్టాలేవను ఎక్కువ గాకుండా చెప్పి పెంపకం కార్బ్రూకము లీసుకోవడం, కో ఆప ఎవ్ సొన్నెన్నో దొంగ మెంబర్ ఇవ్ పుంటి సమర్థవంతంగా యాచి ఆ దొంగ ఎంబర్షిప్సు ఇసివేయడంలాంచే చర్య అసుకుంటున్నాము,

చాలా మంది గౌరవనభులు ప్రక్కలు వేయడానికి లేచిరి.

మిస్టరు డిహ్వాట్ స్పీకరు ; కావాలంతే అరగంట డిస్క్యూషను పెట్టుకోండి శ్రీ పి. కోశనాద్రిశ్వరరావు ; దీనిని పోస్టు పోనే చేయండి.

శ్రీ సి. పొచ. విశల్ రెడ్డి ; అరగంట డిస్క్యూషన్ పెట్టండి.

మిస్టరు డిహ్వాట్ స్పీకరు ; మీరు నోటిసు ఇష్టిండి, ఇ విల్ క్విడర్.

SUSPENSION OF B. D. O. OF BANAGANIPALLY PANCHAYATH SAMITHI

8—

*8042—(E)—Q.—**Sri S. Jaipal Reddy** :— Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

(a) whether the District Collector of Kurnool has recommended the suspension of B. D. O. of Banaganipally Panchayat Samithi for being involved in illicit transportation of rice, and

(b) if so, the action taken thereon ?

The Minister For Panchayat Raj (Sri Ch. Ram Bhupal Reddy):

(a) No sir,

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎన్. జయపాలరెడ్డి :— నో, అని వారు జ్ఞంద్గా సమాధానం చెప్పాడు ఆసట కలక్కరుగాట ప్రభుత్వానికి ది.డి.బి. గురించి ఏమైనా నివేదిక సమించారా ? సమర్పిస్తే ఏమి చెప్పారు ?

శ్రీ సి. హెచ్. రామభూషాలరెడ్డి ;— జ్ఞంద్గా చెప్పాను, అంటే వన్నది చెప్పాను. కలక్కరుగారి నుండి ఎటువంటి సమాచారం అందలేదు.

శ్రీ ఎన్. జయపాలరెడ్డి :— కలక్కరు గారు యా బిడిబి. గురించి ఏమైనా నివేదిక సమర్పించారా ? సమర్పిస్తే ఆ నివేదికలో ఏమి చెప్పారు అ బిడిబి. గురించి.

శ్రీ సి. హెచ్. రామభూషాలరెడ్డి ; అలాండిది ఏది సమర్పించలేదు

శ్రీ ఎన్. జయపాలరెడ్డి : గజం మిథ్య పలాయనం మిథ్య అంటే ఎట్లా ?

SRI CH. RAM BHUPAL REDDY : You are getting confused. There is nothing about this B. D. O.

SRI S. JAIPAL REDDY Then which B. D. O. ?

SRI CH.RAM BHUPAL REDDY : As far as this B. D. O. only I have got the information. (Looking to Sri Jaipal Reddy) Your question is about Banagana pally B. D. O. is it not ?

SRI S JAIPAL REDDY : The point is whether that B. D. O. is changed ? I do not know whether the same B. D. O. was there on that date.

SRI CH. RAMA BUPAL REDDY : No B. D. O. is changed Sir.

శ్రీ గౌతంచున్న :— ఈ ప్రశ్న ఎ తేదీన వచ్చింది? ఆ తేదీన తున్న ది.డి.బి. యా బి.డి.ఎస్. ఒకరేనా? యద్దరా?

శ్రీ సి. హెచ్. రామభూషాలరెడ్డి ;— బిడిబి. గురించి చెప్పాను, ఐగానిష్ట్రి ది.డి.బి. గురించి.

శ్రీ గౌతులవున్న ;— గౌతులవున్న జయపాల్ రెడ్డిగారు ఆచిగిన ప్రశ్న ఏ తేదీనాడు ? ఆ తేదీనాటికి వున్న విషయాలున్న దిండి ఒకటేనా ? ఇన్నగాన పద్ధతిలో ఇరిగిందా ?

శ్రీ సి. డెస్. రామభూషాలరెడ్డి ;— అక్కడ హృతం ఇరగలేదు.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :— కర్మాలు కిస్తిక్కు కలక్కరు కచ్చులు తీల్లు లేసి ఎ బి.ఎి.బి. వైన గాని యా ఆరోపణలతో నివేదిక పంపారా ?

SRI CH. RAM BHUPAL REDDY : Separate question may be put, Sir. This is only concerning Banaganpalle, B. D.O.

ESTABLISHMENT OF SLUM CLEARANCE BOARDS

9—

*9363—Q.— Sri B. Machender Rao (Secunderabad Constituency):— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to establish Slum Clearance Boards; and

(b) if so, when will they be started ?

మునిసిపల్ వరిష్ఠానాథ మంత్రి (శ్రీమతి చి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి)

(ఎ) అప్పనండి.

(ఏ) సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆరంభిస్తారు.

శ్రీ వి. మట్టిందర్ రావు :— చిగువ ప్రాంతాలలోని మురికి వాటల్లో వర్షం నీరు వెళ్లి గుడిశెలవాసులకు యి బృంది కలిగిన్నన్నది. పక్కాంగా ప్రఫుత్వం ఏమి చర్చ తీసుకుంటుంది ?

శ్రీమతి చి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి ;— వారు స్టామ్యిల్ ప్రొస్టెంటు బోర్డు కేస్తారా అని అభిగారు. వర్షం పడేన నీరు గురించి చర్చ తీసుకుంటారా అంటే

It is altogether a different thing. Already we have been taking action and the Hon. Member is aware.

శ్రీ వి. శ్రీరామపురి (అమదాబాదు) : - మరికి వాడలగురించి బోర్డు వేరామూర్తురు. మరికి వాడలు రూర్కె ఏరియాన్లో కూడ వున్నవి. వాటికి కూడ వేళే ప్రంచాదన వుందా ?

శ్రీమతి డి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి ; అవకాశమునుబట్టి

ఇ. Various factors have to be considered whether it should be State-wise or region-wise or for town cities only. Everything will be taken into consideration before we put up this Board.

శ్రీ పోతిక చిన్న (విజయవాడ—విజియం) :- మరికి వాడలకు నంబింధువి దీనిని జంచినగరాలకే వేస్తున్నారా? అంద్రప్రదేశ్ లో వున్నటువంటి జిల్లాలకు ఇల్లారేగా వేస్తున్నారా?

శ్రీమతి డి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి ; ఇదివరకే నమాధానం చెప్పాను, అపసర ముసుబించే స్థితివే ఈ వ్యంటుండని.

All these points will be examined.

శ్రీ పోతిక చిన్న ; అంద్రప్రదేశ్ కంకటికి మరికివాడత నిర్మాలన మండలి కావాలని మా అభిప్రాయము. మన రాష్ట్రంలో ఎన్నో మహిసిపాలిటీలు ఉన్నాయి. అక్కడ ఎన్నో మరికి వాడలు ఉన్నాయి. అందుచేత ఆట వంటి మండలిని ఎప్పుకి ఏర్పాటు చేస్తారు?

శ్రీమతి డి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి ; ఆ విభ్లు ఈ సెవనలో ప్రవేశ పెడుతున్నాము.

Before the end of this Session we will.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) ; దీనికి కాన్స్టిట్యూట్ చేస్తున్న టువంటి ప్రశ్న బోర్డులో అఫీషియల్సునే వేస్తున్నారా, నాన్ ఆఫీషియల్సు కూడా ఉంటారా?

SMT. B. SOROJINI PULLA REDDY: Sir, even that will be examined.

శ్రీ సి.పా.వ్. విక్రెరెడ్డి ; మరికివాడల నిర్మాలన మండలి ఏర్పాటు చేస్తున్నామని మంత్రిగారు చెప్పారు. దానికి కైర్పున్నగా మంత్రిగారు ఉంటారా, లేక పోతే ఎవరు ఉంటారు?

త్రిమతి డి సరోవరి పుల్లాచ్ఛి : అచ్చ ఇంద్ర ఏ ఎర్ కోమ.

త్రీ వడై రుగారావు (బందరు) ; మరికిపాదల నిర్మాణంకు మండలిన ఎఱ్యాటు చేయడం అచేది సంతోషమైన విషయం. గీర్జెంటో ఎంపిం బెండాస్టో కంపం కాని జీల్లాకు ఒక మండలిని ఏప్పాటు చేస్తారా ? లేక రాజ్యం ఒంతా ఒంటిలగా చేస్తారో సూక్ష్మప్రాయంా అయిగా చెప్పండి.

త్రిమతి డి. సరోవరి పుల్లాచ్ఛి ; అచ్చన్నామైలే మొత్తం రాక్రెడింగ్ ఉండు వేస్తాము లేకపోతే రిశియర్ క్వేఱు వేస్తాము ఆర్గావరి వేయం సాఫ్ట్ కొడు.

All this will be taken into consideration,

అని చేప్పాను.

త్రిమతి డి. సరోవరి పుల్లాచ్ఛి ; మరికిపాదల నిర్మాణం మండలాలు ఏప్పాటు చేసే ప్రపిపాదన ఉండని అన్నారు. అసు మరికిపాదల నిర్మాణం విధానం ఎదులో కనిప్పేటారా?

త్రిమతి డి. సరోవరి పుల్లాచ్ఛి ; మరికిపాదల నిర్మాణం విధానికాదు.

As a matter of fact, it is Slum Improvement Board, Development Board.

ఆ స్టస్ క్రో ఎపరైనా ఉంటే వారిని ఎల్యూరోన్ ముంబీగా దివుపోచేయాలి. వారికి లైట్ యూస్ వ్యాపారి, ప్రొఫెసర్ వాటర్ ఇహ్వాలి, ప్లాటిస్ డెవలప్ చేయాలి. అవసరమైతే హాఫ్ స్కూలు, బ్యాంకీగు కన్స్టిట్యూషన్సును కన్వెల్యూచేసి వారికి ఇష్ట క్వీంచాననే వారి ప్లాను.

All this will be taken into consideration. We have a proper master-plan for all these things and it will be considered.

EXPENDITURE INCURRED FOR MAINTENANCE OF STATE OWNED HELICOPTER

10—

* 8989—Q.—Dr S. Chandramouli (Chirala):— Will the Minister for Tourism be pleased to state;

(a) the cost and the expenditure incurred for the maintenance of State owned helicopter.

(b) whether it would be given on hire to others on rental basis; and

(c) whether it is a new one or a second hand one ?

ముఖ్యమంత్రి ; ఎ. వెంకట్రామ్ ;

(ఎ) హెలికాప్టరు ధర రూ. 68,89,789-82 పైనలు. 1982 ఇనవరి రు హెలికాప్టరుకు అయిన ఇట్ట రూ. 9,27,182/- లు.

(బి) రేదుచేసి,

(సి) కొత్తది.

డా. ఎన్.చంద్రమో : సోషలిస్టు నమాజునికి అంకితమైవావని చేపే ప్రభుత్వం ఈ విధాగా హెలికాప్టరును కొనదం, ఉపయోగించడం మంచినా? అనవన రంగం ఎయిర్ కండికస్ట్ బన్ను 8 లక్షలు పెట్టి కొన్నారని ప్రజలలో ఒక అభిప్రాయం ఉండి, హెలికాప్టరును ఎన్నికలలో ప్రభుత్వం పడుం ఉపయోగించకుండా దురించి యొగం చేయకుండా ఉండుటకు ప్రభుత్వం ఏమి చూలు తీసుకొంటుంది?

శ్రీ డి. వెంకట్రాం : ఎన్నికలలో ఈ హెలికాప్టరును వినియోగించవలసిన, దుర్ప్రాయించాగం చేయవలసిన అవసరం ఏమిలేదు. తరువాత ఎయిర్ కండివన్స్ బన్ గురించి ఆమీగారు. దీనిని గురించి వేరే ప్రశ్న వేసే సరైన నమాదాను చెప్పడానికి వీకొతుంది. సోషలిస్టు నమాజులో మనం ప్రగతి మార్గంలో పోవాలంచే కాలాను గుణంగా పోవాలి. దానికి తగినటువంటి వేగంతో పోతే కాని అందుకోలేము. సరైన టైములో కార్బూక్రమం చేయాలంచే అవసరమైతే చిమాను ఉపయోగించవలసివస్తుంది. సోషలిస్టు రాజ్యాలలో మనకన్నా జోరుగా హెలికాప్టరును ఉపయోగిస్తున్నారు. మనం బాలా జాగ్రత్తగా ఉపయోగిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యానాయుడు ; ఈ హెలికాప్టరు కొనడాలో రాప్రోప్రభుత్వం యొక్క మంచి ఉద్దేశం ఎమిటి? ఏ ఏ కార్బూక్రమాల కోసం దీనిని ఉపయోగించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్దేశించింది. ఈ హెలికాప్టరు ద్వారా గత ముఖ్యమంత్రిగారు పార్టీ కార్బూక్రమాలో పార్టీనలేదని ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పగలరా?

శ్రీ డి. వెంకట్రామ్ ; హెలికాప్టరు అనేది ప్రభుత్వం కొనడాలో తప్పేమో లేదు. కొన్ని కొన్ని చోట్లకు తక్షణం పోవలసిన అవసరం ఉన్నప్పుడు, కాలాన్ని సరైన పద్ధతిలో దియోగించవలసి పచ్చినప్పుడు, టైము సేవ చేసుకోవాలని అన్నా

ప్యాడు దీని ఉపయోగించవలసిన అవసరం ఉండవచ్చు కొన్న రాష్ట్రాలా విమానాలను కొన్నాయి. ఇపయోగిస్తున్నాయి, పారితో పోటిపడాలని కాదు, ఉదాహరణకు చెబు తున్నాను. ఒకవేళ ముఖ్యమంత్రి పోటిపడుతో పోతే 10 అధికారి కార్యక్రమాలు జరిగిన తద్వాత ఆక్రమ కాంగ్రెసు కార్యక్రతలో, ఇంకొక పార్టీ కార్యక్రతలో కలిస్తే నేను పోరిచార్పులో వచ్చాను కనుక పీతో మాటలాడను అని చెప్పాడం మంచిది కాదు. పార్టీ కార్యక్రమాల కోసం పోయారా, దేశా అనేని కాదు. నాకు తెగిసినంత వరకు ఆటువంటిది జరుగలేదు. వాడు అలాగ జిరిగించని నిరూపిస్తే నాకు అభ్యంతరం లేదు.

త్రీపతి చీ. లాజ్మైకాంతప్ప (హిమాయితెనగర్) ;— ఆ పోలికార్పుటకు పైతెచ్ లేపిపోవడంవల్ల ఉపయోగించలేకపోతున్నారని పేరటలో చూశాము. అయిచేత దానికి త్వరతో పైతెచ్ను నిమించే ప్రయత్నం చేస్తారా? ఉత్సవమూడు ఉన్నటు వంటి ముఖ్యమంత్రిగారు దీనివల్ల రోజు ఎన్నో కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడంవల్ల ఎన్నిప పనులు జరిగాయి. ఇప్పుడు వెంటనే ధానికి పైతెచ్ను ఏర్పాటు చేప్పారా?

త్రీ బి వెక్టుచామ్ ; ధానికి ఇర్చడు పైతెట్లు ఉన్నారు. ఒకవేళ లాజ్మై కాంతమ్మగారు చెప్పిన రోజుకు పైతెచ్ ఊరికిపోయి ఉండవచ్చు లేక సెలఫలో ఉండి ఉండవచ్చు. అంతకుమందు ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు పోలికార్పుటలో పోయి చాలా తొందరగా పనులు ఇరిగెట్లు చేసారని అన్నారు, సంతోషం. కొంతపాంచ కొన్నికొన్ని పద్ధతులు అవలంఘిస్తూ ఉంటారు. అవసరమైనప్పుడు ధానిని ఉపయోగించడం జరుగుతుంది. కాదులో పోతే దారిలో ఉన్నటువండిపారిని కలుసుకునే అషాం దొటకు తుందని, ప్రజలు కష్టసుభాయి తెలుసుకొన్నానికి ఆవకాశం కలుగుతుందని భావించ వచ్చు ఆ పోలికార్పుటను ఎంతవరకు ఉపయోగిచాలో ఆతమం జరుగుతుంది. చౌలికార్పుటవల్ల పనులు సవ్వురం అపూర్వాయని అనుకోవడం పొరచాటు, అచ్చిలేకపోతే పనులు కావని అసుకోవడం కూడా పొరపాటు. కాదను కానీ పోలికార్పుటను కాని సక్రమంగా వినిమాగిస్తున్నామా లేదా అనేవి మీమాంసకాదు.

సి.పోట. రాజేశ్వరరావు ; ధానిని డ. 60 లక్షలు పెట్టి కొన్నారు, థ లక్షలు మెయిన్స్ టెచెస్పుకు అఱుంచి. మన రాష్ట్ర ఆంధ్ర పరిస్థితులను, సాంఘిక పరిస్థితులను బట్టి చూస్తే ఎట్లి పరిస్థితులలోను ప్రభుత్వమే కాని మళ్ళీ పుట్టి కాని పోలికార్పుటు ఉపయోగించవలసిన అవసరం ఉండవచ్చేని నేను అనుకోవడంలేదు.

ముఖ్యమంత్రిగారు పోలికార్పుగురించి చెప్పారు. పోతున్న దేశాలలో బాగా వాడుతూ ఉండవచ్చు. కాని ఆక్రమ చూసాచిప్పటికే పనికివ్వే కార్య

శ్రీకృష్ణ రూడా భాగానే చేస్తున్నారు, మరి వాటిని కూడా ఆవలంభించాలిగాని మరి అన్న పట్టలకుండా?

I-00 p.m. శ్రీ భవనం వెంకట్రామ్ ; పట్టలకోపదం ఏఱ మేము కోఱకునే ఆ ఉదయానికి ప్రతీక కాదు. కాని హెలికాప్టరును ఎందుకు వాడలో అందుకే వాడతాము. పట్టస్తులను బ్లైంట్ హెలికాప్టరు వాడవలసిన బోట్ హెలికాప్టరును, కాదు వాటాలగినస్తే కాదను, తైలు వాడవలనిపస్తే తైలను వాడతాము. అని అన్ని కూడా ప్రయాణానికి సాధనాలు అనే విషయం ఆలోచన చేయాలి, ఇంకా ఇంకా హెలికాప్టరులు కాని ప్రజలకు ఇంకా భాగా సేవకేవగాగే పరిస్థితి రావాలని మనం అందరము కోఱకుండాము, కాని హెలికాప్టరు ఏద మాజుతోమాత్రంకాదు.

శ్రీ జి. వేదాంతరావు : ఇది సెక్యూరిటీస్ స్టేటుకదా, అటువంచీ సెక్యూరిటీస్ ప్రార్థనలో హెలికాప్టరుకి యాదగిరి అని దేవుణి పేరు పెట్టడం రాజ్యంగ సమ్మానము?

శ్రీ భవనం వెంకట్రామ్ ; యాదగిరి కొండే దేవుణిపేరు ఎందుకు ఆనకోవాలి? ఆచి కొండపేరు అన కూడా అనుకోవచ్చు. మరి కొండ సెక్యూరిటీ కాకపోతే ఏమి ఉంటుంది?

SRI S. JAIPAL REDDY : Sir, I have two questions to put. One is its cost is said to be Rs. 68 lakhs which could earn an interest of Rs. 1 lakh per month at the lending rate of banks. Secondly, its depreciation cost would be Rs. 50,000 per month. Bearing in mind the expenditure already incurred the Government spent Rs. 1 lakh per month. So the total cost being incurred for its maintenance is Rs. 2,50,000 per month. Whether the activity conducted through helicopter warrents such a huge expenditure, with regard to its best use, abuse or misuse ? I, therefore draw the attention of the Minister that it was purchased for the use of Rojiv Gondhi. Was this purchased for this activity ? Will the Chief Minister clarify ?

శ్రీ భవనం వెంకట్రాం ; ఏమో అర్ధా, నాకు తెలిసి మాత్రం హెలికాప్టరు ఏద పార్టీ లీధరుని ఎవరిని మేము తీసుకు వెళ్లలేదు.

శ్రీ ఎన్. కై పార్టెర్ ; అంజయగారు రాజీవ్ గాంధీని కావారెడ్కి తీసుకు తెల్కార్పి.

శ్రీ భవనం వెంక్రూం ; దానిలో అంబచ్చగారు కు-దా ఉండి లీసుకువెళ్లి కొంటారు పీరు వస్తే మీరుకూడా రావచ్చు. మిష్ట్రీస్ కూడా తీసుకు వెడతాము. ఒక సారి లచ్చన్నగారిని లీసుకుపోయాము.

శ్రీ గౌతులచ్చన్న ; ఎకరాడికి లీసుకుపోతారు ?

శ్రీ భవనం వెంక్రూం ; మా వెంటి లీసుకుపోతాము. ఇఱ్చు అవసర మైవట్టుగానే అవసరమైన మేరకే చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. జైపాల్ రెడ్డి :— నేను రెండులక్కల రీలో వేలు అని చెప్పాము. దానిని గురించి ఏమీ చెప్పలేదు.

శ్రీ భవనం వెంక్రూం ;— దానికి ఆయ్మె వడ్డికి లోపంనే దానిని ఉపయోగించకోవడం జరుగుతుందని చెబుతున్నాను.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

10—A

RABIES (DOGBITE) IN TWIN CITIES

S N Q No. 9957-H: Sri P. JANARDHANA REDDY (Kamalapur):— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to State:

a) Whether it is a fact that Rabies (Dog bites) is on the increase in the Twin cities; and

b) if so, the measures taken to control it ?

(i) శ్రీమతి వి. నకోజిని పుట్టారెడ్డి ; రాష్ట్ర విషయంలో పెరుగుదల లేదు. కాని కుక్కల నంబంథించిన కేసులు న్యూల్యూంగా పెరిగాయి.

(ii) విచ్చులవిధిగా తిరిగే కుక్కలను పట్టుకోవడం కోసం హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్కు చెందిన ఫశ్యోక రఫిల్ రెండు వ్యాసులో రోజుగా రెండు సిఫ్టుల్లో పనిచేస్తున్నారు. మరో రెండు వ్యాసులు తయారవుతున్నాయి. వాచినికూడా తల్లిరోజు, విచ్చులవిధిగా తిరిగే కుక్కలను పట్టుకోవడాస్తి ఇపయోగిస్తారు.

(iii) పెంపుడు కుక్కలకు పైచరాబాద్ వసింగ్టన్ కార్పొరేషన్ తోకెట్టు (లైసెన్సు) ఇచ్చేముందు వాచికి రాఖి నిరోధక వార్డులకు సున్నారు.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :— మంత్రిగారు రెండు సమాధానాలు చెప్పాను. రెండిలో కెరుగుదలలేదు అని చెప్పారు. కుక్కకాటులలో పెరుగుదల ఉన్నది అని అంచు. కుక్కకాటు వలనవే రేటిసు వస్తుంది. అసుచేత కుక్కకాటు పెరుగుదల ఉంచే రేటిసులో కూడా పెరుగుదల ఉంటుంది. మంత్రివర్యులు మొదట సంగ్రహించి అంచు. అచి కుక్కలను పట్టుకుంటాయి అన్నారు, కానీ ఆర్టిచరీ కుక్క కరిచినా అయి ఒచ్చి కుక్కల లేక మంచి కుక్క అనే బెస్టు చేయడానికి కూడా కూడా రు పోవసి వస్తుస్వచ్ఛి. ఇతి పెద్ద సైంటిఫిక్ డెవలవ్ మెంటు అయిన ఈ ఏజెంటో కూడా వనరాష్ట్రింటో కుక్కకాటువల్ల రేటిసు ఉన్నది లేదా అని పరిష్క చేసే లేకరేటీ లేకపోవధంచాల రేటిసేంటింటి. ఈ నిషయం పొల్లు మినిష్టరుగారికి కూడా నంబంధి చినచి. రాసీని ని చ్చెను చేసే రేటిపరి ఒకటి సైదరాబాదులో పెడతారా ?

SMT. B. SAROJINI PULLA REDDY: As far as this question is concerned, I answer the points and give information that he wanted.

All dog bitings do not lead to rabies. The percentage of Rabies is only 0.1/. The success of treatment is Anti-rabi. It all depends on several factors. You have to see the site of bite and how close it is to head, depth of the wound i.e., how deep it is, whether the wound is cleansed, whether it was treated with Anti-septic immediately and vaccination is done in time.

చేసు రెండు సమాధానాలు చెప్పాను. అన్ని కుక్కల కాటులు రారిసు కావు. అన్ని కుక్కలు రాదిసు కుక్కలు కావు.

I am not very sure.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :— డెస్టు చేయడానికి లేంటిపరి పైదరాబాదులో లేదు. దాని కొరకు కూనుచుకు పోతున్నారు. పైదరాబాదులో ఒక లేంటిపరి పెట్టేదాసికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

SMT. B. SAROJINI PULLA REDDY: I will elicit the answer and tell. Vaccine is available in coonoor.

SRI P. JANARDHAN REDDY: Because we have no laboratories we are sending for testing also.

SMT. B SAROJINI PULLA REDDY: I discuss with the hon. Minister and colleague Mr. Naiden Mohon. It is a very pertinent question.

డా. ఎన్. చంద్రమహితి ;— ఇప్పుడు జనార్థన రెడ్డిగారు అమిగినిసిన రెండు. పిచ్చి కుక్క అప్పునా, కాదా, అలి చెప్పేరానికి రెఱిరేటరీ లేదు అని, రెండవది ప్రీటీ మెంటుకి ఎంటి రెబిల్ వేక్సిన్ నమృష్టిగా సఫలయి అప్పతున్నదా లేదా అని, మాత్రి వర్యులు భాగానే చెప్పారు. రెడెస్టు నాలిడి ప్రకారం కుక్క నాకినా నరే ఆ కుక్కకి పిచ్చి ఉన్నా లేకపోయినా ఎ.ఆర్.ఎస్. ఇప్పుల్ని అని ఉచ్చారి. అందుచేత ప్రతి కేసు లోను ఏంటి రెఱిసు ఇన్కెక్కను ఇప్పువలసిన అవసరం ఉంది.

MR. DEPUTY SPEAKER : All the suggestions are noted.

అందువల్ల కీనిని నమృష్టిగా తయారుచేయవలసిన అవసరం ఉంది. రెండవది అది పిచ్చి కుక్క అప్పునా కాదా అని తెలుసుకోవాలందే దాని చంపి దాని మొదటు తేబరెటీసుకు పరిష్కార పంపిస్తే అధి పిచ్చికుకర అప్పనో కాదో తెలుస్తుంది. కనుక అటువంచి తేబరెటీసు కూడా పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది.

SMT. B. SAROJINI PULLA REDDY : That is exactly what the hon. Member said. It is a very important thing. We will certainly consider. The hon. Minister is also here. The public cooperation is absolutely necessary.

అని చెప్పినాను. అంతే కాకుండా యా కుక్కలను పట్టుకోవడానికి పోయి నప్పుడు

It is a peculiar sense the dogs have.

రోజుకు ఒక్కు-కుక్క ఐస్టిల్² 2, 3, కుక్కలను పట్టుకోవడానికి, 3, 4, వేన్లు పోయినా పట్టుకోలేవు.

They have a terrific sense and they run away. They have a peculiar noise.

కనుక వేరే కుక్కలన్నీ పరిగెత్తుకపోయాయి. రెండవది ఆ కుక్కలను పట్టుకోవడానికి పోతే అని కర్పూరాయని భయం ఒకటి, రెండవది అకరాడ మనుష్యులు కోడలారు.

That is why I ask the hon. members to request the public to give cooperation. We are doing our best. I am grateful to the hon. members to put this question.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి ; అధ్యక్ష, అనంటి, యెన్నిరోజులు ఉంటిందో మాకు బి.ఎ.సి. తాలాకు ఫలితం తెలియలేదు. ఎందుచేశనంచే మా శ్రీకాకుళం,

ఏ.ఎస్.ఆర్.ఎం. విభాగమం జిల్లాలో వ్యవాయ లేక విత్తనాలు పొడైచోయి రైతులు అందోచ్చ నిషాధులు పరిస్థితి ఉంచి.....,,.

ఎండ్ర్ కిష్కాబో స్నీకర్ ; ఇప్పుడు నంతావ తీర్మానం ఉంది. అది అయిన తిర్మాన టెర్మినస్ అంత చుట్టాడచెప్పును,

ప్ర.పి. శ్రీరామమూర్తి : సంతావ తీర్మానం అంచున తర్వాత అయిన తిర్మాన పరిస్థితి ఇచ్చండి.

CONDOLENCE MOTION.

re : Sri M. Habibulla, Former M. L. A.

MR. DEPUTY SPEAKER :

"This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri M. Habibulla, former member of the Andhra Pradesh legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family."

Sri M. Habibulla was born on June 1, 1936 in Rayachoti, Cuddapah District. He served as ....

Secretary, Hindi Association, Besant Theosophical College, Madhanapalli from 1956 to 1958 Secretary Rayachoti Taluk Cooperative Marketing Society from 1965 to 1967. Vice-President, Rayachoti Taluk Cooperative Land Mortgage Bank from 1964 to 1967. Director Rayachoti Taluk Cooperative Land Mortgage Bank from 1971. President, Rayachoti Panchayat from 1959 to 1964. Sarpanch, Rayachoti Panchayat from 1971. Member, Cuddapah District Local Library Authority from 1963 to 1965 Member in Cuddapah District Congress Ad-hoc Committee for some time.

He represented the Rayachoti Assembly Constituency from 1972 to 1978. He breathed his last on 4th July, 1982.

The motion was adopted NEM CON

(The members stood observing silence for two minutes)

A N N O U N C E M E N T S.

MR. DEFUTY SPEAKER : I am to announce to the House that Dr. M. Chenna Reddy elected from Medchal Assembly

Constituency and Sri N Bhaskar Rao elected from Vijayawada-East Constituency have resigned their seats in the Assembly from the afternoon of 20th April, 1982 and I have accepted their resignations.

MR. DEPUTY SPEAKER : I am to announce to the House that I have nominated the following members to the panel of the Chairmen for the Twelfth Session.

1. Smt. D. Indira
2. Sri D. K. Samarasimha Reddy
3. Sri B. Niranjan Rao
4. Sri V. Sobhanadreeswara Rao
5. Sri K Govinda Rao
6. Sri C. N. Reddy.

A D J O U R N M E N T M O T I O N

Ref: Notice For grabing of Land in Hyderabad city and in other parts of the State.

శ్రీ పి. సుదరయ్య (గన్నపరం) ; అన్ని ప్రతిచాల తప్పన వేము ఒక అడర్చుమెంటు పోవన్ యచ్చినాము. అదేమిటండె గత శాసన సమావేశంలో ఇద్దా హింఫాన్ అరెస్టుకు సంబంధించి, ప్రైదరాబాదు నగరంలో భూములను, ఉక్క స్థలాలను చట్ట వ్యుతిరేకంగా కొంతమంది ఆక్రమించుకొని స్థాంధీను చేసుకోవచ్చ, దానిమిద ప్రజాందోళనతో, అసంట్ట ఆందోళనతో ఇతరహింఫాన్ను డిటైన్ చేసినప్పుడు ఆ విషారాలస్త్రీ వివరించవలసిందని అడిగినాము. మంత్రిగారు వాటినస్త్రీటినీ తేటల్ పీద పెటుతామని అన్నారు. కానీ పెట్టిలేదు. పెట్టుకపోవడమే కాకుండా పైకోర్చు వారు ఇతరహింఫాన్ను వదిలిన తర్వాత అయిన ఒక స్నేహమెంటు చేసినారు. అదేమిటండె కంఠి నాటకరికే సంబంధం ఉండనీ కాకుండా మాజీ ముఖ్యమంతులు అజయ్యగారు, చెన్నారెడ్డిగారు, ఇంకా బాలామంది ప్రమాణులు కూడా భాగస్వాములు, సన్ను ఒక్కరినే ఆ విధంగా పెట్టుడంలో ఆర్థం యేమిటి ? నాకు తగిన రఘు ఇస్తే ఆ వివరాలు, లిస్టులు ఇస్తాను” అని అన్నారు. దానికి ప్రస్తుత ముఖ్యమంత్రి భవసం వెక్కట్టాంగారు అష్టను దానిని గురించి వివరణ చేస్తాము అని అన్నారు. 11 వేల లక్ష రూపుల దాకా ఆక్రమించుకు గ్నారని ప్రకటన చేశారు. శాసన సభ ఒక వారం రోజుల్లో సమావేశం అవుతుండి అనగా 29వ తారీఖున ఆర్డర్నెన్నె ఇస్తూ చేశారు. ఇటువంటి పద్ధతులలో దీనిని చర్చించడానికి మిగిలిన శాసనసభా కార్యుక్రమాల్ని వాయిదావేస్తూ దీనిని చర్చి చాలని మా ప్రతిపాదన. దీనిని తమచు ఆమాదించాలి. ఎందుచేతనంచే పద్ధతులలో ఉన్నటు

ప్రసాద మంత్రివర్గాన్ని ఘాటమలను ఆకమించుకున్నారని చెప్పినప్పుడు, ప్రికఎల్ ఇకట్టాకట్ట విషయంచోవడం మొదలు పెట్టినప్పుడు అటువంటి వంత్రివిషయంలో ప్రసాద్ కంచెపానికి అధ్యాత్మ అని ప్రజలు చర్చిస్తున్నప్పుడు యా సమస్యను మండి చర్చించకుండా యంకొక నమస్కార చర్చించడంలో ఆర్థం ఏమిటి ? ఈసుక దీని చర్చించానికి అప్పాడం యావులని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గౌతమప్పస్వామి : అధ్యాత్మ, గౌతమ సభ్యులు సుందరయ్యగారు చెప్పి నట్టుగా ఉది యా నాడు రాజ్యాంలో ఒక పెద్ద సంచలనం కల్గించిదనేడి తమకు తెలిసి విషయమే. అధికారంలో ఉన్నవారే యా లేండ్ గ్రేవ్ గురించి ఒకరిమీద బకరు అం ప్రయాచేసుకోవడం, ప్రతికార్పకటనలు చేసుకోవడం అందరికి తెలిసిన చివయః అటువంటి ప్రథావ విషయం మండి చర్చించకుండా మన శాసన సభా కార్యాక్రమాని, సాంఘికానుమతం ప్రజలలో కల్గిన ఆవేదనాల మనము ఉపేషించినపారమే అప్పతామ మనవిచేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిపార్ట్మెంట్ స్పీకర్ : సుందరరావయ్యగారు పొంగు ఠంకాప్ ఆర్థి రెయిజ్ చేశారు,

Let us hear him.

SRI G. SUNDARA RAMAIAH (Alluru):— We want to know under what rule this discussion or initiation or presentation to the House is taking place, so that we will also be in a position to follow the discussion. Let the Hon'ble Dy. Speaker announce the rule.

MR. DEPUTY SPEAKER : It is under Rules of Procedure and Conduct of Business in the A. P. Legislative Assembly.

శ్రీ పి. జాపాల రెడ్డి : ఎం ఎల్ ఎ. ల కొరకు క్లాసెన్ కంటక్ చేస్తే బాగ టుంచి.

SRI S. JAIPAL REDDY : Sir, Mr. Janardhana Reddy the Revenue Minister is trying to speak. We are anxious to hear the objection of the Revenue Minister. Let him be given a chance, Sir.

MR. DEPUTY SPEAKER : Mr. Sundarayya and others tabled a Motion. Let me think whether it is relevant or not.

SRI G. SUNDARA RAMAIAH : Sir, Let me make my Point clear.....

(Many Members rose)

MR. DEPUTY SPEAKER : Please resume in your seats.

వారి అభిప్రాయముల వారు చెయతున్నారు. దానిపీడ మీ హృదానేకూడా చెప్పవచ్చుకదా?

SRI M. VENKAIAH NAIDU : We are speaking as per rules.

SRI G. SUNDARA RAMAIAH . Sir, what I say is.....

మిస్టర్ డిహృదీ స్పీకర్ ; కాన్స్ ఒఫిషతో వినంతి, సంవరామయ్యగారు వారు రూలు 63 క్రింద మాట్లాడుతున్నారు.

SRI B. VENKATRAM : So far as what Mr. Sundarayya has raised is concerned, our Government has taken all the necessary steps in this regard.

(OPPOSITION MEMBERS shouted "No. No. No.")

SRI B. VENKATRAM : Yes. We have done. What happened to you all these years to raise this question? it is this Government which has taken up the issue.

It is this Government which brought Ordinance on the land grabbing. It is this Government which is going to appoint a Tribunal on this issue. So, why do you need all these adjournment motions.

SRI M. VENKAIAH NAIDU : Sir, Mr. Sundaraiah and other opposition leaders have given notice and raised the issue.

మేము అష్ట్రోమెంట్ కొరకు నోటీసు యచ్చి మీ ద్వారా వారి దృష్టికి ఉన్నిని వచ్చి, అడ్జైన్ కొడకు అడుగుతున్నాము. సి.ఎం. గారు దెనకుఁడానె సమైట్లు లోకి వెళ్లి నా ప్రభుత్వము ఇని చేసింది, అది చేసింది, ఎవరు కూడా ఈ విధంగా చేయలేదని చెప్పడం, వారు ఏ రూలు క్రింద చెయతున్నారు ?

We have raised the issue under the adjournment motion. It is for the Speaker to decide about its admissibility.

అది లేకుండా 'నేను సి.ఎం.సు కాబ్టీ నా ప్రభుత్వము ఇది చెసింది, ఆది చేసింది' అని చెప్పేదానికి వీలుందని చెయతున్నారా ? ఇంతపరకు ఏమి దేశారు? ఆది ప్రభుత్వము అనమ్మిర్చత కాదా ? ఉఱిహోథాన్ ఇంచు పెట్టిన తరువాత ఇది చేశాము అది చేశామని అంటున్నారు. అది గాప్పా ?

ప్రం వెంట్లం ; చీరు ఇంతవరకు ఏమి చేశారు ? నీద పోయాడఁ వరకు ? ఎషి చేశారు ?

What have you done about this?

It is we who raised the issue.

SRI M. VENKAIAH NAIDU : He was also a Minister all these years. What is that he has done.

MR. DEPUTY SPEAKER : Please resume your seat.

శ్రీ సి.చౌహి. రాజేశ్వరరావు ; నథా దృష్టికి లీసుకొని రావాలనే ఉప్పే ఈ తో దేము ఆప్ట్రోమెంట్ మొట్టన్ లైపియించదం జరిగింది. నుండి య్యాగా మాట్లాడ ప్ర్యూగార్ మాట్లాడుతన్నాడు. ఇంకా మాట్లాడేవారున్నారు. కాణిక రైస్-డా మర్గులో తమ ద్వారా దోహ్యము కలుగజేసుకొని, నడ్డులోకి వెళరిపుచండి వ్యక్తమాగ్గం పచ్చించిప్పటిప్పతుంది. నథా కార్బూక్రమ నికి అటంంం రేయి. ఏపి రథా సొం క్రచాయానికి విరుద్ధము అవుతు ది.

(జెత్)

మిస్టర్ డిఫ్యూషన్ స్పీకర్ ; ఎవరు మాగ్గుడాలి, ఎవరు మాటలాయించడనేఁ

I will decide. Whether I am admitting it or not, it is at the discretion of the Chair.

శ్రీ సి.చౌహి. రాజేశ్వరరావు ; మేము నోచెసు ఇచ్చి మాటాడుతన్న ప్పుడు, పచ్చలో కోక్కుము క గచేసుకొని పట్టాడఁ వ్యక్త యాగ్గ ల్పి ప్పుంచి నట్టాడుతండి. ఇది మంచిందాదు.

శ్రీ ఎస్. లచ్చన్న ; అస్క్రిప్టుచిలిబీ గురించి మాటాడేండుకు అవకాశము ఇచ్చినప్పుడు, పాయింటావ్ అస్ట్రాట్ రెయిస్ చేసుకుపై ఊలింగ్..... ..

SRI N. JANARDHANA REDDY : You have heard the point of order of Mr. Sundararamaiah.

శ్రీ ఎన్. ఇయపాల్ రెడ్డి ; ఎ సెక్షన్ ప్రకారం వారు మాటాడుతన్నాడు ?

మిస్టర్ డిఫ్యూషన్ స్పీకర్ ; సారా. కము చెప్పుదానికి వారికి వార్డు పుండ లేదా ?

SRI N. JANARDHANA REDDY : Mr. Sundararamaiah wants some clarification. He may be heard.

శ్రీ గారు లచ్చన్న ; సు దురామయ్యగారు రెయిస్ చేసిన పాయింట్ ఆశ్చర్యపై తమయు దూరం చెప్పారు. నా పాయింటావ్ అస్ట్రాట్ నీమిటంకే మేము | పాయి

పెట్టిన నోటిస్‌పై మాట్లాడిందుకు తమరు అవకాశము ఇచ్చినప్పుడు, ఏ విధంగా అడ్డిల్త చేస్తారన్నది అది వేరు విషయం. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారు మధ్యలో లేచి మాట్లాడడం నభా సాంప్రదాయానికి విరుద్ధమవుతుడి. ఇప్పుడు ఇస్తూ ఏమిటంటే ఉద్దేశమతో ముఖ్యమంత్రిగారు ఇంత కాలము ఏమి చేశారని అన్నారు ? ఈ సంగతి ఎప్పుడు బయట పడింది ? ఇబ్రహింహాన్ బయట పెట్టిన శరువాత హకు తెలిసింది. ఒకరు చెప్పిన తరువాతనే ప్రథమానికి తెలుస్తుండా ఆంతకు ముందు ఏమి తెలియదా ? మరి ఏమి చేస్తూన్నారు ఇంతవరకు ?

మిస్టర్ డిఫ్రాంటి స్టీకర్ ; డిలైటర్ నేను సీట్కు వచ్చినప్పుడు నా నోటిస్‌పు వచ్చింది. హృద్యపరాలు నేను ఆలోచన చేయాలి.

శ్రీ గౌతమచ్చన్న : ఇంతకాలము ఏమి చేశారని సి.ఎం. గారు అన్నారు. ఇబ్రహింహాన్ చెప్పేవరకు దాచి. పెట్టింది మీరే.

MR. DEPUTY SPEAKER : It was brought to my notice and let me consider that.

SRI G. SUNDARA RAMAIAH : Sir, Rule 63 is clarified by the Rule 65. I am quoting (vi) of Rule 65 which reads as follows :

"(vi) the motion shall not anticipate a matter which has been previously posted for consideration. In determining whether a discussion is out of order on the ground of anticipation regard shall be had by the Speaker to the probability of the matters anticipated being brought before the Assembly within a reasonable time;"

There is no reasonable time

MR. DEPUTY SPEAKER : There is no relevancy in your point of order.

SHRI G. SUNDARARAMAIAH : Even they cannot participate in the discussion of the motion.

SMT. T. LAKSHMIKANTHAMMA : Sir, nobody is denying the right of the opposition to speak. At the same time, they cannot object the Chief Minister to say what he felt. The Chair has to protect both the sides. The Chief Minister has also got the right to say in this connection.

MR. DEPUTY SPEAKER : You are not allowing me to protect your rights. At one time, number people are raising of point of orders and asking for chance to speak. How many point of orders I can hear at a time?

శ్రీ పా. శ్రీరామమూర్తి ; రూలు 33 ప్రకారంగా యా అద్జన్యమెం హెచ్చన్ ఎలోవ్ చేయవని మొబిల్సు రిక్వెషన్ చేసిన తరువాత ఎలోవ్ చేశావని ఈవ్ అన్నారు. అందుచేత

What is the issue, Sir? Let the Motion be read.

MR. DEPUTY SPEAKER : Under Rule 63 of the A.P. Legislative Assembly Rules, Sarvasri P. Sundaraiah, G. Latchanna, Ch. Rajeswara Rao, S. Jaipal Reddy, M. Venkaiah Naidu and M. Omkar have given a notice as follows :

"We are proposing that the business of the House be adjourned to discuss the following issue which is of urgent public importance :

"The grabbing of land in Hyderabad City and other parts of the State running in thousands of acres by persons occupying in high positions."

This is the Motion.

Sri K. Venkataramaiah : Sir, point of order.

Sri Ch. Rajeswara Rao : Sir, Mr. Baquer Aga has also signed the Motion, Sir.

Mr. Deputy Speaker : Yes.

Sri K. Venkataramaiah : Sir, everybody has got a right to give an adjournment motion. The Speaker has got the right to admit or reject the motion. There is no question of discussion on this. Nobody can speak over the merits of the motion. otherwise, it is a bad precedent.

Mr. Deputy Speaker : Under what rule you are speaking)

Sri S. Jaipal Reddy : There is no legal light in his point.

Sri M. Venkaiah Naidu : I take objection to his point of order, Sir.,

Mr. Deputy Speaker : Let him finish the point.

Sri M. Venkaiah Naidu : We are objecting to his point of order. When once the Speaker has given his ruling, he cannot speak. Let the Chair not make any precedent.

Mr. Deputy Speaker : Let Mr. Venkataramaiah complete his speech. I will give my ruling.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య ; పైది ప్రీమమూర్తిగారు చెప్పిన తరువాత తమదు అదీషరన్ మెంటు మోషన్ దఫనిసారు. తరువార దసిపీద రూంగ్ యిచ్చే డిస్ట్రెక్షన్ పవర్ డిప్యూటీ స్పీకరుగా పికి ఉంది. ఇప్పుడు యా అదీషర్లు మొట్టమొదట ఎద్దిమిల్ చేయడం జరిగింది. అట్లా ఎద్దిమిల్ చేయకపోతే డిన్కషన్ పవర్ అన్నది ఉత్పన్నం కాదు.

It is a healthy precedent and practice also. Whether the motion is admitted or not, the discretion is with the Speaker. The Speaker has to exercise his discretion in this regard.

Mr. Deputy Speaker : On the merits of this, I can decide it now.

Sri M. Venkaiah Naidu : Sir, I am not going into the merits of the case.

హాస్తనీలో ఎదీషర్లు మొట్టమొట్ట నోటిసు ఇచ్చిన తరువాత దానికి పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది, తరువాక చర్చ జరిగిన తర్వాత ఇరుగుతున్న సందర్భాలో స్పీకర్ అధారించి క్యాశ్ చేస్తూ ఉంటే ఇక్కడ చేయు ఉఱకె కూర్చోలేదు.

They are questioning the right of the Speaker.

Mr. Speaker. My stand is quite clear.

Sri M. Venkaiah Naidu : I also agree with your stand, Sir,

Sri K. Kesava Rao (Minister for Education) : Sir, I wish to enlighten the House on this issue, Sir. Rule 63 speaks about the adjournment motion. We have got a right to speak. It is protected by Rule 65 which says about the right to move the Motion. Rule 63 only says what exactly the adjournment is. The restrictions on the right to make motion is defined in Rule 65 in detail. Any issue that has just come before the Speaker cannot be taken up. Rule 65 (vi) Speaks in detail about it.

MR. DEPUTY SPEAKER : Let me tell you the procedure in Lok Sabha.

SRI K. KESHAVAL RAO : If you want to cut me short and give me Lok Sabha practice, please do it and I am prepared to sit down.

(INTERRUPTIONS)

SRI S. JAIPAL REDDY : I request you to give your opinion after hearing me.

MR. DEPUTY SPEAKER : You are telling like that and other member are objecting that I did not give them any chance.

(INTERRUPTION)

SRI S. JAIPAL REDDY : I am going to answer that. Let me answer in terms of rules.

(ఇంటర్వ్యూన్లు)

SRI S. JAIPAL REDDY : I am not over estimating the Education Minister. Please hear my submission.

శ్రీ ఎం. ఒంకార్ (పురసంపేత) ; అధ్యాత్ల, కొన్సిల్ మెంబర్ పాయింటు అవ్ ఆర్డర్ రెయిస్ చెయ్యవచ్చునా ? మినిస్టర్ కెపోసిటీలో ఆయన మాట్లాడవచ్చును. జవాబులు చెప్పవచ్చును. కానీ పాయింటు అవ్ ఆర్డర్ రెయిస్ చెయ్యవచ్చునా ?

SRI P. JANARDHAN REDDY : He cannot.

SRI K. KESHAVAL RAO : If Omkar wants to know, the rule position I would say that a Minister is accountable to the House.

MR. DEPUTY SPEAKER : he has got every right. He can raise the point of order, but in the matter of voting alone he can refrain.

SRI K. KESHAVAL RAO : I totally agree that the opposition Members can certainly join in the issue. You wanted to cut short and tell us that there is a practice in Lok Sabha. There is a very thin difference here.

మినిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ; అక్కుత కూడా దానిగురుగణాలలోకి వెళ్లరు,

Sri. K Keshava Rao : It arises out of Rule 65. This has been discussed in the presiding officers meeting as to what had happened in the Lok Sabha. Whether it is a matter of public importance or not ? The Speaker does not have all the freedom to say that it is attached by that rule. There is no sanctity attached to the debate that you are going to have. The Speaker also is not within his own right to allow an adjournment motion sue moto at a time when he knew that a particular ordinance is coming before.

Dr. R.M. Manohar (Achampet) : You have to take a decision first.

(Interruptions)

Mr Deputy Speaker : I will take a decision independently. I don't want you or the opposition to guide me

Sri S. Jaipal Reddy : I would like to submit that the point of order was raised by the Hon'ble Members in the ruling party including the Education Minister. I regret to note the Education Minister is educated upto rule 65 only. He did not continue his education upto 67. I am also sorry to note that he has been appresiding member of the Upper House.

Sri B. Venkatram : I request him to look at Rule 66 also,

Sri S. Jaipal Reddy: That only means Venkatram is one step above. I am one step above Venkatram.

SRI B. VENKATRAM : Venkatram will always be forward.

Sri S: Jaipal Reddy : It depends on the angle which you view.

Sri B. Venkatram : It is foreward and it is background. You will look at the devil's angle, I will look at the angle's view.

Sri S. Jaipal Reddy : I don't believe in devils. I will look at human angle.

(Interruptions)

Sri R. M. Manohar I appeal to the Speaker to take a decision.

Sri S. Jaipal Reddy : Rule 65 relates to limitations upon

the question of allowing the adjournment motion. Now we are at the point of admissibility. I hope our learned members would understand the distinction between allowing and admitting. Under Rule 67 Sub Rule (i) see the first proviso provided that the Speaker may if necessary hear the member concerned before refusing his consent under Rule 63 or holding the motion as not being in order: " You have not expressed the opinion in regard to the admissibility. In regard to the right of the Speaker to hear the Member before he gives ruling on the question of admissibility, his right is absolute, unqualified and unquestioned. I hope our ruling members stands enlightened.

Sri K. Keshava Rao : Unfortunately Jaipal Reddy has been a student of literature only. Let me clear about Rule 67. It is about the mode of asking for leave to move an adjournment motion. After the right is decided it is open to interpretation, whether it is in public interest. Under Rule 67 if the Speaker so chooses it to be necessary 'Provided that the Speaker may if necessary hear the members concerned before refusing his consent under Rule 63 or holding the motion as not being in order.

Sri S. Jaipal Reddy : Speaker found it necessary.

Sri K. Keshava Rao : You have a right under 65. It is restricted by point 6.

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యనాయడు : మీరు రూలింగ్ ఇచ్చినప్పుడు గో. విద్యా శాఖామంట్రిగారు హానెలో లేదు. మేము చెప్పేది వినాలని తప్పరు రూలింగ్ ఇచ్చారు, అప్పుడు మంట్రిగారు నథలో లేదు.

Mr. Deputy Speaker : You would have been sitting in the lobbies.

Sri M. Venkaiah Naidu : He says ruling has been given.

శ్రీ కె. కేశవరావు ; రూలింగ్ ఇవ్వలేదు,

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ప్రాముఖ్యత కలిగిన విషయం. దాని కొచిత్వం గురించి ప్రతిపాదకులు మాట్లాడేందుకు మీరు అనుమతి ఇచ్చారు. ఎడ్సైనిఫిలిస్ పీ సిద్ధయం క్రిందకే పత్తుంచి.

MR. DEPUTY SPEAKER : I now allow the leaders who have given notice to say just two sentences each. I will take a decision as to whether I should admit or not.

SRI M. VENKAIAH NAIDU : It is in order. That is what we are asking all the time.

(interruptions)

SRI R.M. MANOHAR : We will not allow any discussion on this point.

MR. DEPUTY SPEAKER : I have got a discretionary power.

SRI R.M. MANOHAR : We want you should give ruling. you don't allow the discussion.

MR. DEPUTY SPEAKER : You cannot dictate terms to the Speaker like this. I have got my discretionary power.

ఈందులో పాయంద్ ఆఫ్ అర్డర్ ఏమీ లేదు. లభ్యన్న గారు రె డు వార్కాలు చెప్పండి.

శ్రీ గారు లభ్యన్న :- తెంసూ కాంపోట్ సెంటెన్సులా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :- వ్యవహారం చేసుకోవడాలికి ఎడ్జెన్సీమంట్ ఉండాలి ఈదా. ట్రూటంగా చెప్పితే బాగుంటుంది. చదివాము కానీ సాయిన్ పై కాలేయ.

శ్రీ పి. శ్రీరామయ్యార్తి :- ప్రథమంగా తరవుండి ఇంచియేవ్ లీటుసని ప్రోవ్ చేయడానికి ఆధ్యాత్మిక ఇంస్టిన్యూషన్స్ చేసే, ఈ మొడల్ ను అవసరం ఏమి అనేచి అలోచించాలని కోరుతున్నాను.

SRI V SOBHANADREESWARA RAO : What about my point of order?

MR. DEPUTY SPEAKER : I have allowed them to speak two sentences each, about the admissibility part of it. I have got the discretionary power. No ruling is necessary for that.

SMT. T. LAKSHMIKANTHAMMA : As a Speaker you should be impartial to both sides of the House. The impression should not go that somebody is supporting land grabbing and somebody is not. Everyone in this House is anxious, more anxious than the Opposition.

శ్రీ గాతు రచ్చన్న :- అధ్యక్షా, శాసన సభ తొందరలో జరుగుతుంది అనగా అత్యవహా హాచావుడిగా ఆర్థినెన్నులు జారీ చేయడంలోనే సమస్య తీవ్రతను తప్పుడు అర్థం చెసుకొవచ్చు. వారం పది రోజులలో శాసన సభ సమావేశము అవుతుందని ప్రకటణలో వచ్చింది. అయినప్పటికి హాచావుడిగా ఈ ఆర్థినెన్నును జారీ చేసారంచే సమస్య తీవ్రతను గమనించే ఉంటారు. శాసన సభను కాన్సిడెన్చులోనికి లీసుకుని ఏదైన చేసి ఉన్నట్టయితే ఈ రోజున, ఈ ఆరద్దుమెంటు తీర్మానం ప్రతిపాదించ వంసిన అవసరం ఉండేది కాదు. మీ పార్ట్‌ని ఏదో విధంగా మోరల్‌గా పోలిచెక్‌ల్‌గా బందించాలని ఆర్థినెన్న ఇస్యూ చేయడంలో తప్పు జరిగింది అరున్నర కోట్ల ప్రజలకు ఆందోళన సంచలనం కిలిగించిన ఈ సమస్యను చర్చించడానికి తప్పుకుండా ఆవకాశం ఇవ్వాలని కోదుతున్నాను.

శ్రీ సి. హాజేక్కుర రావు :- అధ్యక్షా, సభా కార్డ్‌క్రమాన్ని వాయిదా వేసి ఆశ్వచ్ఛసర సమస్య అయిన భూమిల దుర్మాక్రమణ గురించి ఈ సభ వారు చర్చించాలని మొదు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మాన ప్రాధాన్యత గురించి తమద్వారా సభకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇచ్చినట గత కొన్ని మాసాలుగా గత శాసన సభ సమావేశంలో వచ్చిన విశేషాలే కావుండ, ప్రతికలలో వచ్చిన విశేషాలే కావుండా, అనేక మంది పెద్దలు, రాష్ట్రి ప్రఫుత్తుంకో సంఘంధం ఉన్న వ్యక్తులు, మాజీ మంతులు రంగంలో ప్రవేశించి ముఖ్యంగా ప్రాదర్శాబాద్ పట్టణానికి సంబంధించి భూమిల దుర్మాక్రమణ జరిగిందని జరుగులేదని రకరకాల చర్చలు జరగడంతో ఈ సమస్య మొత్తం రాష్ట్రానికి తలవంపు తెచ్చేదిగా అవమానకిరణగా తయారైనది. రాష్ట్రంలో పట్టణాల్లో అనేక మంది ప్రబుద్ధులు ప్రముఖులు దృష్టమైన, దిగారిన కార్డ్‌క్రమాలకు పాల్చుతున్నారు, అవినీతికి పాల్చుతున్నారు. రాష్ట్రానికి అపణ్ణుతి కలిగిస్తున్నారు. దీనికి కారణాలు ఎవరు అనే దానిలోకి నేను పోవడంలేదు. రేపులిల్ల చట్టం కావచ్చు, నివారణ జరుగవచ్చు. కానీ ఈ నాడు లింగాలోనికి వెచ్చి ఎటుమాచినప్పటికి శాసనసభ సమావేశం అవుతుంది. ఈ సమస్య పరిష్కారం చేస్తుందని వెఱ్ఱు కళ్ళతో చూస్తున్నారు. దీనిని ప్రధానమైన చర్చానీయాంశంగా తీసుకుని శాసన సభ చేయడానికి పీలుగా ముఖ్యమంత్రి తగిన వివరాలతో మాకు నోచ అందించి కోదువడాలని కోరుతున్నాను. ప్రత్యేకమైన ఈ సమస్య చర్చించే ఆవకాశం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జయపాల్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా గత నాలుగు మాసాలుగా ఈ సమస్య అంతర్ దేశంలో ఉండే ఆదుకోట్ల ప్రణాలికాన్ని మాత్రమే కాక భారతదేశంలో ఉండే బి కోట్ల ప్రణాలికాన్ని వెద్దిన్నాది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఇవన్నీ కాకుండ నేను ఏ విధంగా ఎడ్జైన్ చేయాలనేది చెప్పండి.

SRI S. JAIPAL REDDY : This is the biggest scandal in the history of Andhra Pradesh. This is our major contribution to the selected list of national scandals.

MR. DEPUTY SPEAKER : You can say that on the day when you are asked to speak on the Demands.

SRI S. JAIPAL REDDY : Sir, this is the biggest scandal in the history of Andhra Pradesh: It is a major contribution to the selected list of scandals at the national level.....

(INTERRUPTIONS)

MR. DEPUTY SPEAKER :- You please come to the point, you should have told then and there itself.

SRI S. JAIPAL REDDY :- Sir, each man has his own style. I say on the very first day of my choice – on the very first occasion.....

ముఖ్యమంత్రి గారు రెఱ్వెజ్ చేయలేదు. నేను జోను. ఇంహింఫాన్ పైన ప్రశ్న వేసినది మేము. హోమ్ ఏనిష్టర్చగారు డిల్టీకి పలాయనం చిత్త గించారు గారు వచ్చేవరకు మేము ఊరకొనలేదు. అంతా కదిలించినది మేము.

The credit should go to us.

SRI B. VENKATRAM:- Then, the credit of arresting should go to us also. We have also acted. My dear friend, if you have based upon only on the press reports, don't forget that there are reports against your friends also.

SRI S. JAIPAL REDDY :- O.K., Sir, welcome ! Let the C.M., come out with categorical declaration of the name..

SRI S. VENKATSAM :- Leaders of Opposition are also involved. Don't forget about it.

(Interruptions)..

MR. DEPUTY SPEAKER :- I want to give my Ruling on this all this will not go into the records.

SRI S. JAIPAL REDDY :- Sir, if the Chief Minister's words are allowed into the records, what all I have said should also go on records. If you don't allow, we ourselves go to the Press.

(Interruption) by Sri Jaipal Reddy)

MR. Deputy Speaker :— This will not go into records. When I restricted the time, you have to sit down please. You obey the chair

Sri S. Jaipal Reddy :— I have not come to the conclusion. I must also obey my conscious. The question which has been dominated the attention of the public, cannot be allowed to go caught free, on the very first day of the Session. I am not disobeying I cannot be allowed to go against my conscious Sri T. Anjaiah the former Chief Minister said at his regime that a list was prepared. Where is that list? Will the Hon'ble Chief Minister come out with that ?.....

Mr. Deputy Speaker :— I have restricted your time. Please sit down.

Sri Venkaiah Naidu :— Sir, I want to put a question to you. Who is interested in covering up this aspect ?

Mr. Deputy Speaker :— You please tell me the urgency part of it.

Sri S. Jaipal Reddy :— I am coming to the point Sir—the Hon'ble Chief Minister referred to the Opposition Members. Does he got the moral courage to come with the names of the Opposition Members ? I am challenging on the floor of this House.....

Sri B. Venkatram :— I will tell you when adjournment motion's decision is given by the Hon'ble Speaker and when the discussion comes. I told you that upon the information which is mentioned in certain newspapers you are basing. We have appointed a Tribunal. We have given an Ordinance, wherein the truth will come out whether it is opposition people or our party people. And in the same newspaper on which you have been mentioning - it is written about opposition leaders also, whoever it is. That is what I said Why do you refer to only one side You must look to the other side also. You look to your own face.

Sri S. Jaipal Reddy :— I know how beautiful my face is and you know how ugly your face is.

(INTERRUPTIONS)

As a person, Mr. Venkatram is beautiful - but as a Chief Minister, he is ugly.

శ్రీ పి. సుందరయ్య ; మీరు తమ డిస్క్యూషన్ ఉపయోగించి రూలింగ్ ని యివ్వడానికి ముందు మా అఫిప్రాయాలను తెలుసుకొనడానికి మాటలాడే అవకాశం మాకు ఇచ్చారు. ఏ కారణము చేతనో ఆధికారపక్ష నభ్యలు పొయింట్స్ లో ఆర్డర్స్ రెయిట్ చేయడం మొదలు పెట్టారు. ఆ విషయంలోకి నెను పోచటంటాడు. పొయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్స్ ని రెయిట్ చేసే హక్కు అందరికివుంది. మళ్ళీ మంత్రిగారు లేచి దీనిని గురించి వెంటనే చర్చించాలని అని వుంచే ఈ హాన్‌కి, ప్రజలకు ఎంతో ఉపయోగకు మగా వు దేవి. చర్చించడాపేకి అంగీకరించి వుంచే మీ పని లేక అయ్యేది. రూల్స్ ప్రకారము మీకు అధికారము వున్నప్పుడు ఇప్పటి వాతావరణములో ఆలో చేసి వుండ వుండవలసినది. ఆర్డర్ నెన్ను జారి చేశామని మళ్ళీమంత్రిగారు అన్నారు, సంతోషము. ఇక్కడ ఆఫి వచ్చినవ్వుడు చెప్పచుటు అంటున్నారు. వారం రోజులలో అనేట్లీ నమాచేరము అప్పటున్నప్పుడు ఆర్డర్ నేన్నని జారి చేయవలసిన అవసరం చుండనుకోవు ప్పుడు, ప్రజలను అందోళన పడుట్టస్నా చివయం అనుకొన్నప్పుడు మొదట దీనిపైన చర్చను అలో చేసి వుంచే సమస్య లేకిన అయ్యేది. పడవులలో పుస్తివారి గరిచి, ప్రతిపక్షములో పున్నివారిగురించి ప్రతికలలో వచ్చాయి అంటున్నారు. మాకు ఏ రాయి తగులతుందో అదే వారికి కూడ తగులతుంది. ఆంధిష్టల్ల ఇటవటి సమస్యలు చచిన న్నదు మిగతా కార్బ్రూక్రమాలను వాయిదా వేసి చర్చించడము అవసరము. అందుల్ల దీనిపైన చర్చించడానికి అవకాశము ఇచ్చాలని మనవిచేస్తున్నాము. చర్చించకుంచా వాయిదా వేస్తూ పోవడము మంచికాదు. అనేమి దృష్టిలో పెట్టికోవాలని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్ కైపాల్ రెడ్డి ; ఇప్పుడు సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లు వేము ఈ మోషన్ తీసుకురాకమందే ఇది ప్రథాః పైన్ నన వ్యక్తుక ముందుగా మళ్ళీమంత్రిగారే ఒక స్థేటుమెంటు కన్చి తరువాత చర్చ ప్రారంభించి వుంటే బాగయిచే. మాజి ముఖ మంత్రి శ్రీ అంజయ్యగారు ఒక స్థేటుమెంటు ఇచ్చారు, తాంపు మంత్రిమంత్రిగా వున్నప్పుచే ఈ ల్యాండ్ గ్రాబ్స్ నొక్కర్ లిస్టు తయారు అయినపని చెప్పారు. ఆ లిస్టు వుండగా ఇప్పుడు ఈ మళ్ళీమంత్రిగారు ఏమి చేస్తున్నారు ? ఎసంక్షిప్తాని వారం రోజులలో సంపూర్ణ అప్పతుందనగా ఆర్డర్ నెన్న తస్యా చేశాడు అల్సా కస్టా చేయడం లీగలా ?

Technically speaking it is . . . . quite clear that he was guilty of terrible impropriety.

వాటిని ఆర్థినెను తెచ్చే ముందు ప్రతిపక్ష నాయకులలో నంప్రదించండి అని చెప్పాడు.

If he is honest and earnest about this land grabbing racket he should consult. Why did he not consult?

మనకు ప్రజాభిప్రాయం వట్టి లవలేశ మంత గౌరవం వున్నా ఈ విజినెసును ఎఫ్ఫరన్ చేసి ఆతి ప్రధానమైన ఈ బిష్టామును చర్చించవలసినథిగా కోచుతున్నాను.

శ్రీ ఎం వెంకయ్యానాయుడు ; విజినెసును ఎఫ్ఫరన్ చేసి ఈ విషయాన్ని ఎంచకు ఆర్యవంగా చద్రించవలసివున్నదో ముందు పరిశీలించాలి. ఒకటి ఈ ఆరోపణలు ముగ్గుల మీద వున్నాయి. రెండు అధికారులమీద కూడా ఆరోపణలు వున్నాయి . కొంతమంది వ్యక్తులు, బి.పి.ఎ.వ్. అధికారులు కూడా వున్నారు మూడువది ఒక వ్యక్తి నన్ను మంచ్రి ట్రాక్ మెయిల్ చేశారని సృష్టంగా ప్రకటించారు. ఒక మాజి మంగ్లతీ ఒక వ్యక్తిని ఆరెస్టు చేయడానికి ఒక మంగ్లతీ ఆడ్డం వచ్చారని చెప్పారు. మాట్లాడు మైన వ్యక్తులు, ప్రస్తుతం అధికారంలో వున్నావారు, అధికారం సుండి దిగిన వారు ఇన్ వార్ల్స్ అయిన కుంఠకోణం విషయ ఇది. ఈ విషయంలో జాసునసభ ఏమి చేయబో తున్నది అని ప్రజలంతా ఎనురు చూస్తున్నారు. అదుక వున్న సాక్షాధారాలను వమ్ము చేయడానికి, ప్రభత్యం చేస్తున్న ప్రయత్నాలను వమ్ము చేయటానికి వేము ఈ మోడన్ తీసుకువచ్చాము, ఎవరైనా సరే, పారి భరతం పద్తతానని ముఖ్యము త్రిగారు ఒక స్టేటుమెంటు ఇచ్చారి. నాకూ నా మారిచి పెద్ద స్టేటుమెంట్సు ఇవ్వడి లో షస్తుడు. వారు సిన్స్యూయర్ అఱు తే ప్రతిపక్ష నాయకులను పిచ్చి ఏ యాసెప్ట్సు కవర్ చేయాలసి వుండవని ఆర్థినెన్నో జారి చేయకముందే సంప్రదించి వుండవలసియి. పలానా వ్యక్తిలో ఆరెస్టు చేయవలసిందని కేంద్ర మంగ్లతీ ఒకరు చెప్పారని మాజి మంఘ్యమంగ్లి గారు చెబుతున్నారంటే.....

MR. DEPUTY SPEAKER :— Don't attribute motives.
Will you please resume ?

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యానాయుడు ;— ఈంకా ఎవరెపరు వున్నారో ఓయట పెద తామని ముంఘ్యమంగ్లిగారు అంటున్నారు ముఖ్యమంగ్లిగారికి చిత్రపద్ధి వుటే దీనిని వెంటనే చర్చ శీసుకోవాలి. కాబి పారికి ఆ దమ్ములేదు.

I am not making any allegations. If he is serious and sincere, let him publish the names of the people who are involved in it.

కేవలం మాటలుచెప్పి కాలజైపం చేస్తి బాగుండదు. ప్రశాఖిప్రాయంపై కొంచెన్ఱాగౌరవముంచే ఈ మోహన్ ను ఎక్కించ్చ చేయవలసిన అవసరంవుంది. ముఖ్యమం త్రిగారు దీని సీరియసుగా తీసుకొని దీనికి అంగీకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఒంకార : ఇయివాకు వావు స్థాయిదినం చేసుకున్న భూమిలో ఈ మధ్య 200 ఎకరాలు స్థాయిదినం చేసుకున్నారని చెప్పారు. దానిని ల్యాండ్ గ్రాబర్స్ అమ్మిన దానిని రెస్ట్ లేటు చేయడానికి పెద్ద కుట్ట ఇరుగుతున్నది. అందువల్ల ఆ 200 ఎకరాలు కూడా పోయే ప్రమాదం వుంది. కనుక ఇప్పుడు ఈ ఆర్డెన్స్ వచ్చిందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రాం : అద్యాత్, నన్ను ఎడిక్కిజిలిటి గురించి మాట్లాడ మంచారా లేక నట్టులు లేవడినిన విషయాలకు నమాధానం చెప్పమంటారా?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ; ఎడిక్కిజిలిటి గురించి చెప్పండి.

శ్రీ వి. వెంకట్రాం :- ఈ విషయంలో రాష్ట్రీ ప్రభుత్వం దుర్మాక్షణ దారులను తొలగించటానికి కృత నిక్షయంలో వుండి, ఆ విషయం గతంలో కూడా చెప్పివున్నాయి. నాయిగు నంపత్సరాలనుండి తాము పట్టువడుతున్నట్లు ఒక సంఘయిలు చెప్పారు, కాని నేనై తే వినిలేదు. మేము పూర్తిగా ఈ విషయంలో పట్టువలగా వుంది. ఆఖిపాంచాన్ని అరెస్టు చేసే విషయంలోనే పట్టువలగా వున్నాము మిగిలిన వారిపై చర్యలు టీసుకునే విషయంలో పట్టువలగా వున్నాము. ఒక వ్యక్తి భూమిని తీసుకుని రాత్రికి రాతి ప్రహరిగొడ కడితె దానిని పగలగొట్టించి ఆ భూమిని గవర్నర్మెంటుకు అప్పగించాము. ఈ విషయంలో నిర్వహించున చర్యలు టీసుకుంటామని మనవిచేశాము. కేవలం పత్రికలలో వచ్చే వార్తలను బట్టి ప్రోసీక్ కావాలంటే ఒకొక్కుక్కుసారి నరైన అభిప్రాయం వుండవచ్చు. ఒకొక్కుక్కుసారి సరైన అభిప్రాయం లేకపోవచ్చు. ఒకొక్కుక్కుసారి సరైన ఇన్వర్టేషన్ వుండవచ్చు. ఒకొక్కుక్కుసారి కుండకపోవచ్చు. ఆపోపణలు ఇఫయ్ పొక్కిల వారి మీర కూడా రావచ్చు. నేను మనవిచేసేదేమంటే ఈ ఈ విషయాన్ని పొక్కి తీఱ్య ఆలోచించే అపాశమూ, అవనరమూ లేదు. దుర్మాక్షణ దారు ఎవరైనా దుర్మాక్షణదారునే ఆనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి వుంది. న్యాయమైన విచారణ జరగడం కోసమే ఒక ట్రైబ్యూనల్ ను ఎప్పాయండ్ చేయడం జరిగింది. రిత్రైట్ బీఫ్ ఇస్టిన్ ఆల్ఫాడి కువ్సిప్పాము. రామిరెడ్డిగౌర్లో ట్రైబ్యూనల్ ఏర్పాటుచేశాము. ఆర్డెనెన్స్ ఇమ్మూ చేయడానికి ఎందుకు తొందర పక్కారని సంఘయిలు అడిగారు. ఆర్డెనెన్స్ విషయం ఇంతకుమండే ప్రోసెన్లో వుంది. ఆలస్యం చేయకూడదు. లాన్ అప్పతుండి

ఆని సభ్యులంకా ఆంటు రావైదు. ఒక రాత్రిలో చేతులు మార్పవచ్చ. మీ అందరకూ ఎంత ఆచ్చా వున్నదో అంతా ఆదుర్దా మాతా వున్నది కనకనే వేము ఆర్థినెన్న ఇచ్చా చేశము. మంచి కోసమే చేశాము.

to err on the right side is always preferable for the sake of people.

ఆచ్చే మాణిక్యేశ్వరాచార్య. అనంద్మి సమావేశానికి నోచీను బహశా ఇవ్వావచ్చు అనే ఉద్దేశం వుండి కాని అప్పచి నోచీఫికేషన్ ఇస్కాన్ కాలేదని మనవిచేస్తున్నాను.

Not to loose time in this matter, we have passed an Ordinance.

మంచి కోసమే చేసిన ఈ ఆర్థినెన్న గురించి అప్పాజిషన్లోని పెద్దలు ఎందుకు ఇలా అంటున్నారో నాకు తర్వాత కావచంలేదు. దేవు ఎలాగు ఏల్లు పెట్టబోతున్నాము, విపులాగా వర్షించితున్నాము కనుక ఈ ఎళ్ళరనేమెంటు మోవన్నను తీరస్కరించవలించిగా తేడా డార్టె తేవసంహారించుకోవసించిగా మనవిచేస్తున్నాము.

శ్రీ గౌతుల లచ్చన్న ; అధ్యక్ష, అపురు ఆలోచించి రూలింగ్ ఇవ్వండి, అచసరమైతే కొంత తైలు టీసుకుని ఇవ్వండి.

పుష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ ; మంచి చేత్తలు విచారించి రూలింగ్ ఇవ్వాలంటే సోమవారం కస్తాను.

శ్రీ ఎన్. జయపాలరెడ్డి ; ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. వారి సమాధానం ఆకంత్రమైకరంగా అక్రమంగా కొంతవక్క అనంగతంగా వుందని ననిని యముగా మనవి చేస్తున్నాను.

MR. Deputy Speaker : I will make a detailed study and give my ruling on Monday.

శ్రీ గౌతుల లచ్చన్న ; ఈ నమన్న ప్రధానమైనది. ఈ రోజే చర్చకు తీసుకోవాలని చెప్పాము. మీరు సోమవారమున రూలింగు వాయిదా అంటే చర్చ ఎలా వుంటండి ? ఈ రోజు చర్చ ఇరిగితే యా రోజే రూలింగు ఇవ్వండి.

RULING Mr. Deputy Speaker : I give the ruling.

Sarvasri P. Sundarayya, Lachanna, Jaipal Reddy, Ch. Rajeswara Rao, Venkayya Naidu and Omkar have given notice under Rule 63 proposing that the business of the House be adjourned to discuss "grabbing of land in Hyderabad city and in other parts of the State running into thousands of acres by persons occupying high positions.

It may be stated that the Adjournment Motion to be admitted must be urgent, it must have arisen suddenly in the nature of emergency. A matter which has been continuing for some time cannot be raised through an Adjournment Motion. The matter raised by the Members has not occurred suddenly in the nature of emergency.

No doubt the matter raised by the Members has come into light as alleged by the Members only recently and as such an opportunity for its discussion should be taken up at an early time. But according to the conventions a matter even if it is of very recent occurrence cannot be admitted if an opportunity is given to raise it in the ordinary course of business within a reasonable short time. According to Rule 65 (vi) of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly the motion shall not anticipate a matter which has been previously posted for consideration. In determining whether a discussion is out of order on the ground of anticipation, regard shall be had by the Speaker to the probability of the matters anticipated being brought by the Assembly within a reasonable time. As already mentioned in the agenda dated 9.7.82 Sri N. Janardana Reddy, Minister for Revenue and Power will be laying on the Table a copy of the Andhra Pradesh Land Grabbing (Prohibition) Ordinance, 1982 as required under sub-clause (a) of clause (2) of Article 213 of the Constitution of India and as such the matter is seized by the House and when the Bill and the Bill replaced by the Ordinance will be taken up within a reasonable time, the matter raised by the Members attracts Rule 65 (6) of the Rules of Procedure and as such I refuse to give consent under Rule 63.

శ్రీ పి. సుందరయ్య ; ఆచ్ఛా, మీ రూలింగుకు గౌరవం ఇస్తూ క్ష్యాపన చేయడం లేదు. కనిపించు అత్యవసర పరిస్థితి లేదని ప్రభుత్వమే చెబుతూ మరొకవైపు అత్యవసర పరిస్థితి వుందని అర్థానెన్న ఇచ్చారు. దానని వెనువెంటనే చర్చకు తీసుకోకుండా లేపు చేబులు మీద పెడుతామంచే, — అప్పుడు దెబ్బులాడేధి దెబ్బులాడుతాము అది వేరే నంగటి ప్రజలను ఆందోళన పరిచే యా సమస్యలై వెను వెంటనే చర్చ చేయడానికి ఆవకాశం ఇవ్వానందున ప్రభుత్వం యొక్క చర్చకు నిరసన తెలువుతూ యా నథ నుండి శాత్మకాలికంగా కొన్ని నిమిషాల కొరకు వాకోటు చేస్తున్నాము.

శ్రీ గాతు లచ్చన్న : ఇటువంచి అత్యవసర విషయముపై చర్చకు ఆవకాశం శేకపోవడం విచారకరము. మీరు రూలింగ్ మీవ వుంచవలసిన గౌరవం వుంచతూ నూ ఆనవ్యక్తిని తెలియజేస్తూ వాకోటు చేస్తున్నాము.

శ్రీ సి. పోవ. రాజేశ్వరరాఘువు : అధికార పత్రమువారు ప్రధాన సమస్య చట్ట బాధ్యతాయితంగా ప్రతిపక్షాలతో నహకరించి చర్చించే లదలు ప్రక్కనారులను పట్టించే వ్యక్త మార్గాలను ఆనుసరించిన విధానాన్ని ఖండిస్తూ మేము వాకోద్దు చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. జయపోల్ రెడ్డి : మేము మోసను తీసుకురాకముందే ప్రథుత్వము వారు స్వాయంగా యా విషయాన్ని మొట్టమొదట ప్రస్తుతముకు తీసుకురావలసిన మాట. ఆలా గాకుండా మేము చెప్పినా కూడ చర్చకు ఆవకాశం ఇవ్వానందున నిరసన తెలు శ్రూరు వాకోటు చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం వెంకయ్యనాయుడు : ఆధ్వర్యా, మీరు రూలింగ్ ఇస్తూ, హోసులో రేపు చర్చకు పస్తుచి కాబట్టి ఈ ఎడ్డర్పుమెంటు మోపను తోసివేస్తున్నామన్నారు. ఈ హోసులో ఆర్ద్రినెన్నసును తీసుకువచ్చే వారిపైనే వారి పాటీ నట్టులే తీవ్రమైన ఆరోపణలు చేసిఉన్నారు ల్యాండ్ గ్రాబింగ్ కు నంబందించి మంత్రిగారి మీద ముఖ్యమంత్రి గారి మీద ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. వారు న్యాయంగా విచారణ జరుపుతారనే నమ్మకం మికు ఏమైనా కలిగిందేమో నాకు మాత్రం ఆర్థం కాలేదు. ఈ ల్యాండ్ గ్రాబింగ్ జరిగిన కేవినేటులో యా ముఖ్యమంత్రిగారు మంత్రిగా వున్నారు. ఈ ప్రథుత్వం ఇంతకుముందే దీనిని కవరవ్ చెయ్యానికి ప్రయత్నం చేసింది. ఇక్కడ యా హోసులో కసీనం చర్చ లేకుండా ప్రశాస్త్రామ్య సాంప్రదాయాలను కాంరాచి ముఖ్యమంత్రిగారు తపః నహచరులను కాపాడడానికి, యా విషయాన్ని కప్పిపుచ్చానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నది యా ప్రభుత్వం. ముఖ్యమంత్రిగారి వై ఖరికి నిరసన తెలుపుతూ యా సభ నుండి వాకోటు చేస్తున్నాము,

(Interruption by Sri P. Janardhana Reddy)

Mr. Deputy Speaker : What you said will not go into record. You are disobeying the Chair.

శ్రీ పి. జనార్థనరద్ది ; నో సర్, మీకు వ్యతిరేకం కాదు.

You are not a land grabber.

ఈ మిమ్ములను వ్యతిరేకించడం లేదు, మీదు మా అధ్యాతులు, ప్రభుత్వ వై ఖరికి నిరసనగా వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(ప్రతిపక్ష నభ్యాలు వాకోట్ చేసిరి)

(Interruption)

Mr. Deputy Speaker : I am not allowing, they should have some decency

శ్రీ గారు లచ్చన్న ; ఆది కొంచెం అధికార పక్షంపారు అలోచించుకుంచే మంచిది.

శ్రీ బి. వెంకట్రాం ; అధికార పక్షం బాగా అలోచిస్తుంది. మీ పద్ధిసిటి కారకు మీడు చెబుతున్నారు. మేము చేసే పసులకు మీకు పట్టిపెచ్చి కావాలి అని ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

శ్రీ గారు లచ్చన్న ; పట్టిసిటి కోరిక అధికార వశానికి ఏడు లేదా ?

శ్రీ బి. వెంకట్రాం ; లేదు.

శ్రీ గారులచ్చన్న ; రామ రామ, ఏమి లేదా ?

శ్రీ యం. బంకార్ ; ముఖ్యమంత్రిగారు నభ్యాలను ఎందుకు అలో చేస్తున్నారని చెప్పిన మాటలు విత్త్రా చేసుకోవాని కోరుతున్నాను, స్పీకరుగాడి పైన వత్తిది తెచ్చే పద్ధతిలో చెబుతున్నారు.

SRI B. VENKATRAM : I have got a right to submit, you cannot command,

SRI M. OKMAR : You are commanding.

SRI B. VENKATRAM : I am not commanding, I have not commanded.

CALLING ATTENTION MATTERS

re.: Indiscriminate Police Firing at Garbham Village
in Srikakulam District on 1.7.1982.

శ్రీ వి. వెంకట్రాం ; అధ్యాత్లా, గౌపంలో 1 7.82వ తేదీన జరుపున్న బందలో పాగ్గాన వలసిందిగా కోచుతూ ప్రమరించిన 29.6.1982వ తేదీల ముద్దిశ కుప్రాలను విజయవగరం జిల్లా, చీపురుపల్లి లాలూకొ, గౌపం గ్రామస్తులు, యుస జన సాఖుం వారు 90.6.1982వ తేదీన పంచిపెట్టారు. ఆ కరప్పతంలో డి.ఎస్.వై. 8049 నెఱిందు పదివేలు బస్సువారు 9.6.82 వ తేదీ ర్యాతి 8.00 గంటలప్పుడు ఆ బస్సులో ప్రయాణం చేస్తుండిన ఒక చంచి పిల్ల తల్లిని గౌపం బస్సు స్టోండుల కాకుండా కృషానవాదిక దగ్గరలో దించిపోయారు, అందుమీదట 10.6.1982 : తేదీన గ్రామస్తులు ఈ విషయమై బస్సువారిని అడిగారు. అయితే 9.6.82వ తేదీ బస్సు స్టోండులో బస్సును నిలపనందువల్ల ఎద్దుల బంట్లను ఆడ్డంగా పెట్టి బస్సును ఆ గించి కండక్కర్ను దుర్వాషలాచినట్లు బూదరాయవలస పోలీసు స్టేషనులో బస్సుకై వే చేసిన పిర్మాదు మీద భారత శికాస్కుతి 147, 841 వ విభాగాల క్రింద నెం. 118: తేరంగా కేసు సమాదు చేశారు. నించితులలో ఇద్దరిని ఆ రోజున, మిగిలిన నించితులన ఆ మరునచి రోజు అరెస్టు చేశారు.

1.7.82వ తేదీన గౌపం గ్రామంలో బి.ఎస్. ఉన్నాడున ప్రాప్తవేద్ బస్సు వి.ఎస్.వై. 8049 ని. 1.7.82వ తేదీన నడుపలేదు. 30.6.1982 వ తేదీన చీపురుపల్లి పోలీసు సరిగ్గాల ఇన్సెప్కెక్టర్ గారు 1.7.82వ తేదీన గౌపం గ్రామానికి వై అక్కడ శాంతి భద్రతల పరిస్థితి భూదలసియున్నందున ఆ రోజు ఉదయం 6.0 గంటలకు సిద్ధంగా యుండవలసిందిగా చీపురుపల్లి తహసిల్లారును, ఎక్కికూర్చోబీమెళ్ళిస్తేటును, కోరారు. ఎద్ది ఆవాంచసియ సంఘటనలు జరుపుకుండా బంద్ ప్రశాంతంగా జరిగిపోవాలనే ద్వేయంతో చీపురుపల్లి సరిగ్గాల ఇన్సెప్కెక్టరు, ఎగ్గికూర్చోబీవే మే ప్రస్తేటు, ఇద్దరు నద్ద ఇన్సెప్కెక్టరు సాయుధ రిజర్వ్ పోలీసు ధకంటకటి, స్టోని పోలీసులు ఆ గ్రామంలో ఉండినారు. గౌపంకు పోయే కాలిదారి కూడలి వద్ద సుమా ఒక వేయి పుండి గుమికూడి ఆక్కడ తిట్ట వేసుకొని కూర్చున్నారు. చీపురుష తహసిల్లారు, పోలీసు సరిగ్గాల ఇన్సెప్కెక్టరు రోడ్టుపై రాకపోకలకు ఆటుకం కల్గిం వద్దని వారిని కోరారు. అయితే, ఆచ్చు గుమికూడిన ప్రజలు ఆక్కడ నుండి వై ధానికి తిరస్కరించారు. అప్పుకు బైత్తపురంవైపు వుండి వస్తుండిన నెం. ఎ.డి. 8217 లారీని ఆ గుంపులోనివారు ఆపాటు. సరిగ్గాల ఇన్సెప్కెక్టరు, తాహసిల్లారు ఎఁ చెప్పినప్పటికి గుంపు ఆ లారీని పోనివ్వాలేదు, దానిమీదట తహసిల్లారు, ఎగ్గికూర్చోబీమెళ్ళిస్తేటు ఆ గుంపు చట్ట విరుద్ధంగా గుమికూడినట్లు ప్రకటించి లాంటి చార్లీ చేయి సిందిగా ఉత్తర్వు చేశారు. తగు పొచ్చరిక చేసిన మీదట లాంటి చార్లీ జరిపారు. ఇ మీప్పుయొనమైంది. ఆ తరువాత తాహసిల్లారు తగువిధంగా పొచ్చరికలు చేసిన మీద

తుపాకులను గాలిలోకి పేల్చివఱసిందిగా ఆడేంచారు. అప్పుడామూక పోలీసు వారి మీదికి రాళ్లు దువ్వడమే కాకుండా ఇతర ఆయుధాలు విసిరారు. ఈ సాట్లు గుండ్లు గాలి లోకి పేల్చినా లాభంలేకపోయాడి. ఆ తరువాత 410 మస్కెట్లు గుండ్లు యింకో నాలుగు మార్గులు గాలిలోకి పేల్చినప్పటికి ప్రయోజనం లేక పోయాయి. గుంపు. రాళ్లు దువ్వడం తీవ్రపరం చేయడంతో తాహాసిల్లారు, వర్కుల్ ఇన్నిపెక్కదు సబ్ ఇన్స్ పెక్కదు మరి కొండమంది పోలీసువారు గాయపడ్డారు. అప్పుడు పోలీసులు ఆక్రూడుజు కోసం వారిపై కాలులు జరిపాచు. వర్లితంగా నలుగురు క్రింద పడిపోయారు, గుంపు చెల్లా చెదురై వెళ్లిపోయే సూచనలు కన్పించాయి. ఎగ్గికూర్చుచీవ్ మెజ్సిస్టేటు వెంటనే కాల్చులు ఆపమని ఉత్తర్వులిచ్చారు. గాలిలో ఈ సాట్లు, 4 మస్కెటులు రౌడ్లుతో నమి మొత్తం 19 రౌడ్లు కాలుగు జిగాయి. కాల్చుల్లో శ్రీ బామ పరాసి శ్రీ తథి నారాయణ అనే ఇద్దరు వ్యక్తులు అక్కుడికక్కుడే మరణించారు. . శ్రీ బిర్కల అప్పులస్సామి, శ్రీ చండక అప్పులస్సామి అనే వాడు ఇద్దరు బీపురుపల్లీలోని ప్రథమత్వ అసుప్రతికి కేసుకోపి పెళ్లు తండుగా చనిపోయారు. గాయపడిన 7గుడు వ్యక్తులకు చికిత్స జరుగుచున్నది. వారిలో ఇద్దరు విషయసగరంలోను యిరువురు బీపురువల్లీ ప్రథమత్వ అసుప్రతికిసు, ముగ్గురు విశాఖపట్టంలోనీ కె.జి. అసుప్రతికిసు చికిత్సాందులున్నారు. న్నోంగా గాయపడిన మరో ర్సగురిని బౌద్ధ పేషే.ట్లుగా చికిత్స చేసిన అన తరం డిక్యూకివేశారు. విషయసగ రం కలెక్టరు ఆ సంపంచన్నపై మెజ్సిస్టియులు విచారణ జరుపవలసిందని విషయసగరం సక్తిదిచినవర్త మెజ్సిస్టేటును ఆడేంచారు. టిటి మంది వ్యక్తులను ఆరెస్టు చేసి, ఆ పిపప శెయిలుపై విధుదలచేశారు. కేసు దర్శాప్రత్యుషించుకున్నది. కలెక్టరు, జాయందే కలెక్టరు, నవ్ డివిజనల్ మెజ్సిస్టేటు, పోలీసు సూపరింటెండెంటు 1982 జూన్ వరి 1వ తేదీన్ గ్రామాన్ని సందర్శించి గాయపడినవారి చికిత్సకు ఏర్పాటు గావిశారు, ఎప్పటిపో లస్సులు సదుస్తున్నాయి. వారప్రచంత జరిగింది. మామూలు పరిస్థితికొన్నది. శౌఖయ 1.7.82 బీపురుపల్లి, కొండపాలెం, గౌధ్యం గ్రామాల్లో విధించిన 144వ సెక్షను 4 7.82 కిఫాయంహరించారు. గ్రామములో యిస్పురు ఎలాంటి తీవ్ర పరిస్థితిగాని లేదు.

శ్రీ సి.పె.ఎచ్. విశ్వరెడ్డి ; అర్ధా, చిన్న చంచిపల్లి తల్లి బన్లో ప్రయాణం చేస్తూ ఉండగా స్నేహిలో దించకుండా దూరంలో దించడం జరిగింది. ఆ విధంగా దించిన తరువాత గ్రామ ప్రజలు వెళ్లి ఎందుకు దూరంగా దించారని ర్చిపుణయు చేయడం జరిగింది. అప్పుడే వెంటనే ఆవి పరిపోగ్యారం చేస్తే భాగుండేది. పరిపోగ్యారం చేయని కారణంగా కివ తేదీన బంద్క పెలిచారు. కాంతియతం బంద్ జరుగుతున్నది. గొదవ ఏమి లేదు. కానీ ఆ గుంపుపైన న్నోఇష్యంగా కాలులు జరుపం జరిగింది. మొదట లాపు చ్ఛాకి ఇద్దరు ఇస్కూకుండా ఈ విధంగా కాలుగు జరుపడం జరిగింది.

వినో ఆరుగురు మరణించారు. ఏదుగురుకు గాయాలు తగిలాయి. ఇది పరిషోధం చేయాల్సి మార్గం ఆలోచించకుండా ఈ విదంగా నిర్మాత్తిణ్యంగా కాల్పులు జరపడం దైనికి కావని మనవిచేస్తున్నాను. తపాళిల్లారుగారు, సరిగ్తు ఇన్నపెక్కరుగారు ఉద్దేశ ర్ప్రకంగా కాల్పులు జరపడం జరిగింది. కాబట్టి పారిని వెంటనే సస్పెండు చేయ లాసిన అవసరం ఉంది. ఈ సంఘటనమీద న్యాయ విచారణ చేయ వలసిన అవసరం ఉంది. ఈ సంఘటనమీద న్యాయ విచారణ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. మెజిస్ట్రియలు నక్కయిరి ప్రారంభించారని చీవ్ మినిష్టరుగారు చెప్పారు డానివల్ల ప్రయోజనంది. కాబట్టి న్యాయ విచారణ జరిపించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బందీ శాంతి పరంగా జరుగుతూ ఉంచే కాల్పులు జరిపారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ఆ ప్రతిష్టాపాలు చూడానికి ఒక స్థాను ప్రకారం ఇవస్త్ని జరుగుతున్నాయి. అది చీవ్ మినిష్టరు యు గమనించాలి. మన రాష్ట్రం పోలీసు రాజ్యంగా మారిపోతున్నదనే ఏషయం చీవ్ మినిష్టరుగారు గమనించాలి. మరణించిన వారికి ఎక్కు గ్రెవేషమ్ ప్రకటించలేదు వారికి ఏ మినిష్టరుగారు ఆర్థిక నహియం ప్రకటించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో గాయ శినవారికి కూడా ఆర్థిక నహియంచేయాలి. చీవ్ మినిష్టరుగారు పునరాలోచించి న్యాయ చారణ జరిపించాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

త్రీ. ఎం. కీంటర్ ; సౌరవాయిలైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన ఫైట్సుమెంటు నాసై ఇంక వేరే ఆధారాలు అవసరంలేదు. స్టోవ్ ప్రయివేటు ఐన్ యజమానుల ఇక్కడ ఆహంకార పూరితమైన చర్చలను ఎదిరించకుండా, వారు సాగించే ఆక్రమ ర్థూలకు తోడుచే విధంగా, ప్రజలు లొంగి ఉండడానికి చెసినటువంటి దుర్మార్గపు ల్యులు తప్ప పురోకటి కాదు. ఇందులో శాంతిక్రిదతల నమన్య కాని పోలీసుమీద దృష్టస్థానం చేశారని చెప్పే ఆరోపణలు కాని నత్యాదూరము అని చెప్పుపలసి ఉంటుంది. జ్ఞాక్ష టు కరటను — ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లు 18 తూటాలు పేల్చారు. అందులో ముందు పేల్చారు. తరువాత జనం పారిపోతే చనిపోయినవారు, గాయపడిపారు కింద పడిపోయిన తరువాత ఇంకోక కు పేల్చారు. అంటే 10 తూటాలు గాలిలో పోల్చారు జనం పీద కి తూటాలు పేల్చారు. నలుగురు మరణించారు, ఎదుగురు గాయ ద్వారా. కి తు టూలతో 11 మందికి దెబ్బలు తగిలాయి. దీనిని ఏ రకంగా నమ్యం చూయా ? ఎంతో ఉన్నతమైన పోలీసు ఆధికారులు ఉన్నచోటనే, జిల్లా మెజిస్ట్రేటు ఎంటే వారు ఉన్నచోటనే వైరింగుకు ముందు ఆననదించవలసిన కపీసు ప్రాపోసిఱు సునరెంచలేదని పెద్దపెద్ద వగరాలతో జరిగినటువంటి నంపునల గురించి ఇక్కడ ర్పుతు వచ్చాయి, గర్వం గార్మమంతో తాలూకా మెజిస్ట్రేటుగారు మెక్కుమెదట లాలీ ర్చికి అనుమతి కచ్చారా ? శ్రీరువాత గాలితో కాల్పులకు అనుమతి ఇచ్చారా ? ఉరువాత

గుంపులమీద కాల్పులకు అనుమతించారా ? అటలు ఈ రకంగా విచక్షణారహితంగా కాల్పులు ఇరవడంవల్ల 11 మందికి దెబ్బలు తగ్గించాయి, నలుగురు వనిపోయారు. ఇది ఈ రాక్షసత్యాన్ని సమర్థించుకొనడానికి చెప్పే కుంటు సాకు తప్ప ఇంకొకటి కాదని మనవిజేస్తున్నాను.

ఇటువంచి తీవ్రమైన విషయం తీవ్రమైన పుస్తకు మనకు ఒక సాంప్రదాయము ఉంటూ వచ్చింది. అది న్యాయిభారత జరవడం అనేని. ఇక్కడ పోరీసువారు ధనికులకు ప్రయవేటు జస్తు యజమానులకు వత్తాసుగా నిలంబించలను పిప్పులను కాల్పినట్టు కాల్పించారు. ఐస్తు ఆపవలసినవోట ఆపకుండా ఎక్కువోట నృతానం వరకు తీఱుకు వెడ్డి చంటిపిల్ల తల్లిని, ఒక ఆడపడుచుని ఆక్కడ పదలి పేచునందుకు ఆ నేరానికి జస్తు యజమాని మీద ఏమి చర్య తీసుకున్నారో చెప్పాలేదు. ఆక్కడకు తాసీలీదారుని గాని, మెజిస్ట్రేటునిగాని ముందుగానే రమ్యనిపిలపడంలో ఆసలు ఉండ్రేపేచిటి ? ప్రజలను భయపెట్టి కాల్పించంపాలని ముందుగానే వేసుకున్న ఒక పథకం మాత్రమే అనేని ముఖ్యమంత్రిగారు చదివిన స్టేటుమెంటువల్లనే స్పృశ్యమర్తున్నది. ఆ చంటి బిడ్డ తల్లిని ఎక్కుడో విదివిపెట్టి పోయినందుకు ఆతసిమీద ఏమి విచారణ జంగలేదు. ప్రజలను భయపెట్టాలి అనే దుర్దేశంతోనే ఇది అంతా జరిగింది. నలుగురి ప్రాణాలు పోయాయి. మనముల ప్రాణాలు పోయిన తరువాత కూడా జాడిషియల్ ఎంక్రయిరి వేయకపోతే ఆసలు ఆ జాడిషియల్ ఎంక్రయిరి ప్రోవిజన ఎందుకు ఉన్నట్లు ? నలుగురు ప్రాణాలు పోయినా జాడిషియల్ ఎంక్రయిరి వేయరా ? వారికి ఎక్కువోటేయా కిప్పాలి. శాస్త్రన వాడికలో ఒక ఆడిట్టును వడిపోయినందుకు ఏమి చర్య తీసుకున్నారో యి ఎంక్రూరీ చేయించాలి. దీనిలో సరి ఆయన న్యాయం జరిగేందుకు జాడిషియలు యి ఎంక్రూరీ వేయించమని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వి. నారాయణస్వామి (పెక్కలి ; అధ్యక్ష, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు చదివిన స్టేటుమెంటు కేవలం మానవ హంతకులు నరరూప రాక్షసులు పోస్తువారు తాసీలుదారుగారు వారి తాలూకు నిర్దోషీత్యాన్ని ఇందులో దోషులము గాము అని నిరూపించుకోడానికి తయారు చేసే ఇచ్చిన తప్పుడు రిపోర్టుగా ఉన్నది. శ్రీకాళం జిల్లా వెనకుబెన ప్రాంతం. ఆ ప్రాంతంలో అచ్చాయకులు చాల ఎక్కువ వంది ఉన్నారు. ఆ ఐస్తు ఒకరు శ్రీరామమూర్తిగారు ఒక భూస్వామి. దొంగ వ్యాపారి తాపూ సీలుదారుగాని పోస్తువారు గాని వారి చేతులలో ఉన్నారు. వారికి ఎనదు చెప్పే ఆర్థత ప్రజాసీకానికి లేదు ఇది అంతా ఏరు కావాలని చేసేన దారుణ కాండ. సేను దెవపత్రేదీన ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక మొమొరాండం పంపించాను. ఆక్కడ తాసీలుదారుని పోరీసులను అందరొంగా సస్పెనషన్ టో పెట్టి వెంటనే స్వాయముచూచి జరిపింగాని ఆటలు

విషయం ఇయటవదు అని ప్రజల ఇద్దేళం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఇతి దారుణమైన సంఘటన, మూగ ఛీవారాపైన కాల్పులు భవనంగా మామూలులోనే సరగడం పారు చచి దోయాదారి కుటుంబాలకు ఏ విధమైన ఎక్కుగైశేయా ప్రకటించక పోవదమే కాకుండా వాయ ఇచ్చిన రిపోర్టుని ఈ నిండు సఫలో చదవడం మంచిదికాదు. ప్రజలోని భయ అందోళనలను తొలగించి జాంతి భద్రతలు కాపాడడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ భవం వెంక్రూం : అద్యాః నేను ఇంచాక నవినయముగా అన్ని విషయాలు మనవిచేశాను. ఈ విషయంలో తగిన విచారణ జరుగుతూ ఉన్నది. ఆసి కాకుండా ప్రత్యుత్తము వైపు నుంచి కూడా దీనిక్రింద్ విచారణలు జరుపుతూ ఉన్నాము. ఇందులో ఆ ఇన్వెర్టేవను వచ్చిన వరువాత ఏమి చర్య తీసుకోవాలో ఆ చర్య తీసు కుంటాపుని మనవి చేస్తున్నాను, గౌరవ సభ్యులు ఓంకారగారు పడి తూటాలలో 11 మంచి ఎలా మరణించాడు అని ఆన్నా . 303 తో చేపేస్తున్నపు ఒకేసారి ఎక్కువ మందికి గాయాలు శగిలే అపకాళం ఉంటంది అని ఖపలకః వారికి తెలిసే వుండవచ్చు. రౌంధ్యాని ఇట్టే ఇంజరుడు ఉండదు అని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. టింకర్ : ఇక్కడ 410 గాలిలో పేల్చారు అన్నారు. 410 అనేది రైపిలు కాదు. అది ఇర్చాలు లాంటిది.

Sri B. Venkatram : I know he has more knowledge about it.

Sri G. Latchanna (Rose up)

Sri B. Venkatram : I have not completed my sentence.

ఎక్కుగైశేయా రు. 2000 చొప్పున చనిపోయినవారికి వెంట్య రూపాయలు గాయపడిన వారికి ఇవ్వడానికి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అది కాకుండా వారికి మనం ఏ రకమైన రీలేషన్స్‌రూ ఇవ్వడానికి ఆపకాళం పుటుంటో నిమార్జన చేసి ప్రాయహంసించిగా ఇదే తొపదం జరిగింది. అతని దగ్గర నుంచి రిపోర్టు ఇగానే నది అయిన. చర్య తీసుకూటా మని మనవి చేస్తున్నాను. అది కాకుండా ఇతరక్రా ఆచూకి తీయ ఉచ్చడం కూడా జరుగుతున్నది ప్రతివేటు ఐస్పు ఆపరేటరు పైనే గూడా తీసుకోవలసిన చర్య తీసుకుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ స్టీపోర్ట. విపల్ రెడ్డి : ఆ కాపీతీ దారుసి, ఆ స్టీల. ని ఆక్రూడనే. ఉపి పెట్టిరేయిన ఎంక్ష్యాలు ఇదిమేళే ఏమి జరుగుతుంది ? వాటి ఇదిటి చేసి, ఎంక్ష్యాలు కీ ఇదిపిటి వ్యాయామాలు ఉటుండి. ముఖ్యముల్ని తీసారు అది అటోచిస్టులు ?

శ్రీ భవనం వెంక్ట్రాం ; ఆక్కడ ఇందుకు నంబింథిలచిన అధికారులను ఎవు ఉన్నా వారిని చేయవలసిన ఇషిలు చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి ; పాయింద్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్. ఇదివరకు ముఖ్య మంత్రిగారు యొక్కడఇతే బీదవారు కైరింగ్లో చనిపోతారో ఆక్కడ తప్పకుండా జాడి షియర్ ఎంక్యూరి పెదతామని కేటగారికల్ ఎసూరెన్స్ ఇచ్చినారు. ఆది జరుగుతూ ఉంది. కానీ ఇప్పుడు మెజీస్టీరియల్ ఎంక్యూరి అంటే ఆవి చాలా హారపాటు. ప్రజలను పిట్టిలను కాల్పినట్లు కాల్పి చంపి వారికి రూ. 2,000 లు ఉస్తామని అంటే ఇదేమిటి ? వెంక్ట్రాంగారు వచ్చి ఓ నెలలు కూడా కాలేదు. అంతమందిని చంపుతున్నారు, మంచిదికాదు. అందుకని జాడిషియల్ ఎంక్యూరి పెదితే ఆక్కడ పోలీసు ఆఫెనరుకు భయం ఉంటుంది. ఇంకోకసారి చంపకుండా ఉటారు. ప్రభుత్వ భాజానా కూడా శాఖి కాదు. ఈ విరఁగా కాంపెనీసేఫన్ ఇస్ట్రీ రేపు అధివృద్ధి కార్బ్రూప్మాలు యొట్టా చేస్తారు.

శ్రీ బి. వెంక్ట్రాం : సగటున లెక్కావేసుకుంటే నేను చాలా వెనుకబడి ఉంటాను కాని నేను ప్రశాంతంగానే ప్రభుత్వాన్ని నదుపుతున్నానని మనవి చేస్తున్నాను. మరొక చిన్న విషయం ఏమిటంటే బీపురుప్పెర్ సన్స్ ఇన్సెప్కెటరు జయపాటను కూడా ప్రొఫెసర్ వీరుడం జరిగిందని విఠలరెడ్డిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శోభనాదేర్ఘరావు ; ఇంద్రాక ముఖ్యమంత్రిగారు రిప్పయి చండితి నప్పుడు ఆంతకుముందు కాల్పులు జరిపేటప్పుడు వీలైన తపంకు ఆక్కడ ఉన్నటు వంటి క్రాడ్సు డిన్సపర్స్ చేయడం కోసం జనరలుగా బీయర్ గేన్ పెట్టును వాదుతూ ఉన్నారు. ఆట్లాగే ఏలూరులో విద్యుత్తల అందోళన అంచడం కోసం అడే పణి చేశారు, కానీ ఇక్కడ బీయర్ గేన్ సెల్సు వారకుండా కై రెట్టుగా కాల్పులు జరపడం చాలా అక్రమం. మెజీస్టీరియలు హోదాలో ఉండి ఇక్కడ కాల్పులకు ఉత్సర్వమై యొట్టా ఇచ్చి నారోఁ అన్నది అర్థం కాకుండా ఉంది. ఈ కాల్పులు జరిపి నల్గురు మృతికి కారకు లయిన అధికారులు యొవరో వారి మీద మెజీస్టీరియల్ ఎంక్యూరి ఇప్పుడు జడుపుతూ వారిని లోగడ ఉన్నటువంటి పొత్తువన్ నుంచి తప్పించి ఆ ఎంక్యూరి స్క్రేపుంగా జరగడానికి తగిన అవకాశాన్ని కల్పించాలని, రెండవది అనవనరంగా వారు చేయనటు వంటి పాపానికి చచ్చిపోయన పరిస్థితిలో రూ. 5,000 లు రూ. 10,000 లు నష్టపరిహారం ఇచ్చిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. కనుక ముఖ్యమంత్రిగారు మరొకసారి అలోచించి రూ. 5,000 లు నష్టపరిహారం ఇచ్చేదానికి పునః పరిషిలవ చేయాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. వెంక్రూటాం ; అధ్యక్షా, ఇంద్రాక దీనిలో ఇన్వాల్వ్ అయిన అఛి నర్వుకు సంబంధించి ఎంక్యుయరీ న్యాయంగా జరిగేదానికి తప్పకు డా. బదిలీ చేయడం జదుగుతుంవని చెప్పి ఆను, ఇకపేటే బెయర్గేన్ సెల్పు కాకపోయనా ఇప్పుడు ఇచ్చిన స్టైమ్మెంటునుటిస్టీ వచ్చిన సమాచారం బిస్టీ, లారీ చార్ట్ జరిగిందని, 10 రోంట్లు గాలిలో పేల్చుచం చెప్పుచం జరిగింది. ఆం సఫిషైయండ్ నోటీసు అనే విశయం గౌరవ సభ్యులు అంగీకరిస్తారు. టీయర్గేన్ సెల్పు విషయం ఇందులో ఇన్వాల్వ్ అన్నారైషన్ లేదు.

This is a subject matter of enquiry. Let us see what the Magistrate gives the report. After the report comes, we will see what to do.

Sri V. Sobhanadreswara Rao : Let it be conducted in a healthy atmosphere. Those people who are responsible should not vitiate that enquiry.

Sri B. Venkatram : I have already answered that.

శ్రీ కి. రచన్న ; ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాచారంటి అపసరం అయితే జాడిషియల్ ఎంక్యుయారీని జరపడం అన్న సమయ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టిలో ఉన్నట్లుగా శాచించవచ్చునా అని తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని అదుగుతున్నాను.

శ్రీ వి. వెంక్రూటాం ; తుడువచ్చు. ఉండకపోవచ్చును.

శ్రీ కి. రచన్న ; ఈ గోదమీద పిల్లివాట సమాచారాలు చెప్పుచం మాను కుంచే మర్కొదగా ఉంటుంది.

2. Re : the non-release of sufficient water to Ayacut canals for the functioning of the Vijayawada Thermal Station.

శ్రీ వి. వెంక్రూటాం ; అధ్యక్షా,

కృష్ణా జెల్లా క్రీండ 1982, ఫరీవ్ సీజనులో 18,87,958 ఎకరాల విస్తీర్ణానికి పోతుదల చేయాలని ప్రతిపాదించారు. ఆ విపరాలు ఇలా తున్నాయి.

1. కృష్ణ తూర్పు డెల్టా	-	4,80,000	ఎకరాలు
2. కృష్ణ మధ్య డెల్టా	-	2,86,577	,,
3. కృష్ణ పశ్చిమ డెల్టా	-	5,71,381	,,

13,87,958			ఎకరాలు

ప్రతి అయికట్టుకుగాను, 1,7,82 నాటికి 56,586 ఎకరాలతో నోట్లు చేశాడు 1981లో 1.7.81 వరకు నాట్లు వేసిన ప్రాంతం 82,540 ఎకరాలు, వివరాలు ఇలా ఉన్నాయి.

తేది	కృష్ణ తూర్పు	కృష్ణ మధ్య	కృష్ణ పశ్చిమ	మొత్తం
	డెల్టా	డెల్టా	డెల్టా	
1.7.81	61,059	1,481	—	82,540
1.7.82	86,285	10,281	1,000	98,566

మొత్తం 13,87,958 ఎకరాలకు నాట్లకు కావలసిన సీరు పూర్తిగా సరఫరా చేయాలంటే, ముఖ్యమైన పనులు జితిగే కాలంలో 18,300 రూప్యాలకు నుండి నీరు నిర్మించాలి నరఫరా చేయవలసి వుంటుంది. కాగా, మామూలు నరఫరా 18,000 కూడా నీరు ప్రాంతంలకు లోపుగా వుంటుంది, గడచిన సంవత్సరం జూన్ తిథిన కృష్ణ డెల్టాకు నీరు వదలగా ఈ సంవత్సరం జూన్ 1 నుండి నీరు వచ్చిలాయి. జూన్, 1 నుండి 21 వరకు సరఫరా చేసిన నీటి ఫరిమాంగం గత సంవత్సరపు సరఫరా కంటే ఎక్కువే. అయితే జూన్ 22 నుంచి వదలిన నీరు క్రిందిన సంవత్సరం కంటే 10 నుంచి 15 శాతం దాకా తక్కువగా పున్నాది. జూన్ 25 నుంచి సరఫరాలు ఆధికం చేశారు. ప్రస్తుతం 13,800 కూడా నీరు పున్నాది. పున్నాదం తక్కువ కావడం. నాగార్జునసాగర్ లోకి సాగర్ దిగువన ప్రకాశం బ్యారేజి వద్ద నది లోకి వచ్చే నీరు తక్కువ కావడం, ఇందుకు ప్రధాన కారణాలు,

1981లో నాగార్జున సాగర్ దాట్మ దగ్గర 6.7.81 తేదీన గల నీటిమట్టం + 511.20, 7.7.81న, + 511.30 కాగా ఈ సంవత్సరం అవే తేదీలలో పున్న

సీడిమట్టం పదునగా + 505.70, + 506.10 దీనికి తోడు, ఈ సంవత్సరం డెల్టా ప్రాయంలో పాతాపరణ పరిస్థితులు అయికూలంగా లేవు. రోజులో వడగాల్చులు పీస్ట్ర కుష్ట్రోగ్రస 102 డిగ్రీలి నుండి 104 డిగ్రీల వరకు వుంటూ వచ్చింది. 198 జూన్‌లో సగటు వర్షపాతం కృష్ణా జిల్లాలో 146.80 మిల్చి మీటర్లు, గుంటూరు జిల్లాలో 100.50 మిల్చి మీటర్లు వుంగా ఈ సంవత్సరం జూన్ నెలలో సగటు వర్షపాతం కృష్ణా జిల్లాలో 72.84 మిల్చి మీటర్లు మాత్రమేకాగా గుంటూరు జిల్లాలో 21.50 మిల్చిపుట్టే.

గత సంవత్సరంలో పోల్చి చూచినపుడు ఈ సంవత్సరం మొత్తం మీద సీటి సరఫరా పరిస్థితి 10 సు.వి 15 శాతం తక్కువగా వున్నది. దీనికి పెద్దగా ఆందోన చెందదలిన పనిలేదు, నాటమళ్ళను ఇచ్చివరకే నాట్లు వేసిన ఆయక్షణు కాపాడటానికి ప్రభుత్వం చర్చలు దేసుకుంటున్నది. ఇందుకుగాను వ తులవారి విధానం అనులు జరుగుతున్నది. సీటి పారుదలకాభకు చెందిన స్టానిక అధికార్లు ప్రధాన కాలవ, పంచ కాలవు, పంచిణి కాలవలపై తస్మిత్తు జిరుపుతున్నారు శ్రీకృం నుంచి సీరు ఎక్కువ విడుదల చేయడాలో డెల్టా అవనరాలను తీర్చుడి సొఫ్టుక తాగలడు, శ్రీకృం వద్ద ఇప్పటికే విడుదలలను అధికం చేయడం జరిగింది కనుక ఒకట, రెడు రోఱల్లో సీరు డెల్టా ప్రాంతానికి చేరగలదు. ప్రభుత్వం పరిస్థితి జాగ్రత్తగా కౌసెడు తూ పున్నది,

శ్రీ చి. కోహనార్స్ట్రోరావు ; ఇప్పుడు ముఖ్యమంచిగారు సాఁ ఎంకపరకు అయిందో వివరాలు చెప్పినారు. ఇది చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. అధికారులు కృష్ణా బేరేచ్ క్రింద ఉన్నటుపంటి లైతాంగ్. యొక్క ప్రయోజనాలను తాకట్టి పెట్టి విడ్యుచ్చక్తి ఉత్పత్తి చేసే నాగార్జునసాగర్ ప్రాశ్రేష్ట దగ్గర నుంచి ఆక్కడ నిల్వ చేయ వలసిన సీటిని వృధాగా సమ్మదంలోకి పంపించడం పల్లె ఎవ్వడిన సంశోధం అని తమ ద్వారా మనచీస్తున్నాను. ఇది మేమేదో ప్రతిపక్షంలో ఉన్నాము. ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించడమే మా పని అని అనుమంచే అది వాస్తవము కాదు. విధ్యుచ్చక్తి ఉత్పత్తి చేయవద్దు అని మేము అనుంచేమ. రాని అనులు సుఖారు 475 కోట్ల రూపాయలు ఇర్పు పెట్టి నాగార్జునసాగర్ యొండుకు కట్టించారు ఇంక్కని మాచు దృష్టిలో పెట్టుకుంటే ఆ నాగార్జునసాగర్ దగ్గర మనము అవనరం అయిన సీటిని నిల్వచేసుకొని అది కూడా లెప్పి కొల్చ ద్వారా కాని, రైట్ కొల్చ ద్వారా కాని నాగార్జునసాగర్ క్రింద ఆయకట్టు యివ్వడమే కాకుండా అంతకు ముందు 120 ఏండ్రు క్రిందట కాటన్ దొర కృష్ణా అపక్షి క్రిందవున్న ట్లూషెల్చాని స్టారికరణ చేయానికి, దానికి తప్పనిసరిగా సిటి సప్లైచేయానికి ఉద్దేశించిన ప్రాశ్రేష్టలో వున్న సీటిని పోర్టుమెంటు అవికారులు మోస్తు రెస్టాప్సు

బుర్గా సముద్రమంతోకి వచ్చిలివేళారు. నాకు తెలిసినంతవరకు వచ్చిన సమాచారమేమి ఉండి మే నెలలో సుమారుగా 585 అడుగులున్న సీటి మట్టము, జూన్ నెల వచ్చే సరికి 505 అడుగులకు తగ్గిపోయింది. ఈ పరిస్థితికి బాధ్యతా రాహిత్యముతోటి, విజయవాడలో ప్రకాశం బ్యారేజి దగ్గర నీటిని దర్జుల్ ప్రాజెక్టు కోసము 10.5 అడుగులు నీటిమట్టాన్ని ఎప్పుడూ కూడా మెయిన్ టెయిన్ చేస్తే, దానికి సీరు వదులున్నారు. దానికి దాదాపు 300 కోట్లు రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి పి.టి.సి.న్ కట్టారు. అక్కడ 10.5 అడుగుల నీటిని ఎప్పుడూ కూడా మెయిన్ టెయిన్ చేయాలని అంటున్నారు, పి.టి.సి.న్ చు. 310 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి, కట్టారు. కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేసి, ఒక పొట్టార్ ఫీస్ చట్టె దానికి కావలసిన నీటిని తోడుకునే పని చేయకుండా బ్యారేజి దగ్గర 10.5 అడుగుల నీటు తప్పనిసరిగా వుంచాలని అన్నప్పుడు అక్కడ ఏమివుతుందని అంటే ఒకవేళ నాగార్జునసాగర్ నుండి తగినంత కావలసిన నీటిని కృష్ణ బ్యారేజికి పంపించలేక పోతు నస్తుడు, ఇప్పుడున్న నీటిని కుషణ్లాగా వాడుకొని అక్కడవచ్చే చాటికి కట్టాడ కూడా కొంత నీటిని తోడు చేసి, డెల్టాకు అందించడానికి అపకాశము లేకుండా రెస్ట్రిక్టు అయి పోతున్నది. 105. అడుగుల కొన్నా తక్కువ వస్తే పి.టి.ఎన్. ఆగిపోతున్నది. అందువల్ల తప్పనిసరిగా ఆ లెవెల్ మెయిన్ టెయిన్ చేయాలని అంటున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఆటువంటి అండర్స్టాండింగ్ ఇచ్చారని అంటున్నారు. 18 లక్షల, 318 వేల ఎకరాలలో వున్న ఆయిట్లు దారుల యొక్క ప్రయోజనాన్ని రైతుల దృష్టిలో పెట్టి పి.టి.ఎన్. చేత అక్కడ పొట్టార్ ను ఫిక్స్ చేసి, రైతులకు రావలసిన నీటిని సప్పయి చేయడంలో ఎంత మాత్రము బాగుచేయ కూడదని మనిచి చేస్తున్నాను. 10.5 అడుగుల నీటి మట్టమును మెయిన్ టెయిన్ చేయాలని రెస్ట్రిక్ట్ లేకపోతే బేర్ మిచుమ్ నీటిని ఒక అడుగునకు కూడా తీసుకొని పోవచ్చు. అంటే కృష్ణ బ్యారేజి దగ్గర నీలివుతున్న జలాశయములో 9 అడుగుల నీటిని మొత్తాన్ని రైతుల చేలల్లోకి ఇవ్వచ్చు. అటి ఆగిపోతున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమీ ప్రమాదం లేవని అన్నారు. వారే చెప్పారు. 18 లక్షల 33 వేల ఎకరాల ఆయికట్టు మొత్తము 1.7.82 నాల్కి నాటు వేసినది ఎంత ఆంటే 5రె వేల ఎకరాలు కెరె వేల ఎకరాల పూడ్చు చేశారని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. గత సంవత్సరములో ఈకే కాలముకో వేసిన మాగాటికి, వారు వేసిన దానికి ఆనలు వీమి సంబంధము లేదు. కాగెనము కెరె లక్షల ఎకరాలు అదనపు పూడువుపడాలి. పటలేదు ఖరీపు నీజనులో ప్రఫలతోచేయిపోవచ్చు. ఈ విషయం చాలా బాధతో చెబుతున్నాను. ఇప్పటి కైనా తీశె లం ప్రాజెక్టు నుడి యస్టారో, మీరు ఏ రింగా యస్టారో తెలియదు.

పెంటవే కృష్ణ దెల్లాకు కావలసిన 25 క్రూసెక్కుల సీరు ఇచ్చి, ఈలై నెలాఖరలో అయిపోయేలా చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. నిరంజనరావు (మద్దత్తురం) : శోభనాద్రిశ్వర రావు గారు చెప్పిన రావిలో చాలా వరకు జిష్టావు విషయాలు. అందులో సందేశము ఏ హృతము లేదు, ముఖ్యమంగ్లిగారు యిచ్చిన సైటుమెంట్లో ఒక పిల్లలవాన్ని ఎందుకు తప్పావని అంటే నేనే కాదు చాలా మంది తప్పారని ఆన్నట్టండి. వారిని అపీసర్టు మోసముచేసి తప్పుడు సైటుమెంటు ఇచ్చారు. ముఖ్యమంగ్లి గారిలో నేను ఆరోపణ చేస్తున్నాను. రుజువు చేస్తున్నాను. దీనికి కారణము అక్కడున్న ఎన్. ఇ.ఇ, ఇ ఏప్రిల్ నెలలో కాలువలలోని సీటిని ఘూరికి సమ్మదముకోకి వదిలవేళారు అక్కడున్న ధర్మాల్ సైషన్సు 200 క్రూసెక్కుల సీరు, కృష్ణ నదిలో ఎటువంటి పరిస్థితిలోను 10.5 అడుగుల సీరు పుంచే, వారికి సీరు సరవరా అవుతుంది. వారు చెప్పినట్లు రు. 300 కోట్లు ఇర్చుపెట్టి లిఫ్ట్ చేసుకొంచే నదిలో సీరు క్రిండా వున్నా, లెవెల్ తో నిమిత్తః లేకుండా వారికి సీరు సరవరా అవుతుంది. ధర్మాల్ సైషన్స్ దెబ్బతినకుండా వుండాలంచే కృష్ణ కాలువలకు 10.5 అడుగులకు పైన సీరు వుంచేనే వదులుతారు. పాస్వంగా చూస్తే సీరు అంతా సమ్మదముపాలు చేశారు. రిపేర్స్ ఎంతవరకు జరీగాయో మేము చెప్పేదానికంచే ఉంకర సత్యారాయణగారు ఇచ్చిన సైటుమెంటు చూచండి. అంతా పచ్చి మోసం. రానికి అప్పుడు రు. 50 లక్షల ఇర్చుచేసి, పంట కాలువలు ఒకటి కూడా మరమ్మత్తు చెయిలేదు, దండకారణంలాగా వుంటాయి. ఈ పరిస్థితిలో ఘూరాతమైన డెల్లా 150 రంపెర్సరాల నుండి వున్న డెల్లా పైన ప్రాజెక్టులు కట్టితూ వుంచే దాసవల్ల నష్టవడుతూ ఉంచే అధికారుల జాప్యమువల్ల, నిర్ద్రిక్షమువల్ల ఇది ఏర్పడుతున్నది, సామాన్యంగా అది ఆరులు ఒకచోట 2 నంపత్పురాల కంటే ఎక్కువ వుందదు. ఒక్కుక్క చోట 1 నంపత్పురాల నుండి వుంటున్నది. కృష్ణ ఈష్టరన్ దివిజన్లో క్రిందికి పోయి గూడలేదు.

మిష్టర్ డిహ్యూద్ స్పీకర్ :— ఎన్. సుందరయ్య గారు ?

శ్రీ. వి. నిరంజనరావు :— పాయింటావ్ అర్థరా లేక నేను చెప్పేదానికి ముఖ్యమాన్మార్పితున్నారా ?

మిష్టర్ డిహ్యూద్ స్పీకర్ :— లేదు.

శ్రీ. వి. సుందరయ్య :— పాయింటావ్ అర్థము ఎందుకు తేదు ? మీరు ఇప్పటి వావువాచికి ఏర్పడుంగా వుంచి కాబట్టి పాయింటావ్ రెయిల్ చేస్తున్నారు.

SRI B. NIRANJANA RAO : That point of order should not interfere my speech.

నేను మాట్లాడిన తరువాత చెప్పాలి. మర్యాదలో ఆధు రావద్దు. నేను మాట్లాడాలా వద్దా ?

మిష్టర్ డిఫ్యూటీ స్పీకర్ ;— నిరంజన రావు గారు వారు మాట్లాడిన తరువాత లేటర్ యు కెన్ రెయి జీ—ఆనే పాయి ఎంద్ వారు చెప్పుతున్నారు, సుందరయ్య గారు. మీరు మాట్లాడవచ్చు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— పాయింటావ్ ఆర్డరు అనేది ఒక వ్యక్తి, శాసన సభ్యుడు, ఒక మంత్రి గానీ మాట్లాడిన తరువాతనే పాయింటావ్ ఆర్డరు రెయి జీ చేయాలని వారు రూరింగ్ ఇస్ట్రీ ఆప్టిడు నేను అంగికరిస్తాను. పాయింటావ్ ఆర్డరు సహజంగా ఈ సభలో గత నాటకు నంపత్తురాలనుండి పాచిస్తున్నారు ఎప్పుడు పాచిస్తురంటే ఒక మనిషి న్యాయంగా మాట్లాడినా, ఆన్యాయంగా ఈ టాచీనా దానికి ఆధు పెట్టిడమే పాయింటావ్ ఆర్డరు అప్పుతుంది. నేను ఆ దృష్టితో కాదు. ఇప్పుడు వచ్చిన పాయింట్స్కు ఏ మాత్రము నుంభంథము లేకుండా మాటాడుతున్నారు. అటు వంటి ప్రపంచము చేయడం తప్పని నేను పాయింటావ్ ఆర్డరు రెయిజ్ చేస్తున్నాను

శ్రీ బి. నిరంజనరావు : నేను మాట్లాడిన సందర్భమా ఆ సందర్భమా అది తమరు నిర్దయం చేయాలి. వారు కాదు.

SRI P. SUNDARAIAH : I have got every right to comment

నా పాయింట ఏమిటంటే..... (బెట్)

మిష్టర్ డిఫ్యూటీ స్పీకర్ ; మీరు చెప్పేడి మీరు చెప్పండి. వారు చెప్పేటి వారు చెబుతారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : నా పాయింటావ్ ఆర్డరు ఏమిటంటే ఎందుకు రెయిజ్ చేస్తున్నానంటే కృష్ణా జిల్లా దెల్లాలు సీరు అపురము. సీరు రాకపోవడానికి కారణాలు ప్రఖుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రావడం అనేది కాలింగ్ నోటీసు. మంత్రిగారు ఇచ్చిన స్నేహమెంట్ మీద శోభనాద్రిశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ కృష్ణా దెల్లాలో 10.5 అనుగుల సీరు ప్రశాంత శ్యారేజి దగ్గర వుంటేటప్ప. దర్కుల్ స్టేషన్స్కు సీరు పోదు. కాణ్టే ఆ రకమైన లెపెర్లో మెయిన్ టెయాన్ చేయడంవల్ల క్రిందికి సీరు ఇవ్వడం సాధ్యము కాకుండా పోతున్నది. అందువల్ల దర్కుల్ స్టేషన్స్కు ఇంకోర్కంగా చేసుకో వలెనని అనుకొన్న ప్పుడు, ఆ సందర్భములో మీరు సూచన చేయండి. అంతేగాని ఇంకో

కట్టి ఏమో చేస్తారనేడి వేరే సమస్య. అందువల్ల వారు ఎన్.ఐ. మీద ఇ.జ. మీద ఆవస్థలైన సిందారోపణ చేస్తున్నారు. కృష్ణ జిల్లా ఇరిగెష్టన్ బోర్డు మీబింగ్సలో మేమందరచూ తీసుకొన్న నిర్దిశ్యాన్ని వారు అమలు చేశారేపవు, ఒక ఇంజినీరు చేసిన పని కానే కాదు. ఆ ఇంజినీరుకు, ఆయనకు దెబ్జులాట వుంచే వుండపచ్చు, శాసనసభా వేసిక మీద ఈ రకంగా సందర్భ జథి లేకుండా ఒక ఇంజినీరు మీద నిందారోపణ చేస్తూ వుంచే పేము చూస్తూ వూరక వుండడం శాసనసభకు మర్యాద కాదు. ఆఫీసరు మీద కోపము పుంచే . . .

శ్రీ బి. నిరంజనరావు : ఆయన మీద వారికి అభిమానముంచే ఆ విధంగా నే తదుపాత మాట్లాడండి. వారి సంగతి నాకు తెలుసు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య : వారిఇష్టము వచ్చినట్లు మాటలాడితే చూచి నహించ చానికి మేము ఇక్కడ లేము:

(బెర్)

I have got every right to protect the interest of the persons who are not here, if you unnecessarily allege any thing against them.

శ్రీ బి. నిరంజనరావు : రూల్చుకు వ్యుతిదేకంగా ఆఫీసర్లను ఒకే చోట త్రిప్ప వేస్తే వచ్చిన పరిస్థితి గురిచి చెబుతున్నాను. వారు మట్లు వచ్చిపోతున్నాయా. ఒక పంట కాలువ చూడలేదు ఇంజినీరు లెక్కలు నరిగ్గాలేవు. మంచినీరు లేదు |తాగదానికి, వ్యపిల్ల—మే నెంల్లో కాబువల్లోని నిరంతా నముదములోకి వడిలివేళారు. కావాలంచే ఎంక్యులరి చేయాంచండి. నేను అబద్ధము చెప్పవం లేదు నిన్న అనేక గ్రామాలు తిరిగి వచ్చాను. ఎక్కువ కాలం ఒకే చోట వుండడంవల్ల వచ్చిన ఇబ్బందుల గురించి చెప్పాను. ఆయన డబ్బులు తీసుకొన్నారని అనలేదు. ప్రతిపత్తములో కూర్చుని, అధికార పత్తము నుండి పోటీ లేకుండా నిదుషించాలిలో సీటుకు పోటీ పెట్టికూడా తెచ్చుకొన్న ఈ ప్రతిపత్తము ఒక నాయకత్వమూ ?

శ్రీ కె. బాపిరామ (కైకలారు) : ఏ కారణం లేకుండా ఎవని లేకుండా మాటలాడుతున్న వారికి అవకాశం ఇస్తున్నారు కాని నాకు ఒక్కసారైనా అవకాశము మాటలాడుతానికి దొరకదంలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : నభ్యులు ఏమైనా మాటలాలంటే ముందుగా నోటిసు ఇచ్చాలి కరా ?

It may be increased by another 4,000 cusecs. Again, unnecessarily, I am going into the controversy. Still, it is my duty to go into the controversy : because our Hon'ble Member has raised some issues about the Superintending Engineer. It is not correct, sir. They have done their best.

(BELL)

మిస్టర్ డివ్యూటి స్పీకర్ : అనుమతి లేకుండా సభ్యులు నభలో పెద్ద స్పీచులు ఇస్తే ఎట్టగు ?

శ్రీ కె. బాపిరాజు : వాస్తవాలు దేశానికి, ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన బాధ్యత నాకు కూడా ఉంది. శ్రీ నిరంజనరావుగారు కృష్ణా జిల్లాలో ఎన్.ఇ.ఇ.ల మీద మాట్లాడుతున్నారు. కానీ వారు చేయగలిగింది చేసారు, వారిలో తప్ప ఉచ్చే కరక్కు చేయాలి కానీ వారిమీద కోపం చూపించడం ఎందుకు ? రెగ్యూలేటర్సు ఇంజనీర్లు క్రమ పద్ధతిలోనే వారి పరిధిలో మైన్సెట్సు చేస్తున్నారు. ఆందువల్ల నిరంజనరావు గారు ఇంజనీర్లమీద కోపంతో మాట్లాడడం మాచిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. రంగారావు : ఇప్పుడు ఈ సిబి సమయం కృష్ణా జిల్లాలో చాలా అందో శన కలిగిస్తున్నాధి. నా ఏరియా అంతా కూడా సముద్రం ఉండే ప్రాంతం. మా ప్రాంతంలో మంచినీరు కూడా దొరకని పరిస్థితి ఇప్పుడు ఉంది. అంతే కాకుండా రైతులు కూడా నారు పొసుకోవడానికి సీరులేకచాలా ఇంగుందిందుతున్నారు. కృష్ణా జిల్లాలో ప్రకాశం ఖారేజి దగ్గర 10.5 అడుగుల కంటే ఎక్కువ కెపాసిటీ సీరు రిజర్వ్యూయరు నిండు చేయగలిగితే ధర్మల్ స్టేషన్కు సీరు అందుతుంది. (కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి ధర్మల్ స్టేషన్కు సీరు అందుతుంది.) కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి తర్వాత స్టేషన్ ఏర్పాటు చేసుకున్నప్పుడు దానికి తప్పకుండా సీరు ఇవ్వవలసి ఉంది,

శ్రీ జి. లచ్చన్న : ఆయకట్టు ప్రాంతంలో నరిగా రైతులకు సీరు ప్రతు త్వ్యం వారు అందించలేని పక్షంలో రైతులు ఎంత అయితే పటటి సఫ్ట్ పోతువ్వారో అంతా కూడా నష్ట పరిహారం క్రింద ప్రభుత్వం ఇప్పువలసిన సీరు సఫ్టులు ఆవుతుందని కూడా ప్రభుత్వం హామీ ఇవ్వాలి.

శ్రీ బి. వెంక్రిం : గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు ఆన్ని కూడా నేను నోట్ చేసుకున్నాను. ఈ సంవన్ధురం ఈ దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి రావడానికి గల కారణం రిజర్వ్యూయర్లో ఏటా వచ్చే ఇన్స్ట్రో రాకపోవడం, వర్షాలు ఆలస్యంగా పడడంవల్ల ఈ పరిస్థితి వచ్చింది. ఇప్పుడు ప్రకాశం ఖారేజి దగ్గర రిజర్వ్యూయర్లో

10.5 అషుగుల మైటుత్రైన్ చేస్తున్నారు. తర్వాత స్టేపన్స్కు ఈ నీరు అందించిన తరువాత ఆ దర్శయి స్టేపన్స్కో పారు వాడిన నీరును మరల కెనాల్పుకు వదలడం జరుగుతండని గారవ సభ్యులకు తెలుసు. అయితే ఉన్న ఇబ్బంది ఏమిటంచే రావళిసిన నీరు సకాలంలో రిజర్వ్యూయర్లోకి రానందువల్ల టైటలకు నీరు ఇవ్వాలేకపోవడం జరిగాంచి. ఈ పరిస్థితిని తొలగించడానికి గాను 25 వేల కూడా సీటిని త్రీప్తాలం ప్రాప్త్యు నుంచి వదలడం జరిగింది. ఆ నీరు రెండు రోజులలోగా అనగా రెపో ఎట్లుసో కృష్ణా డెల్టా ఏరియాకు చేరడని పరిస్థితి ఖాగు పడుతుందనే నమ్మకం లాకు ఉంది. అంతే కాకుండా ఇప్పుడు గారవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని కూడా ఆలోచన చేస్తారని ఎనవిచేస్తున్నాను. ఎవరో ఇంజనీర్లు నముద్రంలోకి నీరును అనవసరంగా వదిలివేస్తున్నారే మాటలో చేసు ఏకిభింబశేక పోతున్నాను. నముద్రంలోకి నీరును వదిలితే ఇంజనీర్లకు లాభు ఏమి ఉంటుంది? ఇంజనీర్లకు నచ్చుద్రంలోకి నీరు వదిలితే లాభం ఏమీ ఉండడని ఇక్కడ అందంకి తెలుసు.

ఎప్పి ఎమైనప్పబోకి, గారవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాన్ని కూడా, సౌకల్యంగా పఠిలి-చిరై తులకు ఇబ్బంది లేకుండా చెయ్యాడానికి తగు ప్రపయత్వం చేస్తామని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

SRI B. NIRANJANA RAO : I am prepared to resing for two months water was let into the sea Let the Chief Minister appoint a Committee and let them go and enquire.

SRI B. VENKATRAM : I am not ready to dony what you have said. I would like to go into the facts. You have stated a particulars fact. Although you met me earlier you did not bring it to my notice, otherwise I would have done.

శ్రీ వి. కోవనాద్రిశ్వరరావు : అధ్యాత్మ, ఇంజినీర్లు కావాలని వృధాగా నీరు నముద్రములోకి వదిలివేశారని కాదు. కృష్ణా బరావ్ దగ్గర విత్తహార్షింగ్ కెపాసిటీ లేదు. నాగార్జునసాగర్ ఐవర్ ఇనరేషన్కు వచ్చిన నీరు - కృష్ణా బరావ్ దగ్గర 12 పీడ్ రాదిలే సముద్ర లోకైనా వెళ్లాలి. లేక కెనాల్పులోకియనా వెళ్లాలి, అంగ్రేష్ విత్తహార్షింగ్ కెపాసిటీ లేదు. అ-దువలన, అక్కడ ఒని చేసిన యన్.ఇ - వన్ - ఎ ది టెస్టు పర్ఫెన్స్ వుయ్ హోప్ సీన్ - మా జిల్లాలో డ్రెయినేషన్ బోర్డు నమాచేశంలో తీసుకున్న నిర్ణయాల ప్రకారమే పారు చేశారు. ఆయనంతట ఆయన చేసినది కాదు. ఆయన చెస్తు ఇంజనీర్, విషయం అడి కాదు, ఇప్పుడు అక్కడ నీట్ను సరిగా అందక పోవడం వల్ల మాకు ఇబ్బంది పచ్చింధి తప్ప ఆయనపై వ్యక్తిగతంగా ద్వేషంతో

అసెంబ్లీ ఫోరమ్‌ను పుపచ్చొగించుకుని చెబుతున్న మాటలు కావు. ఇప్పుడు కిలిగిన అనుభవాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకుని, ముఖ్యమంద్రాగచ పులిచింతల రిజర్వ్‌యాయ విషయం తప్పనిసరిగా పరిశీలించి నాగార్జునప్పాగార్ వద్ద నుంచి - పస్టు సోడేజ్ నుంచి వచ్చినే ఆ వాటర్ క్రష్ణ ఎగువలో - 18 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు చెఱ్చి తగలటి-డా, ఆ వాటర్ పుపచ్చొగచే విధంగా పుండెంచుకు పులిచితల రీజర్వ్‌యాయర్ విషయంలో కేంద్రీ ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించి ఆ పనులు చేపట్టుడానికి మన ప్రభుత్వం సిద్ధంగా తున్నది లేనిచి చెప్పువాలసిందిగా 'క్షారిటై చెయ్యువలసిందిగా' నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

SRI B. VENKATRAM : He has anyway gone to a great extent. I will assure you that all necessary steps will be taken. As far as the other points are concerned I will take note of both the appreciation of the engineers and the criticism on the engineers and we will take an objective view of every matter.

శ్రీ ఎం. టింకార్ : ఇది నానఫీషియల్ దే కాబ్లీ, గవర్న్‌మెంటు చిట్టినే ను వాయిదా వేసి, నానఫీషియల్ బిట్టినెసు టేకప్ చెయ్యాండి.

శ్రీ గాతు లచ్చన్న : నేను, రూలు 329 క్రింద ఒక నోటీసు ఇచ్చాను... మిస్టర్ డిహ్యాటి స్పీకర్ ; దానిని నేను కస్పిడర్ చేయవలసి పుంటుంది.

శ్రీ గాతు లచ్చన్న : ఈ సమావేశం ఎన్నాట్లు జరుగుతుంది.

మిస్టర్ డిహ్యాటి స్పీకర్ : బి.ఎ.సి లో మీరు నభ్యలు, ఆక్రూడ తెలుస్తుంది.

మిస్టర్ డిహ్యాటి స్పీకర్ : అదీనా దృష్టికీ ఇంకా రాలేదు, ఇప్పుడు పేపర్‌గ్రాండ్ ఆన్ ది టెబుల్ ఆవ్ థి హోస్ ఐపెం తీసుకుండాము. . .

POINT OF ORDER

re : Placing of ordinances on the table.

శ్రీ వెంకయ్యనాయుడు : అధ్యక్ష, ఈ ఆద్యనెన్న గురించి చెప్పేమూడు, గతంలో స్పీకరు గారు ఇచ్చిన రూలింగ్ పీఎ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. అలాగే అంతకు ముందు స్పీకర్ బి.వి. నుచ్చారెట్టి గారు ఇచ్చిన రూలింగ్ కూడా వుంది. ఈ నభ సమావేశం ఫలానా తేదీ నుంచి జరుగుతుందని ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటించిన తరు

వాత ఈ ఆర్ద్రనెన్నును ప్రభుత్వం జారి చెయ్యడం జరిగింది. వారం రోజులలో అసెంబ్లీ జరుగుతుంది. ప్రకటించిన తరువాత ఆర్ద్రనెన్నును ఇస్తూ చెయ్యవలసినంత ఎమ్బ్రేస్పీ పరిస్థితి ఏమి వచ్చింది ? అటువంచి హస్టిస్టులేమీ లేవు. ముఖ్యమంత్రిగారు కనీసం సాంప్రదాయాన్ని కూడా పాటించకుండా ఈ విధ గా చేశాడు, ఇప్పుడు వేపర్స్ లైసెంట్ ఆన్ ది లేఱుల అవ ది హాసు అంటూ కదొక ఛాలా సింపుల్ ఇస్తూలాగా పెట్టేస్తున్నారు వారం రోజులలో అసెంబ్లీ సమావేశం అప్పతుండగా, ఆర్ద్రనెన్నును జారి చెయ్యడాకిగల కారణవేమిదే ? అంటే దానిని వారు ముఖు విచారించాలి, ఆ తరువాతనే దీనిని సభ చేయల్పేన పెట్టవలసి వుంటంది. అది ఇంతకుమందు వున్న సాంప్రదాయం కూడా.

At the time of presentation itself he must explain.

మిస్టర్ డిఫ్యూడ్ స్పీకర్ : డిస్క్యూషన్ సమయంలో వారు ఎందుకు ఆర్ద్రనెన్న తీసుకువచ్చింది విపరించుచున్న

శ్రీ ఎం. వెంకయ్యసాయిదు ; ఎయిమ్. 40వ ఆర్డ్రెస్చులో చెప్పడంకాదు. వారం రోజులలో అసెంబ్లీ సమావేశం జరుగుతుండగా ఆర్ద్రనెన్న ఇస్తూ చెయ్యవలసిన అవసరం ఏముచ్చిందో ఉప్పాలి, అది మా పాయింటు.

I am not going into the merits of the case.

SRI G. SUNDARA RAMAIAH : He has raised the point under presumption. He has raised the point of order presuming that there will not be all these things. How has he come to that conclusion and how he raised the point of order with the presumption as his basis. It is not a correct procedure for the House to take cognizance of.

MR. DEPUTY SPEAKER : He is also equally a Member of the House like you and it is quite relevant.

SRI G. SUNDARA RAMAIAH : It is not relevant I am not questioning the Chair. We are only submitting that the hon'ble Member has presumed things though there are no such things.

SRI M. VENKAIAH NAIDU : I am not presuming. Because the Minister was about to lay the papers on the Table of the House without explaining the reasons.

SRI N JANARDHANA REDDY : According to the provisions I had to lay on the Table.

ఈ విషయంలో వెంకయ్యనాయడు గారికి ఎంత ఆద్దర్మ వుందో, ఇంద్రాక ముఖ్యమంత్రి 6-30 p.m గారు చెప్పినట్టుగా, ఈ విషయంలో చర్చ తీసుకోవాలని ప్రశ్నత్వానికి కూడా అంతే ఆద్దర్మ వుంది, దేనికి నంబందించి అయి నా బిల్లు తీసుకురావాలందే కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి క్రియరెన్సీ రావాలి. ఇవాళ బిల్లు ప్రవేశ పెడిలే, దానికి ప్రీసిదెంటు ఎసింద్ర వచ్చేటప్పటి చాలా డిలే అప్పతుందని ఆర్థినెన్న ఇస్తూ చెయ్యడం ఇరిగింది, ప్రొము సేవ చెయ్యాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆర్థినెన్న ఇస్తూ చెయ్యడం ఇరిగింది అంతేగాని, ఇందులో హోస్పట ఆగోరపరచాలని గాని, మరొకటి గాని కాదు.

We are with open mind. We are going to adopt any suggestion which is going to help this. We are going to adopt, we are not closing.

అర్థినెన్న ఇస్తూ చేసిన తరువాత అయ్యపురెడ్డిగారు ఒక నోట్ పంపిఁచారు. రానిని కూడా పరిశీలిస్తున్నాం, ఆ దిధంగానే పారి వద్ద కూడా ఏమైనా వుంటే పాచించండి, పారి అభిప్రాయాలు కూడా పరిశీలించడం జరుగుతుంది. ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు రాష్ట్రంయొకర ప్రతిష్ఠ దెళ్ళి తగలకుడా వుండాలని వెంటనే చర్చ తీసుకోవడం ఇరిగింది. దీని వలన ప్రొము సేవ అయిందితప్ప, సష్టుమేమీ ఇగగలేదని వనవి జీస్టున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జ్యోతిర్మితి :— ఈ ట్రైబ్యూనల్ ॥ రించి కాదినెటులో ఎఫ్ఫూవర్ అయింది. 21 జూన్నన, ఆ తరువాత యి ఆర్థినెన్న ప్రమాలుగమేచ్ చెయ్యడానికి పది రోజులు పట్టింది. అప్పటికి శాసనసభ సమావేశం యిల్కోవారం రోజుల్లో ఇరగనప్పుడిం ఆ సందర్భాలోనే మేముక మాచర చెయ్యడు ఇరిగింది. ఈ ట్రైబ్యూనలు యొక్క ప్రోవిజన్స్ విషయంలో మీద ప్రతిపక్షాన్ని సంపదించడుని, మేముక విషయమై ఆసుహన పథ్థాము కూడా, అదేమంచే — అసెంబ్లీలో బిల్లు ప్రవేశ పెట్టికుండా చెయ్యడమంచే

'It is a part of the plot to transact the business behind the back of the House,

వారంరోజుల్లో ఏమి జరిగింది ? ప్రొము సేవ అయింది అంటున్నారు....

మిష్టర్ డెహ్మాటీ స్నీకర్ :— శాసనసభ పై గౌరవం చూపించుని నేను కూడా ఈ లింగు పార్టీ పారికి చెప్పగలమన్నాను.

SRI S. JAIPAL REDDY : Any Bill which suffers from the infirmity of grave impropriety should not be allowed to place on the Table of the House.

MR. DEPUTY SPEAKER : They say that they had to do it under extraordinary circumstances.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— అధ్యాత్లా, దురదృష్టపకాత్మా శాసనసభను ప్రక్క కు రెణ్ణి ప్రవర్తించే వద్దతి, సాంప్రదాయం ఏర్పడింది మన దేశంలో, ఈ పద్ధతికి మొము ప్రొచ్చు చెస్తున్నాం, శాసనసభ సమావేశం జరగబోతుండగా, శాసనసభలో చర్చించే ఆవకాశం లేకండా, శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టికుండా అర్థినెన్ను తీసుకురావడం నరిసైన దికాదు. ఖాండ్క్రాబింగ్ విషయమై, అధికారంలో వున్నవారు, పెద్దవారు పట్టణాలలో పేరల, ప్రథు త్వరించు భూములను ఆకమించు కోవడం గురించి మేము గత నాలుగు నం పత్పరాలుగా పదేవదే చెబుతున్నాము. మేమునున్ని పర్యాయాలు యా విషయాన్ని గురించి చెప్పించి అసెంట్రీ రికార్డ్స్ చూస్తే తెలుస్తుంది. కానీ, మే సెలరో ఇబ్రహిమాన్ అరెస్టు, ఆ తరువాత అతని స్టేట్మెంట్, అంజయ్యగారి స్టేటుమెంటు యిచ్చివచ్చిన తరువాత చుట్టూమంత్రిగారు దాని గురించి తాము చర్య తీసుకుంటామని, అర్థినెన్ను కూడా తీసుకు పస్తామని చే నెలలోనే చెప్పారు. జాన్ లోకాదు. ఆ తరువాత. మే నుంచి జాన్ 29దాక వారి దృష్టి ఎమి అయినప్పటికి, ఏమీ చర్య తీసుకోలేదు. దయు వున్నవారు, పలుకుబడి పున్నవారు పదవిలో వున్నవారు భూములు ఆక్రమించుకుంటూ వుంచే—దానిపై మేమంతా తోడుదొంగలమని అందులో ఒక నోంగ చెప్పినప్పుడు, మెంటునే శాసనసభను పిలిచి, చర్చించి తినచర్య తీసుకోపడానికి ప్రయత్నిస్తే బాగుండేది. అట్లా చెయ్యుకుండా. శాసనసభ ఒక వారం రోజుల్లో సమావేషువుతుండగా, యప్పుడు శర్మిసెన్ను తీసుకువచ్చారు. శాసనసభను అప్పుడే పిలిచి, బిల్లు ప్రవేశ పెటితే ఆవసరమైతే రాల్తింబవట్ట కూర్చుని ఒక్కరోజులో పాసు చెసేవారం; ప్రతిపక్షాలకున్నంత అదుర్దా వారికి కూడా వున్న దంటున్నారువారు. నాకు రూల్ని తెలిసి నంతరకు, కంకరెంటు బిల్ని తప్ప పైసి దెంటు ఎసెంటుకు వెళ్లవ సికాటి విషయంలో. శాసనసభ పరిధిలో వున్న విషయాలపై చట్టాలుచెయ్యడానికిగాని, ఆర్టిసెన్ను యస్యా చెయ్యడానికి గాని ప్రబుత్యాసికి అడుకారం పుచ్చి. ప్రతి శర్మిసెన్ను కెంద్రప్రభుత్యాసికి పోలసిన అవసరం లేదు. ఆధి కంకరెంట్ ఇస్యాతాయి.

Where the Governor can reserve it for the approval of the President .....

అంతే తప్ప, ప్రతిది పోలసిన అవసరం లేదు. బతే, ఇష్ట మొచ్చినప్పుడు అర్థినెన్ను ఇస్యాచెయ్యటం, రూల్ని ఆప్ ప్రొసెసర్సు ఆధారం చేసుకోని దేబుల్ పై పెడుతున్న మనడం, ఆ సెంయంలోకి పోవద్దనడం, ఇది శాసనసభను గౌరవించడం కాదు. కనీసం చర్చకూడా నూ రోజు ఆరుభించకుండా, శాసనసభను పిలవకుండా, యా విషయం చర్చించకుండా సాంప్రదాయానికి వ్యతిరేకంగా, దేబుల్ పై పెడుతున్నామనడం నరిసైనది. ఇది శాసనసభను అగ్రారవచ్చడమే అవుకుండిని నేను చేబుతున్నాను.

MR. DEPUTY SPEAKER : I am afraid I may have to rule out all the objections.

SRI K. VENKATARAMAIAH: For placing on the Table why so much discussion.

శ్రీ గౌతులచ్చన్న :— మంత్రిగారు యుక్తియుక్తిగా, ఆర్డెన్స్ వచ్చిందని, తైము సేవ చెయ్యడానికి అర్దించున్న ఇస్తూచేశామంటున్నారు. మొదటనే శాసనసభను పిలిచి బిప్పు ప్రవేశ పెట్టివచ్చును కదా, ఆ కాగిలాన్ని చేబల్ పై పారేసి పేపడానికి యప్పుడు యి విధంగా చేశారు ? ఇప్పుడు చర్చిద్దామాటే మీరు కాదు అర్థాలు. ఈ విధంగా చెయ్యటం ఒక అలవాటు అయిపోయింది. మాట్లాడితే, ప్రతిధానిపి ప్రార్థిగించేయ్యడం, అర్దించున్నిలు ఇస్తూచేయ్యడం, ఇది ఆర్డెన్సుల పరిపాలన తప్ప మరొకటి కాదు. రెండు రోజులకొరకు నమాచేశం పిలచారా ? రేపు సోమవారం ఎడ్డర్న్ చేస్తామంటున్నారు. ఎన్నాళ్ల యి విధంగా పరిపాలించ దలచుకున్నారు ?

మిష్ణరు డెఫ్యూటీ స్పీకర్ :— డివ్యూ గూడ్చి చి.ఎ.సి. లో చర్చిద్దాము.

శ్రీ గౌతులచ్చన్న :— అట్టూ అయితే చేబల్ పైన పెట్టిదానికి ఆర్డెన్సీని వుందని చెప్పుకోవడము ఏమిటి ?

SRI A. MADAN MOHAN : Sir, what has prompted the Government to come out with an Ordinance has been told to this House in this Session by my colleague, the Hon'ble Revenue Minister. Now the only question that remains before this House is whether it has to be placed on the Table of the House or not. It is basically a Constitutional requirement and a Constitutional obligation. Whether the reasons were justifiable in trying to bring an Ordinance [especially when the Assembly is meeting is a deplorable point. This of course they can discuss at the time when this is introduced in the form of a Bill. But here the Constitutional requirement and obligation is not only an obligation but is mandatory. There is no other alternative. For any ordinance once decision is commenced, it has to be placed on the Table of the House. So, in order to meet the Constitutional requirement of the House, this has been placed on the Table of the House.

శ్రీ సిపాచ. రాజేశ్వరరావు :— వారు చెప్పినట్టు ఆల్రోనేటీవ్ లేదు ఈనుకనే ఇక్కడ చేబల్ పైన పెట్టివలసిన అవసరం వచ్చింది. అలాటి పరిసితికి ప్రిచ్చ

చేయానికి ప్రథత్వం ప్రయత్నించినది. అది వారికి ఒక అలవాటు అయిపోయింది. అనేక రాజకీయాలు సాగుతున్నాయి. ఈ ఆర్డర్ నేటేవే అని చెప్పి ధరాక్రమం దారులను తప్పించడానికి పెద్ద ప్రయత్నము చేశారు. ఇది ఒక భ్రాక్ అక్షు, దొంగలను పట్టుకొనే అవకాశం లేకుండా చేశారు. ఎనిమిదివేల మంది 18,000 ఎకరాలను ఆక్రమించుకొని వుంటే ఇద్దరితో కూడిన ట్రైయ్వ్యవాల విచారించువాలికి సమయం నరిపోతుందా?

Sri S. Jaipal Reddy : Sir, it has become a compulsive habit.

MR. DY. SPEAKER : No, because there is no alternative but to place it on the table of the House.

Sri CH. Rajeswara Rao : It is a black Act to save the culprits.

MR. DY. SPEAKER : Don't be harsh.

SRI CH. RAJESWARA RAO : I must be harsh with these people. They are never for the point.

ఈ స్టేజిలో సింపుర్లగా లేబల్ ప్రైవేట్ పెదుతున్నామని అమాయకముగా చెప్పే పరిస్థితి కాదు. వీఎపెనక పున్న దొంగతనాన్ని నృష్టము చేయదలచాను.

SRI A. MADAN MOHAN : Sir, you are allowing them to go into merits. I only tried to explain the Constitutional requirements.

SRI CH. RAJESWARA RAO : Sir, the Constitution is a lively document. It is a living document. It helps the functioning of the democracy but it cannot be misused.

MR. DY. SPEAKER : It is quite relevant. They have placed it and I am allowing them, as the Leader of the House said that there was no other alternative. It is in order.

శ్రీ యం టించార్ :— నాన్ అఫిషీయలు బిటినెన్ డిస్క్యూవనెక్సు కె. కు గంటల టైము వుఃధాలి. మధ్యలో గత్యుమెంటు బిటినెన్ని వాయిదా పేసిస్ ట్లీ స్టోర్స్ కింగ్స్ పున్నాయి పెంచునే నాన్ అఫిషీయలు బిటినెన్ని టేక్ ఆవ్ చెయలసి కోర్ చైన్.

MR. DY. SPEAKER : Yes. we take the han official busin-
ess after "Papers laid on the Table of the House."

PAPERS LAID ON THE TABLE.

- 1 re- A-P. Land Grabbing (prohibition) Ordinance, 1982.

SRI N. Janardhan Reddy (Minister for Revenue and power)
Sir, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the Andhra Pradesh Land Grabbing (prohibition) Ordinance, 1982 (Andhra pradesh Ordinance No. 9 of 1982) as required under sub-clause (a) of clause (2) of Article 213 of the Constitution of India.

2. re-A.P. Gram Panchayats (Amendment) Ordinance, 1982.

SRI Ch. RamBhupal Reddy (Minister for Panchayati Raj):

Sir, I beg to lay onthe Table of the House, a copy of the Andhra pradesh Gram panchayats (Amendment) Ordinance, 1982(Andhra pradesh Ordinance No. 10 of 1982) as required under sub-clause (a) of chause (2) of Article 213 of the Constitution of India.

3. re- A.P. panchayat Sami this and X.ps., Ordinance, 1982.

Sri Ch.Ram Bhupal Reddy: Sir, I also beg to lay on the table of the House, a copy of the Andhra pradesh Panchayat Sami this and Zilla parishads (Second Amendment) Ordinance, 1982 (Andhra pradesh Ordinance No. 11 of 1982) as required under sub-clause (a) of clause (2) of Article 213 of the Constitution of India.

- 4 re- Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Ordinance 1982.

SMT. B. Sarojini Pulla Reddy (Minister for Mun., Adm):

Sir, I beg to lay onthe Table of the House, a copy of the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Ordinance, 1982 (Andhra Pradesh Ordinance No 8 of 1982) as required ueder Sub-clause (a) of clause (2) of Article 213 of the Constitution of India.

MR. DY.SPEAKER : Papers laid.

GOVERNMENT BILL.
THE HYDERABAD MUNICIPAL CORPORATIONS
(AMENDMENT) BILL, 1982.

SMT. B. SAROJINI PULLA REDDY : Sir, I beg to move that leave be granted to introduce the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982.

Mr Dy. Speaker : Motion moved.

The question is ;

That leave be granted to introduce the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 1982.

Motion was adopted and the Bill was introduced.

Mr. Dy. Speaker : Now let us take up the Non-official Resolution please.

(Interruptions)

Sri M. Venkaiah Naidu : Sir, where is the Bill ?

BUSINESS OF THE HOUSE

(Interruptions Bell)

Sri V. Sobhanadreeswara Rao : Sir, what about my privilege Motion.

Mr. Dy. Speaker : I have ruled it out as there is no privilege involved. It cannot be taken as a sort of privilege, as there is no privilege involved in it. When my ruling is given, please don't question it. I am not allowing any discussion about it.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీస్వరారావు :- జిల్లా ఫురివత్తు అర్థాత్తల పదబికి నం ఇంధించి ఇంక ఎంతమాత్రము ఎక్కుడైనన్న యివ్వడం అని హానెలో ముఖ్యపంచిగారు యిచ్చిన హామీ పుంచి. ఆ నందర్ఘములో జన్మనడ్డిగారు యిచ్చిన క్రిపిలేట్ మోహన్ ఏమి అయినది ?

Mr. Deputy Speaker : I have already ruled it out as there is no privilege involved in it.

శ్రీ వి. శోభనాద్రీస్వరారావు :- ఈ పొదగించము అని ఈ హానెలో కష్టము.

Mr. Deputy Speaker : I have given my Ruling, and hence no discussion on this please. Now let us take up non-official Resolution.

ఆధ్యాత్మ, పాయింట్ అవ్ ఆర్డర్,

శ్రీ గౌతమచ్చన్న : జిల్లా పరిషత్తు బైర్మెంట్ల పదవీ కాలం నెల రోజులు పొడిగించే ఆర్టిస్టుస్ మీద పెట్టారు. దానికి నంబింగిన విషయం మాటాడ టానికి అవకాశం ఇవ్వదా ?

Mr. Deputy Speaker : When the point of order is raised, I cannot say "No" to him

శ్రీ గౌతమచ్చన్న : టేబిల్ మీద పెట్టిన ఆర్టిస్టుస్ గురించి పాయింట్ అవ్ ఆర్డర్ అడగటానికి అవకాశం లేకపోవదం సాంప్రదాయమా ?

మిస్టర్ డివ్యూటీ స్పీకర్ : ప్రతి సారి పులి పులి అన్నట్లుగా ప్రతి దానికి పాయింట్ అవ్ ఆర్డర్ అంటే ఏమీటి :

శ్రీ గౌతమచ్చన్న : ఇప్పుడు మేక వన్నె పులి టేబిల్ మీదకు వచ్చింది.

మిస్టర్ డివ్యూటీ స్పీకర్ : సబబు అంగు న పాయింటు అవ్ ఆర్డరు రెయిజ్ చేస్తే హాసుకు హాల్పువులుగా పుట్టయింది

శ్రీ గౌతమచ్చన్న : ఈ సభలోనే పెంచము, పెంచము అని చెప్పారు కదా. ఇప్పుడు నెల రోజులు పెంచుతుంటే ప్రజలు నవ్వుతారని అయిన అనకోకపోతే ఎలా ? రెండవసారి పెంచుతూ ఈ సభలో బిల్లు తెచ్చినప్పుడు ఇక పెంచము, పెంచడ అని చెప్పి ఇప్పుడు నెల రోజులు పెంచారు.

శ్రీ పి. ఇన్ఫోనరెడ్డి : పంచాయతీరాట్ కాథా మంత్రిగారు, రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఇక్కడే వున్నారు. పెంచము, పెంచము అని చెప్పారో లేదో వారినే అడగండి.

Mr. Deputy Speaker : Now I am going to take up Non-official Resolution.

శ్రీ పి. ఇన్ఫోనరెడ్డి : ఆధ్యాత్మ, నేను ఒక ప్రివెట్ మోషన్ ఇచ్చాను.....,

Mr. Deputy Speaker : It is over. I have already given my Ruling on that.

శ్రీ పి. ఇన్ఫోనరెడ్డి : ఇంత ప్రాముఖ్యంగా చించుటలో తప్ప నస్తః

సాంకోసికి పిలువకుండా విశ్వయం లీమకొంచే ఎలా ? మా రైట్స్ లీసుకనే అధిసరక చీకు లేదు.

Mr. Deputy Speaker : I am not a time grabber. I have not taken your right. I have to regulate the business of the House also.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి : మంత్రిగారు కేటగారికలుగా ఎక్కుడిండి చేయము అని తెచ్చినప్పుడు.....,

Mr. Deputy Speaker : Please don't raise that topic. That is already over.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి : రై ట్రేడిని అంటారు.

According to Rule 163, I have moved this.

ఈ మధ్య గవర్నర్షురుగారికి ఒక మెమురాండం ఇచ్చాను. స్పీకర్ ఎన్నిక ఇరపదం లేదు. దిహృణి స్పీకర్ను ఎక్కుపొయింటు చేసి.....

Mr. Deputy Speaker : Don't attribute such motives to the chair please... .....

Mr. M. Omkar, please you move the Non-official Resolution.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

Streamlining the Police machinery to meet the objectives of Welfare State.”

శ్రీ ఎం. కింకార్ : అధ్యక్ష, నేను ఈ క్రింది తీర్మానాన్ని ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

I beg to move that this House recommends to the Government to take immediate appropriate steps to streamline the entire police machinery in such a way as to meet the objectives of Welfare State.

MR. DEPUTY SPEAKER : Motion moved.

శ్రీ ఎం. టంకార్ : అద్యతా, ఇథి చాలా ప్రధానమైన తీర్మానం, నమాజం లో ప్రజలయొక్క చార్టు బ్రితుకుల జీవిత సమస్యకు సంబంధించిన తీర్మానం.

శ్రీ కె. గోవిందరావు ఇన్, ది షైర్

రాజ్యంగ యంత్రం ఆనేది పాలక వర్గాల ప్రయోజనాలను కాపాడే రక్షక పనిమట్లు రాజ్యంగ యంత్రాలలో పోలేసు ఆనేక కీలకమైన పాత వహిస్తున్నది. ఈనాడు పోలేసు డిపార్ట్మెంటు చేస్తున్న పని ఏమిచి, ప్రభుత్వం ప్రకటించిన లక్ష్యాలు ఏమిచి ఆనేచి ఆనేచి మనం చూస్తే ప్రభుత్వం తన లక్ష్యాలలో క్రీడ్-రాజ్యం ఆగ్నాయ. దెంచోక్కసి అన్నారు. సోషలిజం అన్నారు. సెక్యూరిటిం అన్నారు ఖలహీన, దశత, హరిజన, గిరిజన, మహిళలకు మాన, ప్రాణ, తన రక్షణ కలుగేస్తామన్నారు. దానికి కావలసిన చట్టం చేశామని అన్నారు. పట్టం అమలు జరుపుతున్నామని చెబుతాన్నారు. కానీ ఈనాడు ఆ వట్టాలను దిక్కరిస్తున్నది ఎవరు ? ప్రజల దన, ప్రాణ, మానములకు రక్షణ లేకుండా చేస్తున్నదెవరు ? ఈ విషయాలను మనం జాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసివుంది. నేను వివరాలలోనికి వెళ్లేమందు ఒక విషయం స్వస్థం చేయదలచున్నాను. రాజ్యంగ యంత్రంలో పోలేసు ఒక శాగమైనవుడు మాములు కానస్తేబులు ఉరిస్తించి ఎట్లు వున్నదో చూతాలి. వారికి నరైన వేతనాలు ఇవ్వదంలో, రిక్రూట్మెంటు విషయంలో ఇచ్చాన్నపర్ విషయంలో, ప్రమాణవ్ విషయంలో ఎలాటి పశ్చాతం లేకు, దా న్నాయం జరిగేట్లు చూడాలి, వాంకి గృహ వనతి, వారి పిల్లలకు విద్యా వైద్య సౌకర్యాలు కలుగేచేయవలసిన భాద్యత కూడా ప్రభుత్వం మీద వుంది. వారు చేసే అందోళనను ప్రభుత్వం సానుభూతిలో అర్థం చేసుకోవలసివుంది. కానిస్తేబుల్ని ఎసోసియేషన్ వెట్లు కోవున్న. గెట్టిటెడ్ అపీనర్సువేరే పెట్టుకోవచ్చ. ఐ.పి.ఎస్. అధికారులు వేరే పెట్టుకోవచ్చన్నారు. కొస్టి మండి ఇన్నుతాథి కారులు కానిస్తేబుల్ని ఏపిపి చి, వెస్టీ ఛాకిం చేంచుంచు కుంటూ వున్నవారు. తమ అలవాటును కొనసాగి: చుకొటానికి కానిస్తేబుల్ని ఏర్పాటు చేసుకున్న ఎసోసియేషన్ ను ప్రిద్దలు కొస్టించారు. వారి నాయ కులను జ్ఞాత్తో పెటారు, 50 మందిని సస్పెండ్ చేశారు నావు అంధిన సమాచారం ఖట్టి ముహరు 80 మందిని సస్పెండ్ లో గాని, డిస్క్యూన్ లో కాని వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. దిఇస్ట్స్టేటు చేసిన వారికి కూడా ప్రోట్స్ నోటీసు ఇచ్చి ఏడిపిసున్నారు, ఇదివరకు హోమంత్రిగా వున్న ప్రఫాకరరెడ్గింగు, ఇప్పుడి మాత్రి ఐగ్నాథరావుగారు వారి నమస్యలను మానవతా దృష్టితో పరిశీలించి పరిష్కరించాలని చెప్పారు. రక్షణ సాధించు చర్యలు తీసుకోకుంటా మీరు చేసున వాగ్గానాలను నిలుపుకోవాలసింధిగా మనవిచేస్తున్నాను. చెన్నారెడ్గింగు ముఖ్యమంత్రిగా వుంచగా వారి సమస్యలైటైక పాలసి ప్రకటించారు. వారు ప్రకటించిన పాలసిలను అమలు జరుపవలసింధిగా కోరుతున్నాను. అంతక్కన్నా ఏన్నావ అధనంగా కోరడం లేదు. ఆంతేకాదు, చేట్లు కీ ఆగ్నేష్టేషన్సు సందుఘములో సేటు

రింగ్రెస్ జేషను ఒక హామీ ఇచ్చింది. ఆ హామీ ప్రికారం 1,11,1956 కు వ్యవర్తము ఎవరైతే ఎపాయింటు చేయబడి వున్నారో అటువంటి వారందరు కూడా ఒక స్టేబీల్ అవ ప్రమోషను పొందడానికి లేక దానితో నమునవైనటువంటి ఆర్టిక్ లాభం పొందడానికి గాని ఆర్టులు అవుకారని వుంది. అది కేవలం ఒక పోలీసు డిపార్ట్మెంటుకి కాదు. మొత్తం ప్రఫుత్వములోని ఆన్ని అంగాలకు వ్యక్తము అందింది. అయితే కొన్ని అంగాలలో అమలువిచారు. పోలీసు డిపార్ట్మెంటులోని కొన్ని సెక్షన్లో అమలు జరిపారు, అంతట అమలు జరుపలేదు. అది అమలు జరపాలనేది కోరిక అదీ సాంమాన్యమైన కానిస్ట్రెబ్లకు నంటింధించిన విషయము. వారి స్థితిగతుల విషయములో నచ్చజం, ప్రభుత్వం సానుఖూతితో మాచి వాటిని పరిష్కరించవలసిదే. దానిలో ఎవరికి ఎటువంచి అభిప్రాయభేధం లేదు.

ఈక శాంతి భద్రతల నిర్ద్ధారణ నమ్ములు వ్యక్తము. నిజానికి పోలీసు డిపార్ట్మెంటులు సరిగా పరిశీలిస్తే కోర్టు తీఱ్యలను అమలుజరుపవలసిన డిపార్ట్మెంటే వాటిని దిక్కుచ్చిస్తున్నాడి. ఉచాహారణకు చెప్పాలంటే ఆనేక చోట్ల భూముల విషయమైంజక్కను ఆర్ధర్పణారీ చేస్తున్నారు. పోలీసువారిని నహాయి చేయమాటున్నారు. నిజమైన హక్కు దారులకు నహాయి చేయమాటే - కోర్టు ఆర్ధరు వున్నప్పటికీ - నహాయి చేయకూడా కేవలం ఎవరైతే దబ్బ ఆస్తారో అవతలివైపు నుండి వారి ప్రక్కన చేం అసలు హక్కు దారునకు తంగం కలిగిస్తున్నారు తాజా వుదాహరణ. సర్గంపేట తాలూకాలో చంద వట్టి లాంక్షిషురం గ్రామములో కోర్టు ఆర్ధరును ధికరించి, లంచాలు తీసుకొని భూస్వాముల కనుగొంగా ఒక రాష్ట్రియలాదారుకు వ్యతిరేకంగా కిరి (ఇ) క్రింద పట్టా ఇచ్చి నటువంచి హక్కుదారుకు వ్యతిరేకంగా కట్టాలో వున్న భూమి నుండి తొలగించి ఆతనికి అశ్వాయం చేస్తున్నారు. గత నంవర్షం ఆ భూమిలో వున్న సుమారు మూడు వేల రూపాయల పంటను దోషుకున్నారు. ఈ రోజువరకు రక్షణలేక వారికి వూఢువదిలిపెట్టి పారిపోవలనిన పరిస్థితి వచ్చింది. అదే విధంగా కోర్టు నుండి, ఎక్కుడైనా ఆకటూగా పోలీసులు పట్టుకొని చిల్పిపోసలు పెడుతున్నారని ఎవరైనా సర్వీహరంటు తెస్తే అది అమలు జరుగుతుండా నానా యిఱ్యాదుల పాటు చేస్తున్నారు. తమకు తెలుసు, ఇదే నర్సంపేట తాలూకాలో ఇంతకుమాటదన్న డి ఎన్.పి రామమోహనరావు గారి పీఠ కోర్టు ధిక్కురణ నేరం క్రింద తేసు పెడితే ప్రైకోర్టులో శిక్ష పడేంది. నిజానా ఉన్నశాధికార్ల శార్ధుత విమంటే చట్టం ధిక్కురించిన పోలీసు ఆఫీసరును శిక్షించాలి, అయి ప్రఫుత్వ శాఫ్ట్వర్ కూడా. ఒక డి.ఎన్.పి. తప్పు చేశాడని, లేక ఒక ఎన్.పి. తప్పు చేశాడుగా అని పోలీసుల్లో డిమోరలైజేషను రాకుండా వుండాలంటే ఏమి చేయాలని తెప్పి ప్రఫుత్వ స్టీటర్సును వట్టిక్ ప్రాసిక్కుటర్సును, యూ చట్టాలను ధిక్కురించే

కోర్టు ఆద్వరణను దిక్కరించే పోలీసు అధికారులకు మద్దతుగా వుంచుతూ నడుపుతూ వస్తు స్వారు. చివరకు ఈ రోజు ఆయన స్ట్రీంకోర్టుకు పొవడానికి ప్రశ్నత్వం తన కార్య తో పట్టిక్ ప్రాసిక్యాట్లనే గాకుండా ఎటార్ని జిసరల్ కు ప్రాయిదం జిగిందంచే ఇదేవి పద్ధతిమో అలోచించండి. అంతే కాదు, రాజయ్య ఆనే వ్యక్తి పోలీసు కస్టిలో వున్నందున అతని భార్య వెళ్లి కంటెంప్ల ఆవ్ కోర్టు క్రిందనో లేక నర్సీ వారంబో తీసుకుని వస్తే సీపు నాకు వ్యక్తిరేపంగా వెళ్లి తీసుకువస్తావా అని చంపి పేసిన వురువో రణలు మనవద్ద వున్నవి. ఈ రకంగా చెప్పకుంటూ పోతే ఒక యో స్నేక్షకు సంఘయిం చినవే ఆనేకం వున్నవి. రాజ్యాంగ చట్టంలోనే ఆర్డర్లన్ 14 ప్రకారం చట్టం ముందు అందరు సమానులే. ఒక పోలీసు అఫీసరు సామాన్య వ్యక్తినికొడుతాడు, చిత్రహించయి పెదతాడు. ఆ వ్యక్తి కోర్టుకు ప్రవేటు కంట్యేంటు పెట్టుదానికి పెదతాడు, ప్రవేటు కంట్యేంటు పెట్టగానే మెచిస్టేటు ఏమి చేస్తాడు, హాజరు కావలసించిని సమ్మాన్య జారీ చేస్తాడు. రెండున్నర నంపత్పురాలు అఫుతుంది ప్రతి 15 రోడులకొకసారి పది రోజుల కొకసారి నమ్మాన్య జారీ ఆపుతూ వుంటాయి, నమ్మాన్య జారీ అవడమేకాదు. నాన్ పేరి బల్ వారంట్లు కూడ జారీచేస్తూ వుంటాడు. అని అమలు పరచడం త్రువెన్.మి ద్వారా చేస్తూ వుంటారు. కానీ రెండున్నర నంపత్పురాల అయినా ఈ రోజు వరకు ఆ నమ్మాన్య తామీలు కావు. ఇంతవరకు ఆ నోటిసులు నర్స్ కావే, ఏమిదే, ఎక్కు పోతున్నవి ? ఎన్.బి. డ్యూచీలో వుంటాడు, పొచెస్తూ వుంటాడు, జింతంపెత్తుంటాడు, కోర్టుకు పోతూ వుంటాడు. కానీ ఈ ప్రముఖేటు కంట్యేంటులో హాజరు కావడానికి మాత్రం ఆయన పత్ర దొరకదు, నాన్ నర్స్ క్రీడ అని వుంటుంది. కానీ ఆచ్చే ప్రవేటు కాంట్లేటు ఒకవేలో లాయి దాకుహాజరు కాలేకపోతే ఆ కేసు దిస్ట్రిక్టు అన్నారుతుంది. ఏమిదే న్నాయం ? పోలీసు డిపార్ట్మెంటులు పాధ్యత ఇదేనా ? అంతేగాదు, ఇదే పోలీసు డిపార్ట్మెంటు ఒక్క నర్స్ పేట తాలూకాలోనే నాకు తెలిసివంచుకు 14 సంఘసంలకు లగ్గుకుడా 14 సంచర్యాలతో ప్రవేటు కంట్యేంటులను గానీ వ్యక్తులను గానీ చట్టకొని చిత్రహించయి పెట్టి గూండా ఎతో కొట్టించి కోర్టులకు హాజరుగాకుండా చేసి తేసులు రేటుండా చెఱారు. చట్టాలను ధిక్కరించి ఎవరు ఆనేసంచితి తెలుసుకోణి. ఉట్టేవి గిరిచెప్పల్ని పోలీసు స్ట్రీప్టోల్ పేజూ రునగరు తాయాకా క్రింద—ఒక కంట్యేంటు యివ్వారు జరిగింది. భూమి తత్ప్రవృతుండగా ళంగారం దొరికింపి. ఆ ళంగాల మున్డు గరిచెప్పి ఎన్ ట.తీసున్నాడు ఎవ్.ఆర్.మాత్రం తప్పసిల్లారుకుపంపాడు. పంపించిన నెల రోజుల వరకు ళంగారము దాతలు చెయసందున విలేశరుల వెట్టి ఎన్.బి.ని అడిగితే పంపాన్నాడు. తప్పసిల్లారుచు అడిగితే నా వద్దకూరాలేద వ్యారు. ఆ తరువాత అయి సగలు గాకుండా వేరే నాజాలు తీసుకుపోయి కూటకోణం చెపు పెట్టారు. ఇప్పటికే ఆడు నెలు దాటుతూ వుండి, ఈ రోజు వరకు ఆ ఎన్.బి. మీద చర్చ తీసుకోలేదు, కానీ విచారణ ఊగురేదు, కొన్ని లంకల దుప్పయిల విలువ

రెం బింగారానికి నంబుదించెన నేరం, ఈ రకమైనటువంటి వుదాహరణలు కరీంనగరం, వరంగల్ తిల్లాల నుండి అనేకం పున్నమి. ఉన్నతాధికారులతో కలసి తలా ఇంత పంచు ఖంచారు తప్ప ప్రభుత్వానికి రావశిన పురాతన ద్రవ్యానిధిని ప్రభుత్వానికి దక్కు మండా చేసున్నారు. అంతకన్నా ఇంకేమి కావాలి? మరొక విషయం. ఈ రోఱు పైదరూ చాదు సిటీలో చూసే పోచిసులు, మేము ప్రజా సేవకులం మీకు సేవ చేయడానికి పున్నా మని వ్రాసిపెడుకున్నారు పర్యాలేదు, ఆ మాత్రం మాటలు అన్నాడుకు సంతోషమే ఆ కోర్సు కళ్ళప్రస్తుందుకు. కానీ వాస్తవం ఏమిటనేది మనవి చేస్తాము. హంగ్రిగాంకి తెలియ నిధి కాదు. బాగా తెలుసు, ఎవరికి నారు సేవకులు ? ఎవరికి వారు స్నేహితులు ? ఎవరై తే డబ్బు ఇస్తారో వారికి వారు స్నేహితులు. డబ్బు ఇచ్చేవాడు భూస్వామి కావచ్చి. పెట్టుబడిదారుడు కావచ్చి, మండలను తార్చేవాడు కావచ్చి, జూద గృహాలు కావచ్చి; వ్యాధిచార గృహాలు కావచ్చి, దొంగ సాంయి అష్టేవారు కావచ్చి భూకు మాడ్కటీరు కావచ్చి, నీచరై రా ఒక సంఘ ప్లథిరేకి కావచ్చి, గుండాకావచ్చి, హంతకుడు కావచ్చి, లాగ కావచ్చి, దొంగ కావచ్చి. ఎవరుతే డబ్బు ఇస్తారో వారికి మాత్రమే సేవకు ను, వారికి మాత్రమే మితులు, ఇది ఈ రోఱు పున్నటువంటి స్థితి. అది కాదంటారా? ఎక్కు ఉచాహరించు ఇంతవాకు తసఫ్ఫు ముందు వచ్చాయి. ఏ రకంగా ప్రభుత్వం న్యూరూపం, పోలీసు డిపార్ట్మెంటు న్యూరూపం మారి. దనె విషయం చెప్పువలసి వుంటుంది, మీరు ఒయటు డైల్ఫోన్‌డి. ఒక లైటు డబ్బు పీఎస్‌ఎంట్ అయినా లేక ఇంట్లో దొంగతను ఇరిగినా లేక తన శ్రీ మీద ఆత్మా. చారం జరిగించిన పోలీసు స్నేహమును వ్యక్తి చెప్పగలుగుతాడా? పోవడానికి భయపడుతాడు పోతే డబ్బు అవసంగా ఇచ్చుకోవాలి. రెండవపి, అవతలి పార్టీ పలుకణి కలిగి వుంటే అదనంగా డబ్బు ఇచ్చినా కూడ ఆ తరవాత పీపు విమానం ప్రోగ్రమం తప్ప న్యాయం మాత్రం జరుగదు. అందుకని చాలా మంచి ఈ రోఱు చెప్పాలంటే నూచీకి 50, 60 మంచి బాధితులు పోలీసు డిపార్ట్మెంటు దృష్టికి తీసుకురావడం లేదు. రికార్డు మీద వుండడం లేదనే సంగతి గమనములో వుంటుంటే రేటు ఆవ్ క్రియిం ఆర్ అఫెన్స్ లెక్కలోకి వచ్చేటి 40 వర్షాలంటు మాత్రమే ఆనేడనప్పటిమోతుండ్రి, అందుకని మొత్తంగా చూచిపుటు నేరాల సంఖ్య విపరీతంగా పెరుగుతున్నది అదొక వైపు ఆట్లా పుండగా మరొక వైపు క్రేష్ణారాజుఁ ఆ ఆస్తి దు, సోషలిజం ఆన్నారు. కానీ నిర్మించేది ఎవరి రాజ్యం? గుత్త పెట్టుబడి దారీ నాయకత్వంలో జమిందారీ పెట్టుపడిదారీ ప్రభుత్వం ఇది, ఆ వర్గాలను పెచచి పోషిసున్నారు. ఆ వర్గాలను బలపరుస్తున్నారు. మీరు చేసే రట్లాలు వారికి అనుకూలంగా వుంచే ట్లీ తీర్చిద్దులున్నారు. భూ సంగ్యూరజం వట్టం, అన్వేణ్యాండు సీలింగు చట్టం వారి కొరకు తీచ్చి ద్రుఢించి. వ్యవసాయ కారికుల కనీస మేఘాలు నుండి చించి ఆచే వెదంగా తీర్చి కిర్చుచేయి, అన్యంచటుల్ యాస్తు ఆ ఫిఫం

గానే తీర్పిదిద్దబడింది మీరు మంచి కోసం చేశామని చెబుతున్న సర్వ చట్టాలు సాప్తర్థ పరులకు, భాస్యాములకు, పెట్టుబడి దారులకు, దోషింది దార్కకు వినిమొగపడే విధంగా మజస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార : ఈ పోలిసు డిపార్ట్మెంటునంతా ఆ పగ్గాలకు ఉపయోగ పడే విధంగా మీరు మలస్తున్నారు, ఆ పగ్గాల సంరక్షణ కోసం ఆ డిపార్ట్మెంటును ఒక వాలంటరీ వింగుగా తయారుచేసి ఉంచుతున్నారు. ఈ రోజున ఏమి జరురుతున్నచి దోషింది పగ్గాలు తమ స్వీంత సైన్యాన్ని నిర్మించుకోంటున్నాయి. దో.గ సా.రా కండ్రాక్టర్లు తమ స్వీంత సైన్యాన్ని నిర్మించుకోంటున్నారు. జాద గృహాలపారు తమ స్వీంత సైన్యాన్ని నిర్మించుకోంటున్నారు ఎవరికి వారికి గుండా గ్యాంగులు ఉన్నాయి. ఆ గుండా గ్యాంగులకు ఈ పోలిసు డిపార్ట్మెంటు అంద ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు పోలిసు డిపార్ట్మెంటుకు గుండా గ్యాంగులకు తేడా ఏమిటి ? మీరు సామాన్య ప్రచల లోకి పోయి అడగండి. ఏమి తేడా లేదని చెబుతారు. ఈ నందచ్చంలో నేను ఒక విషయం మనవిచ్చాను. పోలిసు డిపార్ట్మెంటులో నీతినిజాయితీగల అధికారులు లేరని నా ఉద్దేశం కాదు. లేదా నీతికి నిజాయితీకి కట్టుబడి పడిచేసేపారు ఎవరూ లేరని నేను అనడం లేదు. వారి సంఘ్య బింబాల స్వీల్పం. అటువంటిపారిని మీరు ఏదిపంచుకొని తీంటున్నారు. వారికి ట్రూప్స్ వచ్చున్నాయి. వారికి జీతాలు ఇచ్చె దగ్గర ఇచ్చుయి పెడుతున్నారు. వారికి రాపసిన ప్రమాణస్తులో ఇచ్చుయి పెడుతున్నారు. జిల్లాలలో, తాలూకాలలో శాంతికర్తలను సమర్థవంతంగా నిర్వహించే వారిని తీసుకొని వల్పి ఇక్కడ అఫీసులో పెడుతున్నారు. లేకపోతే మండల కల్తి నిరోధానికి వెదతారు. ఈ విధంగా పోలిసు డిపార్ట్మెంటుకు ఉన్నటువంటి కొండి గౌరవాన్ని పోగొట్టువద్దని మనవి చెప్పున్నాను. ఏ రోజు ప్రతిక విప్పినా రాప్రైలో హానభాగాలు లేనటువంటి రోజు ఏదైనా ఉంటున్నదా ? దొంగతనాలు జరుగనటువంటి రోజు ఏమైనా ఉందా ? టైటల్లో దోషింది, లేనటు వంది రోజు ఏమైనా ఉందా ? చివరకు హత్యలు జరుగని రోజు ఏమైనా ఉంటున్నదా ? కొట్టాటలు జరుగని రోజు ఉంటున్నదా ? ఎందుకు ఈ రకంగా బహిరంగంగా జరుగుతున్నాయి ? మీరు కొన్ని లెక్కల గారడి చెప్పువచ్చు. ఇంకి రాప్రైలతో పొలిస్తే మన రాప్రైల మెయగు, గళాన్ని పోలిస్తే ఇప్పుడు తక్కువ అని చెబుతారు. నేను ఆ అంకెల గారడిలోకి పోవడంలేదు. హాంశాథ మంత్రిగా ఉన్నటువ టి శ్రీ జగన్నారు రావుగారు ఒక రాజకీయ నాయకుడుగా చూడవలసింది లెక్కలా లేక జనరల్ క్రైండా ? జనరల్ క్రైండు మాత్రమే చూడవలసి ఉంటుంది మనం చూడవలసింది లెక్కలు కాదు. అట్టిల శారతస్తోములో ఇచ్చివల జరిగినటువాటి మల్కుసిగ్గు ఉదంతం ఏమిటి ?

మల్కుసింగ్ గజ దొంగ హంతకుడు. అనేక హత్యలతో, అనేక లాటీలతో, మానవంగాలతో నంబింధం కలిగినటవంటి మహా నేరస్తుడు. మల్కుసింగ్ సరందర్ ఆఫ్టున్పూదని చెప్పి ఒక ఉన్నతాధికారి తన తీవ్రతో కూర్చో షెట్టుకొని తోలుకొస్తాడు. ఒక రుఖ్యమంత్రి తనుఎక్కుడికో పోయే ప్రయాణాన్ని కాన్సిల్ చేసుకొని విమానంలో పస్తాడు. 50, 60 వేలమంది జనావ్యాసాలు సమీకరిస్తారు. మఱ్యామంత్రితోబాటు కుర్చు వేసి కూర్చోబెడతారు, హూలిందంలు వేస్తారు. ఆతను రాజకీయ ఉపస్థితినంం ఇచ్చినట్టు ఉపస్థితినం కస్తాడు. ఆ ఉపస్థితినం సారాంశం వీపిటంచే నేను ఎప్పుడూ ప్రజలకు నష్టం చేయలేదు, నేను చేసింది అంతా ప్రజా సేవ అన్నాడు. ఖద్దరు గుర్త మఱ్యామంత్రితో నహా అందరూ చప్పట్లు కొడతారు. ఆతను వేసుకున్నందుకా? ఉద్దులో ఒక సామెత ఉంది.

సుసుధ్యాసేకమాకే బ్లెచ్చి ఖుఖ్యి

వెయ్యె ఏలకలకు తిని పిల్లి ముస్లిముస్యోక్క పవిత్ర స్తులానికి పోతే చేసిన పాపాలు పోతాయ్యన్నమాట. ఖద్దరు గుర్త వేసుకుంచే చాలు ఎన్ని హత్యలు చేసినా పరవాలేదు. ఎప్పీ మానవంగాలు చేసినా పరవాలేదు. ఎన్ని లాటీలు చేసినా పరవాలేదు అన్న మాట. ఇంతకన్నా సిగ్గుబేటైన విషయం ఏమైనా ఉంటుందా? ఈ సంఘటనలను నేను విడిగా మారుతం లేదు ఈ కొంగలతో పాలక పక్కావికి, పోలీసు డిపార్ట్మెంటుకు ఉన్నటువంటి అవినాశావ సంభంధం ఏమిటి? ఈనాడు మీదు ఈ దొంగలను ఉపయోగించు కొటున్నారు. మీ సాంగ్రహ ప్రయోజనాలకు ఉపయోగించు కొటున్నారు. శ్రీ వినోధావే, శ్రీ జయవృక్షకాళ నారాయణగారు చేసినటువంటి సంఘటన లాంచెడి కాదు ఇది. ఆతక మందు వినోధావే, జయవృక్షకాళ నారాయణగారు చంపిల్ల లోయలో దొంగలను సరందర్ చేసినప్పుడు బెషపరుగా చేశారు. పోలీసు కేసులను నడిపారు. ఇక్కడ ఏమి జోసు. కేసులన్ని ఎత్తి వేసారు. ఇనరల్ ఏమినాసి అనికి ప్రకటించారు. ఈనాడు మీ గవర్నర్ మెంటు ఎవరిమీద ఆధారపడుకన్నది? గుండాలమీద, దొంగ మీద. ఈ మధ్య ఈనాడు ప్రతికలో ఒక చక్కనిటి కార్డున్ వచ్చింది. ఈనాడు ప్రతికలో ఎవరికైనా బేదాధిప్రాయాలు ఉండపచ్చ. ఒక దొంగ ఒక తుపాకి వేసుకొని కూర్చుయి. పోసు తీసుకొని మాటలచేది ఇందిరాగాయియేనా? ఈసారి ఆయా మాగ్రావ వారికి మఱ్యామంత్రి పదవి ఇస్తారా లేదా అని. ఈనాడు ఇటువంటి హంతు యైవపనట్టులుగా తీసుకొని పస్తున్నారు. 31 సంవత్సరాల పాట్ల ర్మత్తం తరువాత

అధికార పొర్టీ ఎటువంటి సదుకును తయారు చేస్తున్నది ? రాజకీయ రంగంలోకి ఎవరిని తీసుకొని వస్తున్నది ? గుండాలను, హంతకులను, దొంగలను, ఘూసీ కోచులను, మాన భంగాలు చేసే నీచులను, జ్ఞానమార్పుటేర్పును, ఇటువంటి వారినిడిని తీసుకొని వస్తున్నారు. దీనిని బట్టి ఆర్థమవుతున్నది ఏమిటి ? వారి పతనాన్ని సూచిస్తున్నది. ఈణాడు పెట్టుబడిదారీ, జమిందారీ ఆర్థిక వ్యవస్థ ఏ రకిష్టైన నంఖోఫులోపుచచి క్రూడ్ కంపు కొడుతున్నదో దానియొక్క ప్రతిబింబమే ఈ పోటిను దొప్పుమెంటులో ఉండని మీకు తెలుస్తుంది. బీటన్స్‌ఎండ్‌కి మాచాళ్ళకు చెందించి నరసంపేట తాయాకా నేను ఇక్కడ ఒక విషయం మనవిచేస్తాను. నేను శాసన నభ్యుడిగా, మారిగ్నిష్టు కమిస్షన్స్‌పై పోర్టీకి సంబంధించిన ప్రతినిధిగా మొదటిమంచి ఒక విషయం చెయ్యున్నాను. ఎవరిని ఎప్పుడూ కొచ్చినా తప్పే, ఎవరిని ఎవరు చంపినా తప్పే. తప్పును తప్పగా చూడండి. నేరాన్ని నేరాగా చూడండి. నేనేస్తులకు ఇవ్వచుసిల శిక్ష ఇచ్చింది. కాస కాంగ్రెస్-ఐ పేరుతో ఉన్నటువిభాగు ఏ తప్ప చేసినా పరపాలేరవే లైసెన్సు కట్టించి ఉచ్చేచ్చి చెంద్దది. అధికనుక వారు ఇస్తూ పోతే రెండవ పథాన్ని ఆపదం కష్టమని మనచి చేస్తూ వస్తున్నాను. నరసంపేటలో ఇటీవల ఇరిగిన రెండు సంఘాలు చెఱుతాను. జూన్ నేల 2వ తేదీ నుంచి జూన్ నేల 15వ తేదీవరకు నాలుగు హత్యలు జరిగాయి, ఇందులో మహమ్మదాపురంలో జూన్ 2వ తేదీన జరిగొనటవంటి హత్యల మీదు చూసే తెలుస్తుంది.

‘శ్రీ మారెళ్ల కుమారస్థామి మా యుషణ సంఘానికి కార్బురిప్పి, చ్చాగి సాంతేయ్ మా తాలూకా గీత సంఘానికి ఉపాధ్యాతుడు. వారిద్దరూ మీటింగులో ఉంచే రాత్రి 9 గంటలకు వచ్చి తుపాకులతో, బాంబులతో కొష్టుతో సరికారు. ఎవరు నరికింది ? ఎట్లాగ నరికారు ? మే 31 న నరసంపేట నుంచి ఈ గ్రాంగులు కత్తులు, కుపాకులు తీసుకొని బహిరంగంగా రాత్రి 9 గంటల నుంచి బిజారులో పోతూ ఉంటే డి.ఎన్.పి. జీపు డైరైవరు భార్య చూసింది. ఇంత బహిరంగంగా పోతున్నది ఏమిటి అంటే అవ ఎవరు లెక్కలోకి తీసుకోలేదు. ఆప్పుడు కుమారస్థామి, సాంతేయ్ గ్రామ ములో లేరు, కనుక హంతకులు ఆ పకరన ఉన్న కమ్మపల్లి గ్రామంలో దాక్కువారు 31వ తేదీ రాత్రి సుమారు 11 గంటల నమయంలో డి ఐ జి గారి అదేశం ప్రకాశం ఇచే మహమ్మదాపురంకు, నమీవంలో వశిష్ట దిక్కనున్న వెంకటాపురం, దగ్గంటి గ్రామాల లో పడి చూయలు, కత్తులు ఉన్నాయని మారిగ్నిష్టు కార్బుకర్తల ఇక్కమీవ పడి ఈరిలో మగవారు లేకుండా తరిపుచేసారు.

ఏమిటండి దీనికి దానికి లింకు ? అటునుంచి చూసేనేమో 31వ తేదీ రాత్రి సాధ్యంపేట నుంచి గుండాలు పోతారు, అదే 31 రాత్రేమో గుండాలు తూమ్మ నుంచి వస్తే పోడిసులు

వదమర ప్రక్కనుంచి పోతారు అన్నమాట. అంతే కాదు మే నెల 29వ తారీకు నాడు వక్కల సాంబయ్య అనే మా అభిమానదిని పట్టుకొని పోలీసు కష్టదిలో పెట్టుకొని పోలీసు నర్సీర్ ఇన్వెపెక్షరు చెప్పిన మాట ఏమిటి ? ఆరే నుచ్చు కుమారప్పుమి ఉండడం వల్లనే ఈ నల్లాచెప్పి ప్రాంతంలో అలఱడులు జరుగుతు ఉన్నవి. పీరిద్దరు చచ్చి పోతే ఈ ప్రాంతం వీడు పోతుందిరా అని ఆ రకంగా అంటాకులన్నమాట, 29వ తారీకు నాడు ఆయన అన్నమాట, కి1వ తారీకు నాడు ఈ పోలీసు దాడి, గుండాల ప్రయత్నం తరువాత రెండవ తారీకు నాడు రాత్రి చపిపేళారు అవ తారీకు నాడు పోలీసు డి.బి.బి.గ్రామానికి వెళ్లి చేసిన ఫని ఏమిటి ? గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు ఎవరో చంపారు ఉని ప్రెసు స్నేచుమెంటు ఇస్తారు, గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు ఎవరో చంపారు అని ఎవ.బి.ఆర్. పంపుకారు. ఏమిటిండి ? కనీసం ఎవరైనా | పక్క ఇంటి పారినైనా ఆలోచి చారా ? అధారాలతో నహి ఇస్తే దరఖాస్తు ఇచ్చినటువంటి వాడిని చచ్చిపోయి నవాడి వేన్నటి కిని డైల్లాలో పెదతాము అని బెదిరించి ఆతనితో ఈ దరఖాస్తు నేను ప్రాచులేదు అని అసిపిస్తారు అన్నమాట. ఇది మీ పోలీసు డిపార్ట్మెంటు యొక్క న్యాయం, నిష్పాత్కికత అంతే కాదు, ఇంకోక విషయం మనవి చేస్తున్నాము, కివ తారీఖు నాడు ఉదయం మా వరంగల్లు టొన్ పార్టీ కార్బూడర్లు బి. రాములగారు వరంగల్లు తాలూకా అసిస్టెంటు పోలీసు సూపరింటెండెంటు బాబూరావు గారిని ఏమిటిండి రెండవ లారీక రాత్రి అంత పోరమ జరిగింది మహామృదాపురంలో అంటే వారు అంటారు అందే ఇత్తుడే జరిగిందయ్య మేము నిన్ననే అనుకున్నాము ఏదో జరిగిపోతుందని, నేను, డి.బి.బి. ఎదపనర్ సూపరింటెండెంటు ఆవ పోలీసు మేము ముగ్గురము కలసి అనుకున్నాము, నిన్ననే, అని, నిన్ననే అంటే ఏమి అన్నమాట : 2వ తారీకు, 2వ తారీకు ఉదయం ఈ పోలీసు అధికారులు అసుకుంటారు అన్నమాట. ఈ రకంగా ఇంత దగ్గరగా సంబంధం ఉన్నది, గుర్తు తెలియని వ్యక్తులు ఎవరో వెళ్లి చంపారు అంటారు, తుపాకులు ఉపయోగిస్తారు, బొంబులు ఉపయోగిస్తారు, ప్రెస్సులు కుశ్చిన వాడికి తెలుసు. అంతేకాదు, ఇంకా ఆశ్చర్యమైన విషయం ఏమిటంచే ఒక్కనాడు ఒక్కు కాంగెసు (బ) గా.. ఒక్క సక్క లైటుకి గాని వాళ్ళకి సంబంధించిన ఇళ్ళను చూచడమో వాళ్ళను వెదకడమో ఏమైనా జరిగిందా ? ఆధి ఏమి జరగలేదు. ఈ పోజువరకు జరగలేదు. అదే విధగంగా..జూన్ నెల 12వ తారీకు నాడు ఇదే ఇక్కడ మహామృదాపురంలో దాడిచేసిన గాంగులలో మరికొంత మంది మిగతా వారు సుమారు 30 మంది అడవి ప్రాంతానికి వెళ్లారు. పోతూ పోతూ 12వ తారీకు నాడు రాత్రి ఆశోసగర్మిద దాడి కోసము కౌత బాచ్ ఉండి మిగతా బాచ్ అవశలకి వెళ్లింది, చంద్రన్న దళము దేవన్న దళము ఇన్నాయి అక్కడ. వాళ్ల తోచి సంఖారాలు పెట్టుకున్నారు. 18, 14 తారీకున జహీరంగంగా తిరిగారు. 15 వ తారీకు నాడు వారేమో తండ్రి కొడుకు ఇద్దరు కోయలను . తీపుకువెళ్లి చుటపిపేళారు

కొడుకు తణనం రాజేశ్వరరావు. ఆశమ మా పోర్టీ కార్యక త్ర. అభిషి తండ్రి జసనం రామస్వామి, నిర్వందాలకు తట్టుకోలేక బీతినే ఉంటాను అపి కాంగ్రెసు వాళ్ళ కావ్య షట్టుకున్నపుచ్చికి కూడా అతనిని బ్రతికించలేదు. చంహేళారు. ఈ రోజు వరకు కనీసం ఏ యే గ్రామంనుంచి ఎక్కుడెక్కుడ తిరిగారు, ఎవరు అన్నము పెట్టారు, ఎవరు రఘు ఇచ్చారు మనుమలు ఏమిటి అని ఆన్ని వివరాలు తెలిసినపుటికి కూడా ఈ రోజు వరకు ఎవరిని ముట్టుకోవడం లేదు. ఏమిటిది దీనికి భావమి ? అంతే కాదు, ఎక్కుడన్న ఒక్క కాంగ్రెసు (బ) నాయకుడో కార్యకర్తో చచిపోతే వారు వారి గ్రామ తగాదాలతో చచ్చినా మాకే అంటకడారు, ఎవరయునా దొంగ వచ్చి చంఫినా మాకే అంటగట్టారు, అంట కట్టి చేసిన పని ఏమిటి? ఈకష్ణమీద పదుతున్నారు, కిల్లాలో మొన్న జరిగిన నంపుటన కాంగ్రెసు గ్రూపుల మహ్నాను జరిగిన తగాదా. దీనిని మా కమ్మానిస్టు పార్టీకి అంటకట్టి - ఇప్పుడు ఈ వేళ ఉదయాల నాకు వచ్చిన నమాచారం ప్రకారం చుట్టు 15 ఈకష్ణమీద పోలీసులు గూండాలు కలిసి దాడి చేస్తార్నారు, నిన్నటి రోజున జర్ని గ్రామలో పోలీసుల సమక్షంలోపే కొన్ని ఇచ్చు లాటి చేశారు, కొంత మందిని దెబ్బలు కొట్టారు, కొందరికి తలకాయలు కూడా పగిలినాయి. ఎవరూ ఆదుపు పెట్టరు, జసనం ఉండలేక పోతు ర్సౌరు, తిరగలేకపోతున్నారు, నేను మొదటినుంచి మొత్తుకుంటున్నామ. గ్రత 2 1/2 నంపత్తురాల నుంచి నంపంపేట తాలూకా, ఆ ఏరియా నక్కలెట్లు, కాంగ్రెసు (బ) పోలీసులు కలిపి పొగిస్తున్న మారఱ కాండలో పొర పక్కలు పోయి పవి, నర్సం పేటలో దాడులు జరుగుతున్నాయి, భయానక వాతావరణం ఉన్నది అని ఛెబుతూ వస్తున్నాను. ఆ తాలూకా డివిన్యూ గ్రామాలు 190, 168 గ్రామాల మీద దాడులు జరుగుతాయి. కొన్ని కొన్ని గ్రామాల మీద 60 సౌర్లు దాడులు జరుగుతాయి, ఈ దాడులు పోలీసులు గూండాలు చేస్తారు. ఇప్పటికి 34 మండిని చంపారు 15 లభల రూపొయల ఆస్తిని టోచుకోవడం, ధ్వంసం చేయడం చేశారు, కోశ్చల చుట్టూ ప్రిప్ప తున్నారు. 3000 మంధి ప్రజలను చిత్ర హింసలకు గురిచేశారు. ఈ రోజుకి తగాదా నర్సంపేట టోనుకి పోయే పరిస్థితిలేదు ఈకష్ణలో కూడా వ్యవసాయం చేసుకునే పరిస్థితి లేదు. తాడి చెట్ల ఎక్కు స్థోత్రిలేదు, గుండాలు ఒక వైపున, కాంగ్రెసు (బ) పక్కం మరొక వైపున, ఒక వైపున కాండపక్క సీశారామయ్యకు నంబంధించిన రేడికట్టు, లింబియావో గ్రామ ఇంకొక వైపునుంచి, చండ్రపుల్లార్థి గ్రామ, ఇవి ఆన్ని గ్రామాలకు సంబంధించినటు వంటి నక్కలెట్లు, ఈ కాంగ్రెసు (బ) వీరు కలిసి సాయమలుగా మా పైన ఇటువంటి దాముల చేస్తున్నారు. గ్రామాలలో, అధవులలో కాంగ్రెసు వారు పోయిగా ఉండవచ్చు. వారి వ్యవసాయాలకు నష్టము ఉండదు. వారి బిజినెసుకి నష్టము ఉండదు, వారి కట్ట నీట కార్బూకుల వృత్తికి నష్టము ఉండదు. వారు ఒంటరిగా తిరగవచ్చు. స్పెచ్చగా తిరగవచ్చు కాఫిమార్కెన్టు కమ్యూనిస్టు ఆయకత్తువాడు మ్యాత్రం ఉండలేకు

టానులో తిరగదేను. టస్పులలో ప్రయాణం చేయలేదు అన్నామాట. నెలల తరబడి, ఏండ్రు తరబడి భార్యా పిల్లలను వదులుకొని మా కార్బూక్ ర్తలు ఊళ్ళ పడిలిపెచ్చి నానా అవస్తలు వడుతున్నారే. వేము ఒక రోజు కాదు, రెడులోజులు కాదు, చెబుతూ వన్న న్నాము. నేను అప్పుడు ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి త్రిచెన్నాడికి 1978 సెప్టెంబర్ 26వ తారీకు నాడే అప్పయికి వస్తున్న మార్పులు, పరిస్థితులు ఆన్ని కూడా వారి దృష్టికి టీసుకువచ్చాను. వారికి వేను చెప్పినటువంటి విషయం ఇది :

If the present state of affairs is allowed to continue the Law and Order situation in Narsampet Taluk would become from bad to worse. The joint attacks of the Congress (I) and the so called extremists would develop into blood bath. The Police would become a mere tool in the hands of unsocial elements acting in the name of Congress (I).

ఇది నేను 1978 సెప్టెంబర్ 26వ తారీకు నాడు ఇచ్చినటువంటి లేటరు. నాలుగు పేటీల లెటరు. వివాతతో నహా. ఏ యే రోజున ఎక్కుడ ఇరిగింది సంఘటన అని చెప్పాను. ఆచే తెచ్చిరులో ఒక మాట కూడా చెప్పాను. 1978 ఎన్నికలు తరువాత ఆ జిల్లాలో ఉన్న ఒక మంత్రిగారు కావాలి అని ఈ పని చేయస్తున్నాడు అనే విషయాన్ని కూడా ఇందులో దృష్టికి టీసుకువచ్చాను. అంతే కాదు ఆ తరువాత 1979 జూలై నెల లో అప్పాడి ఇన్నేపెండ్రు ఇనరల్ అవ్ పోరీసు అక్కడికి ఒచ్చిన సందర్శంలో వారికి ఒక దుఖాత్మ ఇచ్చాను. ఆ దుఖాత్మ నకలు ముఖ్యమంత్రికి కూడా ఇచ్చాను. అందు లో నేను చెప్పినటువంటిది ఏమిటాపే ;

"Noteworthy is that large scale manufacturing of crude bombs is taking place in the so called joint ventures of Congress (I) and Naxalites. Fire arms licenced and unlicensed are being used in their attacks along with the crude bombs."

Further it is to be noted that the Congress (I) and Naxalites have been planning and attempting to kill almost all-important workers and leaders of CPI (M) in Narsampet, Warangal, Mahaboobabad, Parkal and Mulug taluks.

.....Thus there is a great danger to the lives of CPI (M) by the Congress (I) and Naxalites.

ఈ విషయం 1979లో చెప్పాము. నేను ఇది చెప్పిన తరువాత ఈ దారుణమైన దాడులు అట్టు పెరుగుతూ పచ్చినాయి. జపాత : ఎవరయినా చూస్తే తెలుస్తుంది, ఒక దర

భాస్తులో నేను 15, 20 సంఘటనలు పెట్టాను. ఆదే రకంగా ఇది దెండవ వాల్యూమ్. ఇంకా ఇంత వాల్యూముకు నంబింధిని కాగితాలు చుక్కి వేరే ఉన్నాయి. అంటే దా దాపు విస్తారంగా జపొరంగంగా జరుగుతున్న సంఘటన నేను చెయ్యాలా ఉంటే లా ఆడ్స్ ఆర్డరు చూసే బాధ్యత గలిగిన పోలీసు అధికారుల పని ఏమిచి? ఇవి తప్పా ఇప్పా ఏమి ఉన్నది ఆరే విచారణ చేయాలా? ఒక శాసన నభుదుగా నేను ఇస్తున్న దరఖాస్తులకు విభావ లేదన్న హాట. కానీ ఒక కాంగ్రెసు (బ) నాయకుడో, ఒక కాంగ్రెస్ (బ) కార్యకర్తో ఒక గుండాయో వచ్చి ఇద్దరు వేషము వేసుకుని చెప్పినంత మాత్రాన సరిపోతుంది అన్నమాట. నేను ఇంకోక మాట చెప్పాను. అంతకు మాందు చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు చెప్పాను. అంజయ్ గారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన తరువాత చెప్పాను తరువాత వెంక్రూపరెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన ప్పుడు చెప్పాను, ప్రభాకరరెడ్డిగారు హాం మివిషరుగా ఉన్నప్పుడు చెప్పాను. అగన్నా ధరావుగారు హాంమినిషరుగా వచ్చినప్పుడు వెప్పాను. ఆయ్యె మేము చౌరజన్యాలు చెస్తున్నామని కాంగ్రెసు నాయకులు ఆంటున్నారు. ఆటువంటప్పుడు దానికి ఒకటే పరి పొక్క మార్గము. ఓపెన్ డాఫిషియల్ ఎంక్రూయిరీ మీరు పెట్టండి, బహీరంగ న్యాయ విచారణ జరపండి. నాది తప్పు అయితే నేను సభ్యత్వానికి రాజీనామా ఇవ్వడమే కాదు. రాజీనామా ఇవ్వడంతో బాటు, క్రిమినల్ ప్రోసెసర్ కోడు ఇండియన్ పీస్ల్ కోడు క్రింద ఏ రకమైన శిక్షలు అయిన అనుభవించడానికి నేను సిద్ధముగా ఉన్నాను అని నేను చాలింపి చెస్తున్నాను. నాలో బాటు మీ మంత్రులను కూడా బీసులో ఎక్కుంచండి. మీ నాయకులను కూడా బోసులో ఎక్కుంచండి విచారించండి. నా తప్పే మీ నాయకుల తప్పో లేక మీ పోలీసు దిపోర్టు మెంట్ తప్పో తేల్చండి ఆంటున్నాను. నేను చెస్తున్న ఆరోపణలు బాల సిర్పుష్టముగా ఉన్నాయి. 1. నక్కలెట్లు, కాంగ్రెసు (బ) పోలీసులు మగ్గరు కలిసి మా మీద దాడులు చెస్తున్నారు. పోలీసులకు ఇండ్లో ప్రత్యే క్లెసప్లాట ఉన్నది అని నేను చెబుతూ వచ్చాను. ఇంద్లో అబ్బద్దము ఉంచే తేల్చండి అని ఆంటున్నాను. అది మీ చెతిలో ఉంది. ఆర్డరు లేయవలసిన వారు మీరు. ఆర్డరు నేను వేయడను మీ ఇష్టము వచ్చిన అధికారిని వేయండి. ఓపెన్ ఎంక్రూయిరీ జరిపించండి. ఏ శిక్షకైనా నేను సిద్ధము అని ఆంటున్నాను.

ఈ రోజు యావే నేను వునర్చు ఉస్తున్నాను. అది చెయండి. లేకపోతే ఈగు పదదు. ఈ నాడు కూడా బిస్టులలో తిరగలేమ. లైఫ్ లో ప్రయాణం చేసే పరిస్థితి లేదు, వరంగల్లు టొన్లో కూడా తిరగలేని పరిస్థితి యేర్పడింది. నెషన్ కోర్టులో కశ్తులు, బాంబులు, పిస్టాల్ చూపిస్తారు. కేసులు యేక పక్కంగా వెడశారు. పెట్టక పెట్టక వారి మీద కేసులు పెడితె హంతులనె ప్రత్యేక సాత్ఫులగా పెడతారు ఎక్కడయినా ఇట్లు ఉంటుందా? మాకు వ్యక్తికేకంగా ఉన్న కేసులు ఆగ్నించిలో సాత్ఫులను

84 9th July, 1982.

Business Of The House.

తీసుకువచ్చి వారికి పాతం నేర్చి మాకు శిక్కలు పడేటట్లు చేస్తారు. కోద్దులో ఏదో పక్కిలు చాకచక్కం వల్లనో లేక జడ్డి యొక్క విచక్కగా పుణ్యాన యేమైనా వదిలితే మేము బయటపడాలి, తప్ప మమ్ములను యిరికించడానికి పోలీసువారు చేయవలసిన ప్రయత్నం అంతా చేస్తారు, అదే సమయంలో రెండవ వైపున కేసులు కనుక ఉన్నట్లయితే పట్టించుకునే దికులాలేదు. మొన్న లి రోజులు క్రిందట మా కార్బూక్ రథ్యుక్క కేసు స్టేషన్స్ కోద్దులో విచారణ జరుగుతూ ఉండగా నలవెళ్లి సత్త ఇన్వెక్షన్ రీ ఆక్కడ ఉండగా ఆయన ముందే సాక్షులకు ఈ గుండాలు కత్తలు చూపించి బెదిరిస్తూ ఉంచే ఆ సత్త ఇన్వెక్షన్ రీ యేమన్నాము అంచే ఆక్కడ మా ముందరనే కోద్దులో కత్తలు చూపించి బెదిరిస్తూ ఉంచే యిక స్టేషన్ లో పోలీసు అధికారి ఎవరపరు యే రోజున యేమి చేసినారనేది ప్రాస్తున్నాను. నేను ఇప్పటికి చెబుతున్నాను. అధికారంలో ఉన్నట్లు వంటి వారించి ప్రతిపక్షంలో ఉన్నటువంటి నేను చాలెండ్ చేసి చేయగల్దేది ఏమిలేదు. కాని వాస్తవాన్ని చెబుతున్నాను. వ్యక్తులుగా ఈ నాడు టింకార్ చచ్చిపొవచ్చును, జగన్నాదరావుగారు గ్రహికి ఉండవచ్చును. చరిత్ర మాత్రం ఉంటుంది. ఎవరి హాయాంలో యేమి జరిగిందనేది ఉంటుంది, నేను తీసుకువచ్చిన యే ఒక నంఖుటన అణద్దే మో రుజువు పరచండి, రుజువు పరచి నాకు శిక వేయండి. నన్న అబద్ధాలకోరు, దగా కోదు అనండి. ఆ సని ఎండుకు చేయరు ? నేను ఇప్పటికి బిల్లగుద్ది చెబుతున్నాను. వారి పోలీసులే పడ్డపాంగా ఉంటున్నారు, నక్కలైట్లు, కాంగ్రెసు (బి) ఇద్దరి పెద్దలో వ్యవహారిస్తూ రాజకీయ కట్టతో మా ఉద్ధమం లెకుండా నర్చం పేట యేరియాలో మా నాయకులు ఏగలరుండా చంపడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇప్పటికి 34 మండిని రెండున్నర నంపత్సరాలలో చంపినారు. లి వేల మంచిని చిత్రపీంస పెట్టారు, ఇది ఒక లా అంద్ ఆద్దరేనా ? ఆక్కడ ఒక చోటనే కాదు. నగ్గాండ పరిస్థితి యేమిది ? మిర్యాలగూడెం తాలూకాలో అనేక గ్రామాలలో గుండాలు పోలీసులు ఇద్దరు కతిసి ఇల్ల దోచకుంటున్నారు, ఆడవారు, ముసలివారిమీద దొర్కన్నాలు చేస్తున్నారు. అంతే కాకుండా చిత్రపీంసలు పెడుతున్నారు. రాయనపాడు, కొన్గోదు ఇట్లా ఒకటి, రెండు గ్రామాలు యేమిది ఆనేక గ్రామాలలో యిదే జరుగుటుంది ఆర్చర్చర్యకరమైన, లజ్జా కరమైన విషయం ఇంకోకటి ఉండి నగ్గాండ బిన్న స్టేషన్లో పడ్డపగలు మా జిల్లా నాయకుడు త్రినివానరెడ్డి బిన్న యొక్కతూ ఉంచే జనం అంతా చూస్తూ ఉండగా గొళ్ళక్కతో నరకథం ఇది చాలా ఆన్నాయం ఆని ఆ జిల్లా కాంగ్రెసు (బి) వారిలో ఒక

సైక్షన్ వారు అసిదం, మరొక సైక్షన్ కాంగ్రెసు—బ వారు యొవరయితే యా పని చేయించినారో వారిని గుర్తించి పోలిసువారు నామ మాత్రముడూ విచారణ చేయి చరు. ఇదేమిటి ? అంతే కాదు తుంగతుర్తి తాలూకా తొండ గ్రామంలో ఒక రైతు తన కుటుంబంతో చేసు పనికి పోతే ఆతని భార్యను ఒక దుర్మాగ్దడు చెరచడానికి ప్రయత్నించినాడు. అప్పుడు అమె ప్రతిఘటించుచుతూ ఆల్రిరి చేసింది. అమె భర్త ఆ ఆల్రిరి విని కోపం మీద ఆ దుండగుని 4 దెళ్ళిల్లు తేసినాడు. ఆ దుండగులు మరి కొందరు దుండగులను తీసుకొని వచ్చి ఆ రైతును తోటించినాడు. ఆ కొట్టిన దుండగులే పోలిసు స్టేషనుకు పోయి రిపోర్టు ఇచ్చినారు. పోలిసు స్టేషన్కు రిపోర్టు వచ్చినప్పుడు పోలిసు వారి శాధ్యత యేమిటంచే యొవరు లప్పు చేశారు, ఆ తప్పుకు తగినట్టుగా కేసుల పెట్టి విచారణ చేయి నేనే భాగుంటుంది. ఆట్లా కాకుండా యొవరయితే ఆజ్ఞాచారానికిగురి అయి నారో ఆయనను పట్టుకొని తుక్కు తుక్కుగా కొడతారు. ఆతవి పైన హత్యా ప్రయత్నం కేసు మోహటం జరిగింది. తాలూకా పొడ్చి కార్బోవర్డు సమ్మాలలో ఉన్నష్టివంటి వారిని కూడా ఆ కేసులో పెట్టి వారి కోసం గాలింపులు జరుపుతూ ఉంటారు. ఇదేనా పోలిసుల సితి ? అంతే కాదు యా నాడు మా శాసన సభ్యులుగా ఉన్నటువంటి రాఫువ రెడ్డి గారికి యొప్పుడు మూడుటుందో యేమి జరుగుతుందో తెలియదు. హరిబంధ లక్ష్మీ నారాయణకు యొప్పుడు ఏమి జరుగుతుందో తెలియదు. మళ్ళీ స్వరాజ్యం మా ఎం.ఎల్ ఏ ఆమెను యొప్పుడు చంపతారో తెలియకుండా ఉంటి. వారికి ఇంకోక పని లేదు. జీపులలోను, కార్డలలోను తుపాకులు, కత్తలు, గండగొర్రెల్లు పట్టుకొని బహిరంగఃగా తిరుగుతున్నారు. ఏ రోజుకు ఆ రోజు నమాచారం ఆంధ్రస్తామ. కాని యొవరూ చర్య తీసుకోరు, నా ఆపుభవం చెబుతున్నాను. ఒక ఉన్నత పోలిసు ఆధికారి దగ్గరకు నేను, మళ్ళీ స్వరాజ్యం వెడ్డి పలానా చోటి ఒక గుండా గేంగ్ ఉంధి, ఈ పోలిసులకు కనుక తెలిసినట్టయితే యా వార్త వారికి పోయి తెలుస్తంది, కాబట్టి వెంటనే ఆక్రూదచు పోయి వారిని పట్టుకొండి అని చెప్పినాము. కాని ఆశ్చర్యం యేమిటంచే వారిని పట్టుకోవడం దేవురు ఎరుగు, మేము చెప్పిన సంగతి వాకికి తెలిసింధి. ఆది యొట్లా తెలిసినది ? వారికి వైర్‌లెన్ ఉండా? లేకపోతే వారికేమైన తెలివిజన్ ఉండా? అంతేకాదు నేను కూడా నర్సంపేట తాలూకాలో ముఖ్యమైన దుండగులు గురించి రహస్య సమాచారం అంచిస్తే నేను అంధిచిన సమాచారం తీసుకుపోలు. ఆ దుండగులకు అపరచేస్తారన్న మాట—పోలిసుఅధికారులు. కవాన్ని బావిలో వేస్తారు పోస్తుమార్గమ్ చేయరుపోస్తుమార్గమ్ చేయకుండా బావిలో వేశాను అని అంటే దానికి నఃబందించిన కేసును హాషమ్ చేసి పార వేస్తారు. ఇటువచ్చి చెప్పుకుంటూ పొతే ఆనేకం వున్నాయి, బహుళ ఇది కొంతమందికి నవ్వులాటుకావచ్చును. అవుతుంది. ఎదుకు కాదు? ఏ మాత్రంతయినా కాస్తోరూస్తో మాన వర్షం కలిగి ఉండాలి లభ్యత. గుట్ట కాదు. మానవత్వం ఉండాలి. ఎవరయినా

నర్సువేట వెళ్లి విచారణ చేయించండి. కాంగ్రెసు—ల గుండాలే, కాంగ్రెసు—ల ఫాయసుల ఇంక్రిమెంటమంచిని చెందారు ? కాంగ్రెసు ల కు సంబంధించిన ఒక ముత్తు పైన కార్బోక్సిక్ ర్టపు ఒగుంజకు క్లీవేసి ఆశని ముందు అతనిభార్యాను 4,5 గురుసిచెలు చెరచారు, ఈ రోఱు వరకు ఆయన ఒక పిర్మాదు కూడా చేయలేదు. పైగా అనేరాన్ని మా సి.పి.ఎం. మీదకు పెట్టండని ఇంకోకరు అంటే చాలు.. నాటు బుద్ది వచ్చింది. మన కాంగ్రెసు—ల వారు నా కళ్ళముందే పుట్టపగలు చేసిన తీటింటిం మీదకు యొందుకు కేసు పెట్టాలి అని ఆయన కేసు పెట్టాలేదు. వారి కాంగ్రెసు క్లీవేసి ఇంట్లో లాటి చేస్తున్నారు, బిటినెస్టులు దెఱ్పుతింటున్నాయి. ఈ నాదు యొవర్కుటుండ్రాల్ లో 10 రూపాయలు పెట్టి కొని సాయంత్రం 6 గంటల తర్వాత బయటకు పెట్టాలుతారా ? అంతే కాదు ఒపుతు జగన్నాథరావుగారు దూరదృష్టి కలిగిన రాజకీయ వేత్తగా ఉండురవే ఆక్రతో చెబుతు న్నాను మరొక విషయం కూడా చేబుతున్నాను. రాజ్యాంగంలో యేమని ఉంది, ఏ వ్యక్తి అయినా యొక్కడికయి నా పోచుచ్చును. తనకు నచ్చిన పని చేయకోవచ్చునని అన్నారు. అందు ప్రాంతంలో దాక్టర్ కూఢర్, ఆయన భార్య భువనేశ్వరి వీటు గొపు నర్సును, పీరు ప్రజలకు గొపు సేవ చేయడానికి ప్రషా వైద్యాల పెళ్లి వడు పుతూ ఉంటే ఒకటిన్నిర నందప్పరం తర్వాత వారు ఆక్రూడ ఉండలేకి వారి ప్రాణాలకు ముప్పు వచ్చింయి. రాత్రి పూట ఆ ఆసుపత్రి నుంచి ప్రసవించిన పేషేంట్లు వస్తూ ఉంటే వారి మఖాన టార్పు, వారి పెటుక పీరుదంపు పీపుకు టార్పు పేస్తూ ఉంటారు. ఇదేనా మనమ్ములు చేసే పని ? చివరకు వారు ఆ ఆసుపత్రి ఎత్తివేసి ఇప్పుడు గుంటూరులో ఉంటున్నారు, ఇది నిజం కాదా ? ఇది యొందుకు జరుగుతోంది. తాలూకా పౌడ్ కార్బోన్లో పోలిసులు ఉండగా యా నంపుటను విచారించండి. దినికి యెయరు పాటులు అంతేకాదు కొంతమంది బిటినెన్ను పదలి వెళ్లిపోతున్నారు. ఇంద్రజ్యోన్ పెట్టు కోవధానికి వచ్చిన వారు యా గుండాయి జ్ఞాన్ తటుకోలేకపోతున్నారు. ఇంకోక విషయం యొమించే బోధనలో దాక్టర్, వారి పిల్లలను భార్యను హత్య చేశారు, ఈ రోఱు వరకు ఆ హంతకుల పత్తాలేద్దు ఇదే కనసక చచ్చినవారు కాంగ్రెసు వారు కనుక అయితే నిజమాహార్లో మా మార్కెట్సు పార్టీలో వారిని ఒకఘినే కాదు రాష్ట్రస్టోయలో ఉన్న వారిని అందరిని నిలవునా కాల్చివైసేవారు నిలబెట్టి కాశేవారు అని నాకు తెలుసు పోలిసు డిపోర్టుమెంటు అంటే ప్రతితథము అందే లా ఎంద్ ఆర్థర్ కాపోడబాలంటే, ఒక ప్రశ్నగా గుంభాలసు. ఎగేసి ప్రశ్నలొ ఉండ్యమాను దెబ్బతియానికి చేసే భాగుంభము దెడడు ఉడా వారణా చేబుతున్నాను. కొండయ్య ఘెన్ను చూచు, వాయ్ గ్రీవాచారి పెట్టుకొని ఈ హాయ్ గ్రీవాచారి నలహా ప్రకారం ఎత్తే లెక్కిసెడ్ మొఱ్చు ప్రతికంలో కూడా వచ్చింది. ఈ కొండయ్యగారు సక్క లెక్కిసు దగ్గర పుట్టు, చేశారు, ఆప్టోర్కి భేటను, ఘుపరియి వా, నీనాడై వా అనాకు పోలిసులు పచ్చిం

చుకొన్నారో ? మనిషి కొక శాసూనా ? అధికార పక్షానికి ఒక శాసూను, ప్రతి పక్షానికి ఒక శాసూనా ? ఓంకార్ ఒక శాసూను, హాయిగ్రీవారికొక శాసూను, ఆన్నమాట, ఇదేమి పద్ధతి ? నామీధ హాజ్యా ప్రయత్నము జరిగిన నంగతి వేదు. మాటే మాచేకి నేను చెప్పవలసిన పఫిలేదు. మొత్తము పోలీసు యొక్క వైళిరి ఏమిచే ? నక్క లైట్టును అఱచాలంటారా ? కానీ మీద ఏమి చేస్తున్నారు ? పి.పి.ఎం. దెబ్బ తీయ దానికి నక్కలైట్టును ప్రభుత్వం ముట్టుకోరు, ముట్టుకోకపోగా పోంసు ఆన్ని విధాన పారికి రక్షణ ఇస్తున్నది. ఐహిరంగంగా తుపావులతో తీరిగినా వారిని ప్రభుత్వం ముట్టుకోరు. కానీ ఒక గ్రూపు కాంగ్రెసు వాళ్ళ మాటలు విని, యింకో గ్రూపుకాంగ్రెస్ వాళ్ళ మీద నక్కలైట్టే డాడి చేస్తే, వెంటనే ఆతస్సి పట్టుకొని కాల్పి పాంచుంటారు ఏమి ఈ పద్ధతి ? ఒకసారి ఒక గ్రూపుకు వ్యతిరేకంగా ఎగవేసి ఆ ఉకంగా చేసిన తరువాత దేశమంచిందా ? నేను మానకోడు లాలూకాలో పెటుమాళ్ళిగాన్నాధం మాళ్లిల్లా నాయకులైట్టే గురించి మారెళ్ళు కుమారస్త్రామి గురించి అనేక సాధులు వీరు బావక ముందు అనేక ఉదాహరణ వ్రాశాను అదే కుమారస్త్రామి గురించి మార్పి కి ముంది జూన్ నెంలో కి తెఱచ్చు వ్రాశాను. మాడు నాలుగు సారుల నేను వైళ్లి చెప్పాను, “పారు చంపుతారు, పారు చంపుతారు” అని. అయినప్పటికే లాభము లేక పోయింది. . ....,బెల్ల..... ఆహ్మా మీకు యిష్టం లేకపోతే నమ్మ ఏమి చేయమచూరండి ? నేను మీ యిష్టము వచ్చినట్లు చెప్పేదా ?

శ్రీ ఎం. వీరప్ప :— ఎపరున్నారక్కుచ?

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— వీరప్ప గారు నిజంలూ వ్యక్తిగతంగా అక్కడ లేదు. నైతికంగా ఆక్కడమన్నారు. వారు అధికారంలో వున్నారు. మంజురి పథములో వున్నారు. ఇష్టరు మంజురు ఆ జీల్లాలో తున్నారు. ఆ ఇష్టవీ మంజురులో ఒక మంజురి దీనికి ప్రత్యేకంగా వున్నారు. బాధ్యత పాయించి చేస్తున్నారవి ఆన్నపథు చాట్టుపథు స్వీకరించవలసిన ధర్మం వారిమీదవుభుని నేనుమని చేస్తున్నాను. ఆమిన్ని చూచినపుడు మనకు తెలుస్తున్నది ఏమిచే ? విజయపాదరో ప్రభువగలు గుండాయిఱం ఇయగుమన్నది. విజయపాదరో వారు పోత్సహిస్తున్న గ్రాంగ్రె ఏమీలో మీరే ఆలోచన. చేయండి. ప్రౌదరాజు సిటీలో క్షేమంగా వుందా ? లేదు, ప్రభుత్వం పోంసు దిపోర్చుమొట్టు మొత్తాన్ని ప్రకాశన చేయాలి. మన క్రేయో రాజ్యానికి తగినట్టుగా తీర్చిచ్చాలి.

శ్రీ సి. ఆగ్నేధరావు :— ఆహ్మా, పోలీసు దిపోర్చుమొట్టును ప్రకాశం చేయాలి. ఆనే మాట పైన కన్వఫయిన్ అముషుండే. రాగుండేది. వారు స్కూలిక వ్యవహారాలకు పరిమితమైనారు. ఆక్కడ ఏమి ఇటుగుచుఫుదో నేను తరువాత సమాధానము

చెబుతాను. కానీ అనలు దీనికి అంటే పోగ్రసు డిపార్ట్మెంటును ఏ విధంగా ప్రజాళన చేయాలో వాడు ఏ విధంగా సూచనలిస్తారో సెలవిస్తే మంచిది.

శ్రీ ఎం ఒంకార్ : దానికి వస్తున్నాను, తెలియనిది కాదు కదా ? అట్లాగే ఒక రాగానికి ప్పల్లవి వుండవలసి వస్తుంది. ఒక విషయానికి ఒక సూచన చేయాలంటే జరిగిన నంపటన చెప్పవలసి వుంటుంది.

శ్రీ సి. ఇగ్నాధరావు : ఇప్పుటికి ఒక గంభీరమైంది,

శ్రీ ఎం. ఒంకార్ : నేను ఇంట నుండి బాధ వడుతున్నాను. నేను ఒకడిన్న కాచుకదా. మొత్తము లఘుం, వరంగల్, నర్గింటజీల్లాలో మాధ్వజాతంత్ర ఉద్యమం ఎమ్కొంటుండి మిగిలేచి ఏమి లెదు. ఎన్నదుఱూనా, ఎక్కుడయినా పార్టీ ఎపరయినా మార్కాలో రప్పలేను గాని, కసేనము ఆక్రూడ న్యూయం కోసము, భస్కుము కోసము నిలిఖించి వాళ్ళను లేకుండా చేపుకోచే దాని రువ్వులితాతా కాగుగెను వారే అనుభవించపలసి వుంటుందని హెచ్చరిస్తున్నాను. ఏ ఒకంగా పోలసు డిపార్ట్మెంటును యంత్రాగాన్ని ప్రచారణ చేసుకోవడిను. మొట్టమొదట నంగతి ఏమి ? ఈ ప్రథమత్తు వైళలి లొనే ఒక మాట్ట రావలిను. కేవలము కాంగెను (బి) పార్టీ యొక్క ప్రభుత్వాలను కాపాడ దు కోరము ఈ పోలసు డిపార్ట్మెంటును ఒపయోగించుకోవాలి ఆనే వైళలి. వారిలో లేకుండా పోవాలి. కేవలము భూస్వామ్యాల పనులకు వాళ్ళను అందగా నిలబెచ్చి వైళలి పోవాలి. అచి వుండా ఆని ఇగ్నాధరావుగారు అడుగుతారు. అది 100కి 100 పాశ్చ వుందని నేను అంటున్నాను. లేదని వారు అంచూరు వారు నేను ఇద్దరం అనుకుంచే లాభులేదు. వూరిలో ఒనం అంతా ఏమనుకొంటున్నారో చూడండి. ఫండమెంటులుగా ప్రభుత్వు వైళలిలోనే, అవగాహనలోనే మార్పు రావలిను. పోలసు డిపార్ట్మెంటును ఇందిపెండింటుగా పుంచండి, దానిమీద అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు నంబంధించిన ప్రజా కంట్రోల్ అనేది వుంచండి. చట్ట ప్రకారం పోలసు డిపార్ట్మెంటును స్వీతంత్రంగా పవిచేసే అభాషమిత్వంది. వాళ్ళ వ్యవహారాలలో, [టొన్నివర్ష] విషయంలో, ప్రమోషన్లో జటు త్రిప్పకం, అటు త్రిప్పకంలో రాజకీయ ప్రమేయం లేకుండా వుంచాలి. వాళ్ళను స్వీతంత్రంగా తన్ని చెయించండి. మంత్రుల జీక్కుము లేకుండా వుంచండి. వాళ్ళ చ్ఛానికి వ్యక్తిరేకంగా దిక్కుదించి పోతే వాళ్ళ జాటుపట్టుకొని చర్చ తీసుకోండి. ఆనే నమయంలో చెక్కు ఎండ్ ర్యాలెన్సెన్ వుంచపలసి వుంటుంది. రాజ్యాంగ చట్టము లో లేకపోతే క్రిమినల్ [ప్రాసీజల్ కోడ్] గాని, ఇండియన్ ప్రేసర్ కోడ్లో గాని, చేయ ల్యా అంకుల ఏమి వున్నాయో లేకపోతే నిర్వందాలు ఏమన్నాయో అని కేవలము సారాలు పొరులకు మాకష్టే, సంబంధము కలవి కాదు. అది పోలసు డిపార్ట్

మేంటుకూడ వర్తిస్తుంది, అందువల్ల పట్టప్రకారం ఎవరు ఎక్కుడ ఏమీ తప్పుచేస్తారో, ఆ లప్పు వల్లనాకు శిక్ష పస్తుంది అనే భయం పోలిసుకు వుంటే, పోలిసు ఒల్లు దగ్గర పెట్టుకుంటారు. గౌర్వందగ్గర కాల్చులు ఇరిగాయి. ఎవరయినా ఇంగిత జ్ఞానమున్నవారు పరిజ్ఞానమున్నవారు కసినము హోప్సు ఆధికారి ఎవరూ కూడా అటువంటి సందర్భాలో జనాన్ని కాల్చి చంపరు. నలుగురిని చంపారు. ఒక ప్రయావేటు బస్టు యజమానికి జనానికి కావలసిన రక్షణ ఇస్తారు. అవసరమైతే శాంతి-యుతంగా నలుగురు పెద్ద మనఫలను పిలిచి సమయాను సామయస్యంగా పరిష్కారిస్తారు తప్ప. ఏదో చేతిలో తూచాకి పుండని కాల్చి చంపరు. అటువంటి నంద్రిముపో ఊర్చివీటుల్ ఎంక్వోయరీ వేమంచండి. మెజిస్ట్రియట ఎంక్వోయరీకి పిలువలేదు మెజిస్ట్రియట ఎంక్వోయరీ అంటే ఇండియన్ నేషనల్ పోర్చు కమీషనర్ మొక్క మాటల్లో డెప్యులంటే పోలిసు చేసిన ఆక్రమాలను అన్నిటినీ కప్పిపుచ్చుకునే విచారణ అంటే వాడుకలో పుండి. దానికి విలువలేదు అటువంపుపుడు ఐపీఆర్గ గా స్వాచ్ఛ విచారణకు సిద్ధము కండి. తప్ప చేసిన పోలిసు ఆధికారులకు శిక్ష వేయండి. ఎవరు ఏ కంష్టయింట్ యచ్చినా దానిని టీసుకొనే అవకాశము కల్పించాలి. కొన్ని గ్రాఫుల వారిని పోలిసు స్టేచన్ ఎకరానికప్పారు. నడిప్రాలు ఇన్వెక్షన్ దగ్గరకు రావివ్వారు. కొంత మండని కి. యస్. పి. దక్కుటకు రాసవ్వారు. ఎన్. పి. తో మాట్లాడినిప్పారు. కార్డు వెనుకొని పోయిన వాళ్ళను, ఖర్డు తైన్ వేసుకొని పోయిన వాళ్ళను, దబ్బుల నంచులను అంచించగలిగే వాళ్ళను రాసిస్తారు ఆ పద్ధతి లేకండా చేయాలి. పోలిసు ప్రజలలో మెలగాలి ల్యాండు సీలింగ్ చట్టాన్ని అమలు జరిపే బాధ్యతను రెవిస్యూ ఆధికారులతో కాకుడా పోలిసుకు యిచ్చి, వాళ్ళను ప్రజల తరఫున బింబించునండి. దినామి ట్రాన్స్పోర్ట్ వేరులో ఏగులు భూములను వేల ఎకరాలు భూస్వాములు దాచి పెట్టుకున్నారు ఆలా చేసినట్టుయితే నెల లోపల మొత్తము మార్పు పస్తుంది భౌక్ మార్కెటర్లను బయట పెట్టేడానిలో పోలిసు నశయం ప్రజలకు యిచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. కాని ఈ మధ్య ఏమి జరిగింది? మిర్యాలగూడెం తాలూకాలో ఒక మార్కెటర్లను పట్టుకొన్నందీకు ఒక వ్యక్తిని పటుకొని కొడితే పీపు అంతా పగిరించి. ఓచి నికిరణ దగ్గర జరిగింది, పీరు క్రేమోరాజ్య పనిచేప్పి, ఉలహాస, గిరిజన వర్గాకు నంభథధించిన చట్టాలను ఏమి చేశారు? ఆ చట్టాలను అమలు ఒరపడంలో ప్రభువ్విము ప్రజలకు అండగా పోలిసులను నిలబడే ఉట్టు బహిరంగ అన్నరు ఇచ్చు డి. కిచ్ (ఆ) సెక్షన్ క్రింద రక్షణ కొలుదారువు పట్టా అయిన భూమిని దన్ను కోవటానికి రక్షణ యివ్వాండి ప్రభువ్విం ఇచ్చిన బంజరు భూమిని దుష్టుకొవడానికి, మిరు చేప్పిన ఇంట్లవో, ప్లాటలో వుండి నివశిషణానికి కోర్టు ఇచ్చిన మాక్కల ప్రశారం అనుభవించడానికి ఆవకాశము కల్పించండి. కోర్టులకు పోయే ఉండుకు కల్పించిన పీటను తీసిపే మండి, ప్రజలక చూడా క్రిమినలు పొర్చిసిరు కోడ్

అంటే ఏమిటో, ఇండియన్ పిన్కెర్ కోడ్ అంటే ఏమిటో రాజ్యాంగ చట్టమంటే ఏమిటో, ఇతర చట్టాలంటే ఏమిటో కాన్స్ట్రు పోలీసు అధికారులనే చెవుషునండి, పోలీసుకు ప్రజల తోచి నిత్య సంంధారున్నప్పుడే, పోలీసుపై ప్రజలకు విశ్వాసము కలుగుతుంది, ఆ ప్రజలలో ఎవరు దుర్భాగ్యుడో, ఎవరు నీచడో ఎవరు గుండానో తెలుసుకొనుటకు వీలు కలుగుతుంది, ఆట్లాకాకుండా ప్రాతికంగా పోతే అది బాగుపడదు. డిపార్ట్మెంటులో ఉన్నతాధికారుల సంఖ్య పెరుగుతున్నది, పోలీసుల సంఖ్య తరుగుతున్నది, పెచచలసిన అవసరమైతే చెంచండి. ఎంత మంథి డి. ఎస్. పి. లేకపోతే సరిగ్గా ఉన్న పెక్కర్పు, లేకపోతే ఎన్.బి. లున్నారో వారిలో ఎంతమంధిక ఈ రోడున మామూలు క్రిమినలు ప్రోసీజరు కోడ్ లేక ఇండియన్ పిన్కు కోడ్ లోని ప్రాదమిక మైన విషయాలు తెలిసి వుంచాయో అర్థము చేసుకోండి. ఇక కానిస్టేబుల్ను సంగతి అడగవలసిన నంగతి లేదు. వారికి ఆదిల్లు ఎద్దుకేషన్ సిస్టమ్ ఎందుకు వారికి అమలు పరచకూడదు ? ఎందుకు కావిస్టేబుల్ను చదువు నేర్చరు ? ఎందుకు చట్టాల మీద గ్రివ్ కానిస్టేబుల్ను రాసివ్యారు ? వారికి ఎందుకు ప్రత్యేకమైన తరగతులు పెట్టి కానిస్టేబుల్ను యా చట్టాల విషయం తెలుపరు? ప్రభుత్వం పోలీసు డిపార్ట్మెంటులో ప్రత్యేకమైన ఎద్దుకేషన్ వింగు ఒకది పెట్టి పోలీసు కానిస్టేబుల్ను చదువురాని వారికి యా చట్టాలు అమలుపరచవలసిన బాహ్యత గురించి ఏ విధంగా చేయలో చెప్పండి ఆట్లాకాకుండా కానిస్టేబుల్ను కేవలం మీచేంగులకు హాజరు ఆయన వస్తారను తన్నదానికి మాత్రం ఉపయోగిస్తున్నారు. ఆట్లా కాకుండా వారి విధులు ఎటాగు నిచ్చి రించాలి అనేడి వారికి తెలపాలి. ఒక్క సిటీలో తగాదా అవుతుంటే యిక్కుడనుంచి 100 మందికో 200 మందినో ఒక బెట్టాలియన్ ను పంచించాలన్నప్పుడు వాడావిడిగా వారిని ఉరకమని చెప్పడం తప్ప పాత లస్టీలో పరిస్థితులు ఎలాగ ఉన్నాయి ? అక్కడ ఏ సెక్కన్న ఉన్నాయి ? ఏ రకంగా అక్కడ తగాదాలు చస్తున్నాయి ? ఏ రకమైన గ్రూపులు పాత లస్టీలో ఉన్నాయి ఏ విధంగా కానిస్టేబుల్ను మెలగాలి అనే సూచనలు యా పోలీసు డిపార్ట్మెంటు ఇస్తున్నారా అంటే అది ఇవ్వడంలేదు, అను గంచాలుగా పనిచేసేవారు తప్పుకుంటున్నారు. బిజార్లో నిలపద్ధతి జనం ఈ పోలీసులకు కనబలు తున్నారు. ఆపుడు వారిని తన్ని పారేస్తారు. ఆందువల్ల ఈ పోలీసు డిపార్ట్మెంటు ప్రజలను అఱచివేసి యంత్రాగంగా మార్పకండి, ప్రజలకు సేవ చేసే పనిముట్టుగా ఆ డిపార్ట్మెంటును తీర్చి దిద్దండి. నేను నాస్సింపేట గురించి లోకల ఇస్కూగా చెప్ప దులేదు. అది మొత్తం పోలీసు డిపార్ట్మెంటుకే ఒక ఛాలంజి, పోలీసు డిపార్ట్మెంటు తలయైతుకొని తిరగలేని అప్రతిష్టకరమైన, దుర్గారమైన నంపుటనలకు, పోలీసు డిపార్ట్మెంటు విఫలతకు అక్కడ సంపుటనలు ఒక ప్రతికగా ఉన్నాయి ఆంచకోసే న్యాంపేట తాలూకాలో ఇఱగుతున్న విర్ఘంధ విధానం మొత్తం ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో

జరుగుతున్న ప్రజాతంత ఈద్వయం యొక్క నిర్వంధంగానే భావించాలి. అదీ కాంగ్రెసు కమ్మానిష్టు సమస్య కాదు. పోలీసు దిపార్టమెంటుయొక్క ప్రతిష్ట నిలబడాలందే ఆ దిపార్టమెంటు నిష్టాక్షీకంగా పనిచేయాలని మనవి చేస్తున్నాము. అది ప్రజలకు వ్యక్తిరే కంగా కాకుండా ప్రజలకు సేవ చేసే పని మట్టుగా ఉపయోగపడేటట్లు ఈ ప్రభుత్వం దానిని తీవ్రిదిద్దానికి కోరుతూ ఈ లవు తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ పి. జనార్థనరావ్సి : తెలుగుదేశం కార్యకర్తలు ప్రొసెషన్స్‌గా వచ్చి ఒక మెమ్మాండంండు మూళ్యమంత్రిగారికి ఇవ్వాలని వచ్చినప్పుడు వారిని కొట్టడం జరుగుతోంది. ఖయట లారి చ్చార్జి ఆప్టులోంది. హోమ్ మినిష్టరుగారి ఇంటేమందు ఇది జరుగుతోంది కాబట్టి దీని విషయంలో హోమ్ మినిష్టరుగారు నభకు వివరాలు తెలియజేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ సి. జగ ర్షాధరావు : నేను యా హవ్వులోనే కూర్చున్నాను. బంచుట ఏమి జరుగుతున్నదో నాకు యింతవకూ తెలియదు, తరువాత ఏమి జరిగింది చెబుతాను.

శ్రీ పూల సుబ్బాయ్ : అధ్యక్ష, ఈ పోలీసు దిపార్టమెంటు ఎలా పనిచేస్తున్నది దాని విది విధానం ఎట్లా సు ఉన్నది నేను ఒక వాక్యంలో చదివి వినిప్పాను. ఈ రోజు పోలీసు దిపార్టమెంటు ఎలా పనిచేస్తున్నది నా మాటలలో⁴ కాక పోలీసు వ్యవహారంమీద నర్చే చేసిన కరువాత వెల్లటి ఆయన ఒక ప్రధాన అంశం నేను సన్మదేమేగడైననుంచి చంధి వినిపిస్తాను

77./ of the population blamed the police for protecting or shielding goondas from criminal elements in the country of malpractices, such as putting up false cases, non-registration of complaints, use of third degree methods, high-handedness and illegal detentions at Police Stations.

ఆధ్యక్ష, నేను దీనిని వివరించే ముందుగా కాంగ్రెసువారు ఒకసారి స్వరాజ్యమువకు స్వార్థము పోలీసు విధాను ఎలా పుండి, పోలీసు దొర్కన్యూండకు అప్పడు ఏ విధంగా ప్రజల బలి అయ్యానారు ఆప్పడు ఆ ప్రతిష్టాపితానిని ఎలా విషయించడం జరిగింది పరిశీలించి చూస్తే ఇప్పకు స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత కూడా దానికి బిన్నంగా కాకుండా అ రోజున జరిగిన కార్యక్రమమే ఈ రోజు కూడా జరుగుతున్నట్లు, పోలీసు ఈ విధానంలో ఏమీ మార్పు లేదని తెలుస్తుంది. ఇది చాలా విచారకరమైన పరిస్థితి, దీనిని ప్రేమిరాజ్యం అంచూరా ? ఇది ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఇప్పడు ఉన్నది.

This House recommends to the Government to take immediate appropriate steps to streamline the entire Police machinery in such a way as to meet the objectives of welfare State.

స్వరాజ్యం సంపాదించుకున్న తరువాత ఈ దేశాన్ని, మన రాష్ట్రాన్ని వెల్ ఫేర్ సేవ్ గా చేసుకోవాలనున్నాము. కానీ ఈ శ్రేష్ఠ రాజ్యంలో అనేటిఉపంచి మన రాష్ట్రంలో ఎలా ఉండంటే ఈ పోలీసులు జరువుతున్న పనులుబట్టి ఆలోచన చేస్తే పోలీసువారు ఎవరు ఆధికారంలో ఉంటే వారికి భజన చేయడం పరిపాటిగా ఉంది. ఈ రోజున కాంగ్రెసువారు ఆధికారంలో ఉన్నారు. అందువల్ల కాంగ్రెసువారు ఏమి చెపితే అధి ఱూ పోలీసు డిపార్ట్మెంటువారు చేస్తున్నారు. గతంలో విచిట్ట వారి చేతులలో పోలీసు పరిపాట ఏ విధంగా ఉన్నదో ఆ రోజున ఉద్యోగాలు అణచి పేయదానికి వారు ఏ విధంగా పోలీసు డిపార్ట్మెంటును ఉపయోగించుకున్నారో అనే విధంగా ఈ రోజున కూడా స్వరాజ్యం వచ్చిన తరువాత కూడా గ్రహత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారిని అణచివేయ దానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇది శ్రేష్ఠ రాజ్యానికి పునాది వే మడం అనిపించు కోదు. గ్రహత్వం కలా పోలీసువారిని ఉపయోగించు కోవడంవల్ల చాలా అనర్థాలు జరుగుతాయి. ఒకసారి దెయ్యాన్ని లేవడం సులభమే, కానీ దానిని తరువాత కంట్రోలు చేయడం చాలా కష్టము. ఇప్పుడు మన రాజ్యము సంజ్ఞేమ రాజ్యం అంటారా ? ఈ మహా వ్యాపారాన్ని చదువుతున్నది ఎవరు ? గ్రామాల్లో ఈ వ్యాపారానికి మద్దతు ఇస్తున్నది ఎవరు ? ఈ పోలీసు వారే ఆ మహా వ్యాపారులకు అందగా ఉంటున్నారు భూస్వాములకు అందగా పిలుస్తున్నప్పుడు ఈ పోలీసు వారు ఈ కొలుదారులకు అందగా పిలవాలన్నప్పుడు దానికి వ్యతిరేకంగా జరుగుతూ ఉంటే ఈ పేదవాతిని ఎవరు రక్షించాలి, ఇప్పుడు భూస్వాముల వద్దనుండి డబ్బుచీసుకొని కొలుదారులను తొలగించడం జరుచుతున్నాటి. ఈ పట్టస్తేతులలో ఇవి ఏలా శ్రేష్ఠ రాజ్యం అవుతుంది ? ఇక పరికమలలోని కార్బూకులను కూడా హాసించి వా మీద లారిచార్టీ, చేయడం జడ్డగు తన్నవి. పార్టీకొమికవేతలకు పోలీసువారు అందగా అధిభావాన్నారు, భారతీయుడు జరిగి నష్టమ మార్కెటురలో ఉన్న పోలీసుళారు ఆస్కరించున్న జ్ఞానమారెల్ వారితో కలిసి 200 బియ్యం స్టోలు పేదలకు పంచమందేశ గ చేయకుండా భార్కమార్కెటు చేసే వారి దగ్గరమంచి డబ్బు తీసుకొని మయ్యేను క్లైటలో పెడిథే అధి శ్రేష్ఠ రాజ్యము అవుతుందా ? అంతే కాదు, వాట్ల కూలి రేప్పుకు అందోచన చేస్తుంటే హర్షార్త, దిమాన్ పేషన్ చేస్తుంటే ఆన్యాయంగా వారిపై లారి చార్టీ చెయ్యడు ఇదీ ఏకస్తావి శ్రేష్ఠ రాజ్యం యొక్క లక్షణ ? అప్పేకాదు విద్యార్థులు వారికి వున్న పుత్రమంతో, తమతు జరుగుతున్న ఆన్యాయాల గటించి, పాక్ష్య పుత్రకాల నష్టయ్య గురించి, ప్రాణుల వసతి గురించి, ఈన్న చార్టీలు చెందడం గురించి తెలియజేసుంటే,

పరిప్రేక్ష కూడా కించిని విధంగా చేస్తున్నారు, గ్రాంలో ప్రవేటు యజమానులకు అందగా వుండి వారిని కొట్టించడం లేదొరాజు లక్షణమా ? అని నేను అడుగుతున్నాను.

శ్రీరమేష : సభ ఇంతటితో వాయిదా పడుతున్నది, తిరిగి సోమవారం ఉదయం 8.30 గం.లకు నమాశ్కమవుచాము.

(The House then adjourned to meet again at 8-30 a.m. on Monday, the 12th July, 1982)

